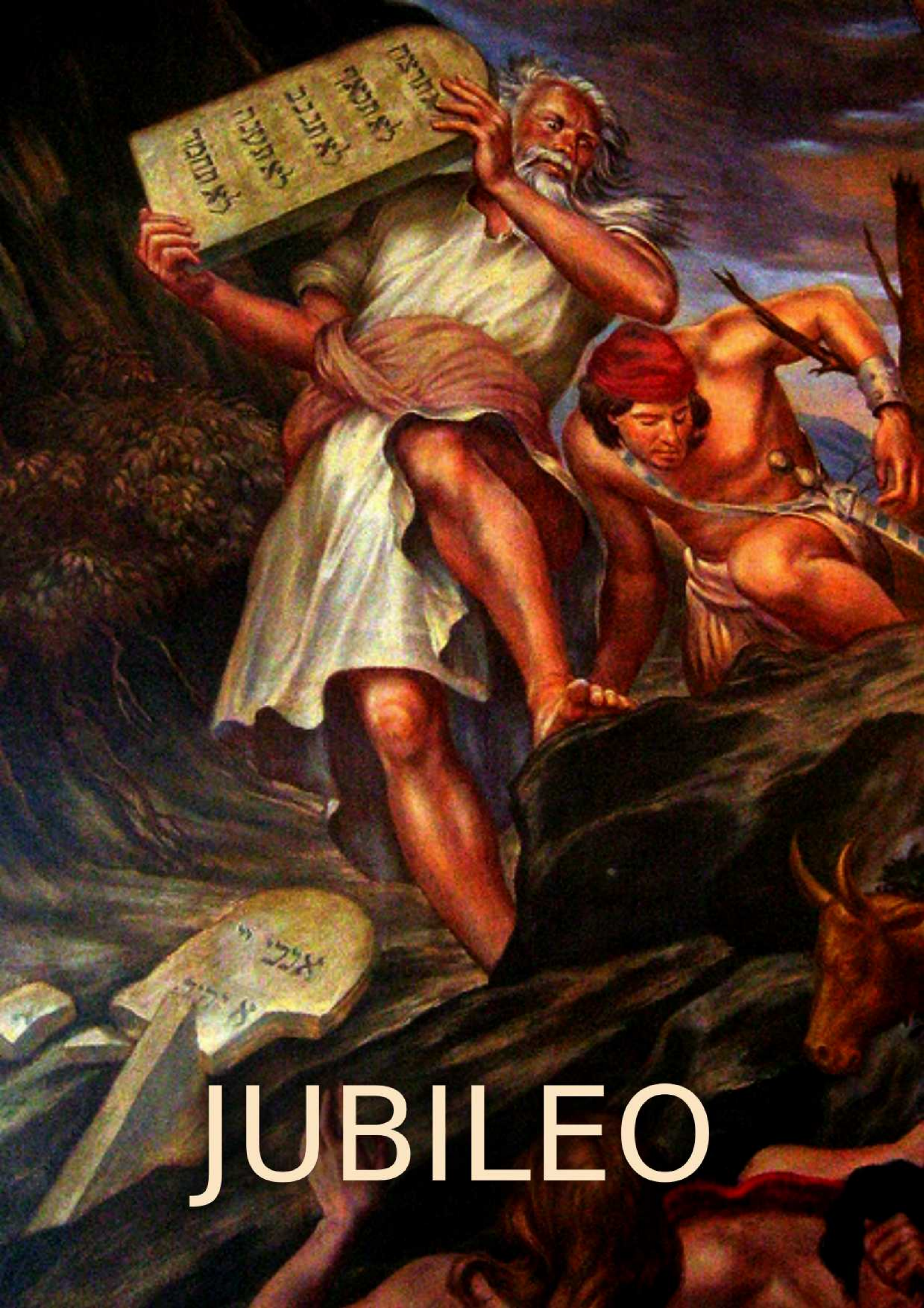

JUBILEO

MOAKÃHA 1.1

1 Ha ojehu pe primer áño Israel ra'ykuéra osẽ haguépe Egiptogui, pe tercer méspe, pe mes dieciséis díape, [2450 Anno Mundi] Ñandejára oñe'ẽ Moiséspe, he'ívo: 'Ejupi Che rendápe pe yvyty ári, ha ame'ẽta ndéve mokõi ita ra'anga pe léi ha pe tembiapoukapy ahai va'ekue, ikatu hag̃uáicha rembo'e chupekuéra'.

2 Moisés ojupi Tupã yvytýpe, ha Ñandejára rekomimbipa opyta yvyty Sinaípe, ha peteĩ arai ojaho'i hese 6 ára pukukue.

3 Ha ha'e ohenói Moisésspe pe séptimo díape pe arai mbytégui, ha Ñandejára gloria ojehechauka peteĩ tatarendy hendývaicha pe yvyty ru'ãme.

4 Ha Moisés oĩ pe Yvyty ári cuarenta día ha cuarenta pyhare, ha Ñandejára ombo'e chupe pe tembiasakue tenondevegua ha upe riregua, oñemboja'o hague opa ára léi ha testimonio rehegua.

5 Ha Ha'e he'i: 'Emo'ã ne korasõ opa ñe'ẽ ha'étava ndéve ko yvyty ári, ha ehai peteĩ kuatiañe'ẽme ikatu hag̃uáicha iñemoñarekuéra ohecha mba'éichapa ndahejái chupekuéra opa mba'evai ojapova'ekue hikuái omboykévo pe konvénio amoĩva'ekue Che ha ne apytépe iñemoñarekuérape g̃uarã ko árape yvyty Sinaí-pe.

6 Ha péicha ojehúta opa ko'ã mba'e oúvo hi'arikuéra, ohechakuaáta hikuái che rekoporãveha chuguikuéra opa huísio ha opa hembiapokuérape, ha ohechakuaáta hikuái che aime hague añetehápe hendivekuéra.

7 Ha ehai ndejupe g̃uarã opa ko'ã palávra amombe'úva ndéve, ko árape, aikuaágui ipu'ã ha ijajúra hatãva, agueru mboyve chupekuéra pe yvy ahura haguépe ituvakuérape, Abrahán ha Isaac ha Jacob-pe, ha'évo: ' Ne ñemoñarekuérape ame'ẽta peteĩ yvy osyryhápe kamby ha eíra'.

8 Ha okaru ha henyhẽta hikuái, ha ojevýta tupã extraño-pe, (tupã) ndaikatúiva oipe'a chupekuéra mba'eve jehasa asygui, ha oñehendúta ko testigo testigo ramo hesekuéra. Hesaráigui hikuái opa Che rembiapoukapykuéragui, (jepe) opa che amandávagui chupekuéra, ha oguata hikuái gentil-kuéra rapykuéri, ha iky'a rapykuéri, ha iñemotĩ rire, ha oservíta itupãnguérape, ha ko'ãva ohechaukáta chupekuéra peteĩ mba'e vai, peteĩ jehasa'asy ha peteĩ jehasa'asy ha peteĩ ñuhã.

9 Ha heta oñehundíta ha ojejagarráta chupekuéra prisionéroramo, ha ho'áta hikuái enemigo pópe, ohejágui hikuái che ordenanza ha Che rembiapoukapykuéra, ha umi arete che konvénio rehegua, ha Che pytu'uha, ha Che tenda marangatu amomarangatúva chéve g̃uarã ijapytepekuéra, ha Che tavernákulo, ha Che santuario, amomarangatuva'ekue Chejehegui pe yvy mbytépe, amoĩtava che réra hi'ári, ha oiko haguã (upépe).

10 Ha ojapóta hikuái ijehe tenda yvate ha yvyra ha ta'anga ojejapóva, ha omomba'eguasúta hikuái, peteĩ teĩ imba'éva (ta'anga ojejapóva), ikatu hag̃uáicha okañy, ha osakrifikáta hikuái imembykuérape demóniope, ha opa mba'e ojapóvape ikorasõ ojavýva.

11 Ha amondóta chupekuéra testigo, ikatu hag̃uáicha atestifika hesekuéra, ha katu nohendúi hikuái, ha ojukáta avei testigokuérape, ha opersegíta hikuái umi ohekávape pe léi, ha omboykéta ha omoambuéta hikuái opa mba'e ojapo hag̃ua ivaíva Che resa renondépe.

12 Ha amokañýta chuguikuéra Che rova, ha ame'ẽta chupekuéra gentil-kuéra pópe ñeñapytĩmbýpe, ha mymbajukarã, ha ho'u hag̃ua, ha aipe'áta chupekuéra upe tetã mbytégui, ha amosarambíta chupekuéra gentil-kuéra apytépe.

13 Ha hesaráita hikuái opa Che léi ha opa Che rembiapoukapykuéra ha opa Che huísiokuéragui, ha okañýta hikuái jasy pyahu, ha pytu'uha, arete, ha jubileo ha ordenanza-kuéra reheguáicha.

14 Ha kova rire ojevta hikuái Che rendápe gentil-kuéra apytégui opa ikorasõ reheve ha opa hi'ánga ha opa imbarete reheve, ha ambyatyta chupekuéra opa gentil apytégui, ha cherekáta hikuái, ikatu hag̃uáicha ajejuhu chuguikuéra, che rekávo hikuái opa ikorasõme ha opa hi'ánga reheve.

15 Ha aikuaaukáta chupekuéra py'aguapy henyhẽva tekojoja reheve, ha aipe'áta chupekuéra pe ka'avo hekojojáva, opa Che korasõ reheve ha opa Che ánga reheve, ha ha'ekuéra ha'éta peteĩ jehovasarã ha ndaha'éi peteĩ maldición, ha ha'ekuéra ha'éta pe akã ha ndaha'éi pe jyva.

16 Ha amopu'ãta Che santuario ijapytepekuéra, ha aikóta hendivekuéra, ha che ha'éta Itupã ha ha'éta hikuái Che tavayguakuéra añete ha tekojojápe.

17 Ha ndahejamo'ãi chupekuéra ni ndajapomo'ãi chupekuéra; Che ningo Ñandejára Ijára'.

18 Ha Moisés oñesũ hova ári ha oñembo'e ha he'i: 'O Ñandejára che Tupã, ani reheja ne tavayguakuéra ha ne erénsia, ikatu hag̃uáicha ojere hikuái ikorasõ jejavýpe, ha ani reme'ẽ chupekuéra iñenemigokuéra pópe, gentil-kuéra, ani hag̃ua oisãmbyhy hi'arikuéra ha ojapouka chupekuéra opeka hag̃ua nderehe.

19 Tojehupi ne poriahuvereko, O Jára, Ne tavayguakuéra ári, ha emoheñói ipypekuéra peteĩ espíritu hekojojáva, ha ani pe espíritu Beliar oisãmbyhy hi'arikuéra oakusa hag̃ua chupekuéra Ne renondépe, ha oity hag̃ua chupekuéra opa tekojoja rapégui, ikatu hag̃uáicha oñehundi hikuái Nde rova renondégui.

20 Péro ha'ekuéra ningo Ne puévlo ha ne erénsia, remosãsóva nde podér tuichaitéva reheve umi egipcio pógui: ejapo ipypekuéra peteĩ korasõ potĩ ha espíritu sánto, ha ani toñeñapytĩ hikuái ipekádope ko'ág̃a guive opa ára peve'.

21 Ha Ñandejára he'i Moisésspe: 'Che aikuaa ikontrarioha, opensáva ha ipy'ahatãha, ha naiñe'ẽrendúi hikuái omombe'u peve ipekádo ha itúva ypykue angaipa'.

22 Ha kóva rire ojevýta hikuái Che rendápe opa tekojojápe ha opa (ipy'a) ha opa (i) hi'ánga reheve, ha che añesirkunsidáta ikorasõ pire ha iñemoñare ikorasõ pire, ha amoheñóita ipypekuéra peteĩ espíritu santo, ha amopotĩta chupekuéra ani hag̃ua ojere chehegui upe ára guive tapiaite peve.

23 Ha hi'ángakuéra ojejokóta Cherehe ha opa Che rembiapoukapykuérare, ha okumplíta hikuái Che rembiapoukapykuéra, ha che ha'éta Itúva ha ha'éta hikuái Che ra'ykuéra.

24 Ha opavave oñehenóita chupekuéra Tupã oikovéva ra'ykuéra, ha opa ángel ha opa espíritu oikuaáta, heẽ, oikuaáta hikuái ko'ãva ha'eha Che ra'ykuéra, ha che ha'eha itúva tekojoja ha tekojojápe, ha ahayhuha chupekuéra.

25 Ha ehai ndejupe g̃uarã opa ko'ã ñe'ẽ amombe'úva ndéve ko montáñape, peteĩha ha ipahaitéva, oikótava opa ára ñemboja'okuérape pe léipe ha testimonio-pe ha semánape ha jubileokuérape opa ára g̃uarã, aguejy peve ha aiko hendivekuéra opa ára g̃uarã'.
26 Ha Ha'e he'i pe ángel oĩvape pórke: Ehai Moiséspe g̃uarã kreasión ñepyrũ guive oñemopu'ã peve che santuario ijapytepekuéra opa ára g̃uarã.
27 Ha andejra ojehechaukáta opavave resa renondépe, ha opavave oikuaáta che ha'eha Israel Tupã ha opa Jacob ra'ykuéra Túva, ha Rréi yvyty Sión ári opa ára g̃uarã. Ha Sión ha Jerusalén imarangatúta'.
28 Ha pe ángel de la presencia ohóva Israel campamento renondépe ojagarra umi mesa de divisiones de los años - oñemoheñói guive- pe léi ha testimonio umi semana jubileo rehegua, según umi año individual, opa número de jubileos [según, años individuales], pe ára ojejapo haguégui yvága ha yvy oñembopyahúta ha opa hembiapokuekuéra yvága pu'aka he'iháicha, ha opa yvy apopyre he'iháicha, ojejapo peve Ñandejára santuario Jerusalén-pe yvyty Sión-pe, ha opa tesape'a oñembopyahúvo omonguera hag̃ua ha py'aguapy ha jehovasarã opa Israel ojeporavóvape ĝuarã, ha péicha oiko hag̃ua upe ára guive ha opa ára ko yvy ape ári peve.

MOAKÃHA 2 rehegua

1 Ha pe ángel oĩva ojuehegua oñe'ẽ Moisléspe Ñandejára ñe'ẽ he'iháicha, he'ívo: Ehai pe apopyre rembiasakue hekoitépe, mba'éichapa seis díape Ñandejára Ñandejára omohu'ãpaite hembiapokue ha opa mba'e ha'e ojapova'ekue, ha oñongatu pytu'uha ára sietehápe ha omomarangatu opa ára pukukue, ha omoĩ peteĩ techaukaha ramo opa hembiapokuérape g̃uarã.
2 Pe ára peteĩháme Ha'e ojapo yvága oĩva yvate ha yvy ha y ha opa espíritu oservíva henondépe -umi ángel oĩva presencia-pe, ha umi ángel de santificación, ha umi ángel [tata ha ángel espíritu] yvytu espíritu, ha umi ángel espíritu arai, ha pytũmbýpe, ha nieve ha amandáu ha escarcha hoar, ha ángel-kuéra umi ñe'ẽ ha arasunu ha aratiri rehegua, ha umi ángel espíritu ro'ysã ha haku rehegua, ha ro'y ha primavera ha otoño ha verano rehegua ha opa hembiapokue espíritu oĩva yvága ha yvy ape ári, (Ha'e omoheñói) yvykua ha pytũmby, ka'aru <ha pyhare>, ha tesape, ko'ẽ ha ára, ombosako'iva'ekue ikorasõ jeikuaápe.
3 Ha upémarõ rohecha hembiapokuéra, ha romomba'eguasu Chupe, ha romomba'eguasu henondépe opa hembiapokuére; ha'e omoheñóigui siete tembiapo guasu peteĩha árape.
4 Ha mokõiha ára Ha'e ojapo pe firmamento y mbytépe, ha umi y oñemboja'o upe árape -la mitad ojupi yvate ha la mitad oguejy firmamento guype (ha'éva) mbytépe pe yvy tuichakue ári. Ha péva añoite tembiapo (Ñandejára) omoheñóiva mokõiha árape.
5 Ha pe tercer díape Ha'e omanda umi y ohasa hag̃ua opa yvy ape árigui peteĩ hendápe, ha pe yvy seko ojehechauka hag̃ua.
6 Ha umi y ojapo upéicha Ha'e omanda haguéicha chupekuéra, ha ojeretira hikuái pe yvy ape árigui peteĩ hendápe ko firmamento okaháre, ha ojekuaa pe yvy seko.
7 Ha upe árape Ha'e ojapo chupekuéra g̃uarã opa yguasu oñembyatyhápe he'iháicha, ha opa ysyry, ha y ñembyaty yvyty ha opa yvy ape ári, ha opa yno'õ, ha opa ro'y yvypegua, ha pe semilla oñeñotỹva, ha opa mba'e heñóiva, ha yvyramáta hi'áva, ha yvyramáta ka'aguy, ha yvotyty Edénpe, Edénpe ha opa mba'e ka'avokuéra ijyvy'aty rire.
8 Ko'ã cuatro tembiapo guasu Ñandejára ojapo pe tercer díape. Ha irundyha árape omoheñói kuarahy ha jasy ha mbyjakuéra, ha omoĩ yvága firmamento-pe, ohesape haguã opa yvy ape ári, ha oisãmbyhy haguã ára ha pyhare, ha omboja'o haguã tesape pytũmbýgui.
9 Ñandejára omoĩ kuarahy ha'e hag̃ua peteĩ techaukaha tuicháva ko yvy ape ári, ára pukukue, pytu'uha, més, arete, áño, sábado, úbileo ha ópa tiémpope g̃uarã.
10 Ha omboja'o tesape pytũmbýgui [ha] tesape'arã, ikatu hag̃uáicha oñakãrapu'ã opa mba'e opoi ha okakuaáva yvýpe.
11 Ko'ã mbohapyichagua Ha'e ojapo irundyha árape. Ha pe ára poteĩme Ha'e ojapo yguasu ryguasu tuicháva y pypukúpe, ko'ãva ha'égui umi mba'e tenondegua so'o rehegua ojapova'ekue ipo rupive, pira ha opa mba'e omýiva ýpe, ha opa mba'e oveveva, guyra ha opaichagua.
12 Ha kuarahy osẽ hi'arikuéra oñakãrapu'ã hag̃ua (ha'ekuéra), ha opa mba'e oĩvare ko yvy ape ári, opa mba'e osẽva yvýgui, ha opa yvyramáta hi'áva ha opa so'o.
13 Ko'ã mbohapyichagua Ha'e ojapo pe quinto díape. Ha ára seis-pe Ha'e ojapo opa mymba ko yvy ape ári, ha opa vaka, ha opa mba'e omýiva ko yvy ape ári.
14 Ha opa ko'ã mba'e rire Ha'e ojapo kuimba'épe, peteĩ kuimba'e ha peteĩ kuña omoheñói chupekuéra, ha ome'ẽ chupe ipu'aka opa mba'e oĩvare ko yvy ape ári, ha yguasúpe, ha opa mba'e ovevevare, ha mymbakuéra ha vakakuéra ári, ha opa mba'e omýivare ko yvy ape ári, ha ko yvy tuichakue, ha opa ko'ãva ári ome'ẽ chupe ipu'aka.
15 Ha ko'ã irundyichagua Ha'e ojapo pe seis díape. Ha en conjunto oĩ veinteichagua.
16 Ha Ha'e omohu'ã opa hembiapo pe seis díape -opa mba'e oĩva yvágape ha yvýpe, ha yguasúpe ha yvykua pypukúpe, ha tesape ha pytũmbýpe, ha opa mba'épe.
17 Ha Ha'e ome'ẽ ñandéve peteĩ señal tuicháva, pe sábado ára, ñamba'apo hag̃ua seis día, péro ñañongatu pe sábado ára siete-pe opa tembiapogui.
18 Ha opa umi ángel oĩva pe presencia-pe, ha opa umi ángel de santificación, ko'ã mokõi clase tuichaitéva -Ha'e ñanerenói ñañongatu hag̃ua pe sábado Hendive yvága ha ko yvy ape ári.
19 Ha Ha'e he'i oréve: 'Péina ápe, aipe'áta Chejehe peteĩ tavayguakuéra opa tavayguakuéra apytégui, ha ko'ãva oñongatúta pe sábado ára, ha amomarangatúta chupekuéra Che tavayguakuéraicha, ha ahovasáta chupekuéra; amomarangatu haguéicha pe ára pytu'u ha amomarangatu (upéva) Chejehe, upéicha avei ahovasáta chupekuéra, ha ha'éta hikuái Che tavayguakuéra ha che ha'éta Itupã.
20 Ha aiporavo Jacob ñemoñare opa mba'e ahechava'ekuégui, ha ahai chupe Che ra'y ypykue ramo,ha amomarangatu chupe chéve g̃uarã tapiaite peve; ha ambo'éta chupekuéra pe sábado, ikatu hag̃uáicha oñongatu hikuái pe sábado opa mba'e ojejapóva'.
21 Ha péicha Ha'e ojapo ipype peteĩ techaukaha he'iháicha oñongatuva'erãha hikuái sábado orendive ára sietehápe, okaru ha hoy'u hag̃ua, ha ohovasa hag̃ua pe

omoheñóiva'ekuépe opa mba'e ha'e ohovasa ha omomarangatu haguéicha ijehe peteĩ tavayguakuéra ijojaha'ỹva opa tavayguakuéra ári, ha oñongatu hag̃ua hikuái pytu'uha ñanendive.
22 Ha ha'e ojapo ojupi hag̃ua hembiapoukapykuéra peteĩ hyakuã asývaicha ojeguerohorýva henondépe opa ára pukukue . . .
23 Oĩ (oĩ) veinte yvypóra akã Adán guive Jacob peve, ha veinteichagua tembiapo ojejapo ára siete peve; kóva ojehovasa ha imarangatu; ha pe peteĩha avei ojehovasa ha imarangatu; ha kóva oservi upe ndive santificación ha jehovasarã.
24 Ha pévape (Jacob ha iñemoñare) oñeme'ẽ chupekuéra tapiaite ha'e hag̃ua umi ojehovasáva ha imarangatúva pe primer testimonio ha léipe, jepe Ha'e omomarangatu ha ohovasa haguéicha pe sábado ára sietehápe.
25 Ha'e ojapo yvága ha yvy ha opa mba'e Ha'e ojapova'ekue seis díape, ha Ñandejára omomarangatu pe ára sieteha, opa hembiapokuére; upévare Ha'e omanda hérape, oimeraẽva ojapóva oimeraẽ tembiapo hese omanóta, ha pe omongy'áva katuete omanóta.
26 Mba'ére piko ere Israel ñemoñarekuérape tomomba'e ko ára, ha'ekuéra oñongatu haguã imarangatúva ha ani haguã ojapo hese mba'eveichagua tembiapo, ha ani haguã omongy'a, imarangatuveháicha opa áragui.
27 Ha oimeraẽva omongy'áva katuete omanóta, ha oimeraẽ ojapóva hese oimeraẽ tembiapo katuete omanóta tapiaite g̃uarã, ikatu hag̃uáicha Israel ra'ykuéra ogueromandu'a ko ára iñemoñarekuéra pukukue, ha ani hag̃ua oñemosẽ upe tetãgui; ha'égui peteĩ ára imarangatúva ha peteĩ ára ojehovasáva.
28 Ha opavave oguerohorýva ha oñongatúva pytu'uha ára opa hembiapokuégui, imarangatu ha ojehovasáta opa ára pukukue ñandeichaite avei.
29 Pemombe'u ha peje Israel ra'ykuérape pe léi ko'ãg̃agua, oñongatútaha hikuái pytu'uha ára, ha ani hag̃ua oheja hikuái ikorasõ javýpe; (ha) naiporãiha ojejapo hese mba'eveichagua tembiapo naiporãiva, ojapo hi'ári ha'ekuéra oipotaháicha, ha ani haguã ombosako'i hi'ári mba'eve ho'u térã hoy'u haguã, ha (ndaipóriha léipe) oguenohẽ y, térã ogueru térã oguenohẽ hi'ári hokẽ rupi oimeraẽ mba'e pohýi, nombosako'íriva'ekue ijehe ára seis-pe oikohápe.
30 Ha ndogueru ni ndoguenohẽmo'ãi hikuái ógagui ógape upe árape; upe ára imarangatu ha ojehovasavégui oimeraẽ ára jubileo-gui; péva ári roñongatu pytu'uha yvágape ojekuaa mboyve oimeraẽ yvypórape oñongatu haguã pytu'uha ára yvýpe.
31 Ha opa mba'e Apohare ohovasa chupe, péro nomomarangatái opa tetã ha tetãnguérape oñongatu hag̃ua pytu'uha ára, Israel añoite katu oheja ho'u ha hoy'u ha ojapo pytu'uha ko yvy ape ári.
32 Ha opa mba'e Apohare ohovasa ko ára ha'e ojapova'ekue jehovasa ha imarangatu ha gloriarã opa ára ári.
33 Ko léi ha testimonio oñeme'ẽ Israel ra'ykuérape peteĩ léi ramo opa ára g̃uarã iñemoñarekuérape g̃uarã.

MOAKÃHA 3 rehegua

1 Ha umi seis ára mokõiha arapokõindýpe rogueru, Tupã ñe'ẽ he'iháicha, Adánpe opa mymba, ha opa vaka, ha opa guyra, ha opa mba'e omýiva yvy ape ári, ha opa mba'e omýiva ýpe, he'iháicha ha he'iháicha: mymbakuéra ára peteĩháme; umi vaka mokõiha árape; guyrakuéra mbohapyha árape; ha opa mba'e omýiva yvýpe irundyha árape; ha pe omýiva ýpe ára poteĩme.
2 Ha Adán ombohéra enterovépe héra rupive, ha ohenóiháicha chupekuéra, upéicha avei héra.
3 Ha ko'ã cinco díape Adán ohecha opa ko'ã mba'e, kuimba'e ha kuña, opaichagua oĩva ko yvy ape ári, péro ha'eño ha ndojuhúi pytyvõrã.
4 Ha Ñandejára he'i oréve: 'Naiporãi pe kuimba'e oĩ ha'eño: jajapo chupe peteĩ pytyvõhára'.
5 Ha Ñandejára ñande Tupã oke pypuku hi'ári, ha ha'e oke, ha ojagarra pe kuñáme g̃uarã peteĩ costilla ikostilla apytégui, ha ko costilla ha'e pe kuña ypykue ikostilla apytégui, ha omopu'ã pe so'o hendaguépe, ha omopu'ã pe kuñáme.
6 Ha ha'e omombáy Adánpe okehágui ha opáyvo opu'ã pe sexto díape, ha ogueru chupe hendápe, ha oikuaa chupe, ha he'i chupe: 'Kóva ha'e ko'ãg̃a che kangue rague ha che ro'o ro'o; oñembohérata chupe [che] rembireko; ojepe'águi chupe iménagui'.
7 Upévare kuimba'e ha tembireko peteĩnte ha upévare peteĩ kuimba'e ohejáta itúva ha isýpe, ha ojejokóta hembirekóre, ha ha'éta hikuái peteĩ ho'o.
8 Pe primera semánape ojejapo Adánpe, ha pe costilla - hembireko: pe segunda semánape ohechauka chupe: ha upévare oñeme'ẽ pe mandamiénto omantene hag̃ua iky'a jave, peteĩ kuimba'épe siete día ha peteĩ kuñáme dos veces siete día.
9 Ha Adán omohu'ã rire cuarenta ára upe tetã ojejapo haguépe, rogueru chupe Edén yvotytype oñemitỹ ha oñangareko hag̃ua, ha katu hembirekópe ogueru hikuái ochenta ára jave, ha upéva rire oike Edén yvotytype.
10 Ha upévare ojehai pe mandamiénto umi távla yvagapeguápe pe imemby va'ekuére: 'Ome'ẽramo peteĩ kuimba'e, opyta va'erã iky'ápe siete día pe primera semána de díape, ha 33 día opyta va'erã pe huguype oñemopotĩ hag̃ua, ha ani opoko mba'eveichagua mba'e sagrádore, ni ndoikemo'ãi pe lugár sagrádope, ojapopa peve ko'ã ára (ha'éva). omanda) mitã kuimba'e kásope.
11 Peteĩ mitãkuñáme katu opyta va'erã iky'a dos semána, dos semánape, ha sesenta y seis día pe tuguy oñemopotĩ haguépe, ha opa ochenta díape'.
12 Ha omohu'ãvo ko'ã ochenta ára rogueru chupe Edén yvotytype, imarangatuvégui opa yvy ape árigui, ha opa yvyramáta oñeñotỹva ipype imarangatu.
13 Upévare, oñeordena chupe imembykuimba'e térã kuña rehegua pe léi umi árapegua ani hag̃ua opoko mba'eve imarangatúvare, ni ndoikeiha pe santuáriope ko'ã ára oñekumpli peve pe mitã kuimba'e térã kuña.
14 Kóva hína pe léi ha testimonio ojehaíva Israel-pe g̃uarã, ikatu hag̃uáicha okumpli hikuái opa ára pukukue.
15 Ha pe primera semánape pe primer jubileo-pe, [1-7 AM] Adán ha hembireko oĩ siete áño pe hardín de Edénpe oñemitỹ ha oñangarekóvo, ha rome'ẽ chupe tembiapo ha ro'e chupe ojapo hag̃ua opa mba'e iporãva oñemitỹ hag̃ua.
16 Ha ha'e oñemitỹ (pe hardín), ha opyta opívo ha ndoikuaái, ha notĩri, ha oñangareko pe hardín umi guyra, mymba ha vakakuéragui, ha ombyaty hi'a, ha ho'u, ha

omoĩ peteĩ hendápe pe hembýva ijupe g̃uarã ha hembirekópe g̃uarã [ha omboyke pe oñeñongatúva].
17 Ha opa rire umi siete áño, omohu'ãva'ekue upépe, siete áño exactamente, [8 AM] ha pe segundo méspe, pe día diecisietehápe (pe méspe), pe mbói ou ha oñemboja pe kuñáre, ha pe mbói he'i pe kuñáme: '¿Omanda piko ndéve Ñandejára he'ívo: 'Ani re'u va'erãha opa yvyramáta oĩva pe hardínpe?'.
18 Ha ha'e he'i chupe: 'Opa umi yvyramáta yva oĩvagui pe hardínpe Ñandejára he'i oréve: 'Ekaru'. ha katu pe yvyramáta yva oĩva yvotyty mbytépe Ñandejára he'i ñandéve: Ani pe'u chugui, ha napepokomo'ãi hese, ani haguã pemano'.
19 Ha pe mbói he'i pe kuñáme: 'Nderemanomo'ãi katuete, pórke Ñandejára oikuaágui pe día pe'útaha upéva, pende resa ojepe'ataha, ha peikotaha tupãnguéraicha, ha peikuaáta iporãva ha ivaíva'.
20 Ha pe kuña ohecha pe yvyramáta iporã ha iporãha hesa renondépe, ha hi'a iporãha ho'u hag̃ua, ha ojagarra chugui ho'u.
21 Ha ojaho'i ypy rire iñemotĩ ígo roguépe, ome'ẽ Adánpe ha ha'e okaru, ha hesa ojepe'a ha ha'e ohecha ha'e oĩha ijao'ỹre.
22 Ha'e ogueraha ígo rogue ha okose (upéva) oñondive, ha ojapo peteĩ delantal, ha ,ojaho'i iñemotĩ.
23 Ñandejára omaldesi pe mbóipe, ha ipochy hendive opa ára g̃uarã . . .
24 Ha Ha'e ipochy pe kuñándi, ha'e ohendu haguére pe mbói ñe'ẽ, ha ho'u; ha Ha'e he'i chupe: 'Tuicha ambohetavéta ne ñembyasy ha ne mba'e'asy: ñembyasýpe reme'ẽta mitã, ha nde jeju ha'éta ne ménape, ha ha'e oisãmbyhýta nderehe'.
25 Ha Adánpe he'i avei: 'Rehendúgui ne rembireko ñe'ẽ, ha re'u haguére pe yvyramáta ha'e va'ekue ndéve ani hag̃ua re'u chugui, toñemaldesi pe yvy nde rehehápe: ñuatĩ ha ñuatĩ oguenohẽta ndéve, ha re'úta ne rembi'u nde rova sudúpe, reju jey peve yvýpe rejegueraha haguégui; yvýre nde niko, ha yvýpe rejevýta'.
26 Ha ojapo chupekuéra ao pireguigua, ha omonde chupekuéra, ha omondo chupekuéra Jardín de Edén-gui.
27 Ha upe ára Adán osẽ haguépe pe Jardín-gui, oikuave'ẽ peteĩ ofrénda hyakuã asývaicha, insiénso, galbano ha estacte, ha especia pyhareve kuarahy osẽvo pe ára ojaho'i haguégui iñemotĩ.
28 Upe árape oñemboty opa mymba, vaka, guyra, ha opa oguata ha omýiva juru, ha ndaikatúi oñe'ẽ, opavave oñe'ẽgui ojupe peteĩ juru ha peteĩ ñe'ẽ reheve.
29 Ha ha'e omondo pe Jardín de Edén-gui opa so'o oĩva'ekue pe hardín de Edénpe, ha opa so'o isarambipaite, ha ijeheguínte umi tenda ojejapo haguépe chupekuéra g̃uarã.
30 Ha Adánpe añoite ome'ẽ (pe mba'e) ojaho'i hag̃ua iñemotĩ, opa mymba ha vakakuéragui.
31 Upévare, umi távla yvagapegua oje'e oñe'ẽha enterove umi oikuaávape pe léi huísiore, ha'ekuéra ojaho'i hag̃ua iñemotĩ, ha ani hag̃ua ojejaho'i umi gentil ojekuaaháicha.
32 Ha pe jasy pyahu irundyha mes-pe, Adán ha hembireko osẽ pe Jardín de Edén-gui, ha oiko hikuái Elda retãme pe retã ojejapo haguépe.
33 Ha Adán ombohéra hembirekópe Eva.
34 Ha'e kuéra ndoguerekói ita'ýra pe primer jubileo peve, [8 AM] ha upe rire ha'e oikuaa chupe.
35 Ko'ãg̃a ha'e oñemitỹ pe yvy oñembo'e haguéicha chupe Jardín de Edénpe.

MOAKÃHA 4 rehegua

1 Ha mbohapyha arapokõindýpe mokõiha jubileo-pe [64-70 AM] imemby Caín-pe, ha irundyhápe [71-77 AM] imemby Abel-pe, ha poteĩha [78-84 AM]-pe imemby imembykuña Âwân.
2 Ha peteĩha (año) mbohapyha jubileo [99-105 AM], Caín ojuka Abel-pe (Ñandejára) oasepta haguére Abel sacrificio, ha ndoguerohorýi Caín ofrenda.
3 Upéi ojuka chupe ñúme, ha huguy osapukái yvýgui yvága peve, oñembohory ojuka haguére chupe.
4 Ñandejára omongavaju Caín-pe Abel rehe, ojuka haguére chupe, ha ojapo chugui peteĩ okañýva ko yvy ape ári iñermáno ruguy rupi, ha omaldesi chupe ko yvy ape ári.
5 Ha upévare ojehai umi mesa yvagapegua: 'Oñemaldesi ,pe oinupãva hapichápe ñembotavýpe, ha opavave ohecha ha ohendúva to'i: "Toiko upéicha; ha pe kuimba'e ohecha ha nomombe'úiva (upéva), toñemaldesi pe ótroicha'.
6 Ha upévare roikuaauka roju vove Ñandejára ñande Tupã renondépe opa angaipa ojejapóva yvága ha yvy ape ári, ha tesape ha pytũmbýpe, ha oparupiete.
7 Ha Adán ha hembireko oñembyasy Abel rehe irundy arapokõindy pukukue, [99-127 AM] ha irundyha áño quinto semana-pe [130 AM] ovy'a hikuái, ha Adán oikuaa jey hembirekópe, ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra Set; he'ígui 'ÑANDEJÁRA omopu'ã ñandéve peteĩ ñemoñare mokõiha ko yvy ape ári Abel rendaguépe; Caín ojuka haguére chupe'.
8 Ha sexto semana-pe [134-40 AM] omoheñói itajýra Azûrâ.
9 Ha Caín omenda Âwân iñermánape hembirekorã ha ha'e imemby chupe Enoc opakuévo cuarto jubileo. [190-196 AM] Ha peteĩha arýpe, peteĩha arapokõindy poteĩ jubileo-pe, [197 AM] oñemopu'ã óga ko yvy ape ári, ha Caín omopu'ã peteĩ táva, ha ombohéra ita'ýra Enoc réra.
10 Ha Adán oikuaa hembireko Évape ha imemby gueteri nueve mitãkuimba'e.
11 Ha pe quinto semana-pe quinto jubileo [225-31 AM] Set ogueraha Azûrâ iñermána hembirekorã, ha irundyha (año sexto semana-pe) [235 AM] imemby chupe Enós.
12 Ha'e oñepyrũ ohenói Ñandejára réra ko yvy ape ári.
13 Ha pe séptimo jubileo-pe pe tercera semánape [309-15 AM] Enós ojagarra Nôâm iñermánape hembirekorã, ha ha'e imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e mbohapyha áño pe quinta semánape, ha ombohéra chupe Kenán.
14 Ha opakuévo pe octavo jubileo [325, 386-3992 AM] Kenan ogueraha Mûalêlêth iñermánape hembirekorã, ha ha'e imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e noveno jubileo-pe, primera semánape mbohapyha áño ko semánape, [395 AM] ha ombohéra chupe Mahalalel.
15 Ha mokõiha arapokõindy décimo jubileo-pe [449-55 AM] Mahalalel omenda hembirekorã DinaH, Baraquiel rajy, itúva ryvy rajy, ha ha'e imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e mbohapyha arapokõindýpe sexto áñope, [461 AM] ha ombohéra chupe Jared, hi'árape oguejy haguére

Ñandejára ánhel yvýpe, umi oñembohéra umi Oñangarekóva, ombo’e haguã yvypóra ra’ykuérape, ha ojapo haguã tekojoja ha tekojoja ko yvy ape ári.
16 Ha once jubileo-pe [512-18 AM] Jared omenda hembirekorã, ha héra Baraka, Râsûjâl rajy, itúva ryvy rajy, irundyha arapokõindy ko jubileo-pe, [522 AM] ha ha’e imemby chupe peteĩ mitãkuimba’e poteĩha arapokõindýpe, irundyha ary jubileo-pe, ha ombohéra chupe Enoc.
17 Ha ha’e ha’e peteĩha kuimba’ekuéra apytépe heñóiva ko yvy ape ári oaprendeva’ekue jehai ha mba’ekuaa ha arandu ha ohaiva’ekue yvága techaukahakuéra jasykuéra órdenpe peteĩ kuatiañe’ẽme, ikatu haguáicha yvypóra oikuaa umi áño ra’ykuéra umi més separado órdenpe.
18 Ha ha’e ha’e pe ohai ypyva’ekue peteĩ testimonio ha ha’e otestifika yvyporakuéra ra’ykuérape ñemoñarekuéra apytépe, ha omombe’u jey umi semána jubileo rehegua, ha oikuaauka chupekuéra umi áño ára, ha omoĩ orden-pe umi jasy ha omombe’u pytu’uha umi áño rojapo haguéicha (upéva), roikuaauka chupe.
19 Ha mba’épa oĩ ha mba’épa oikóta ha’e ohecha peteĩ visiónpe oke jave, ojehútaháicha yvypóra ra’ykuérare iñemoñare pukukue javeve huísio ára peve; ohecha ha ontende opa mba'e, ha ohai itestimonio, ha omoî pe testimonio yvy ape ári opavave yvypóra ra'y ha iñemoñarekuérape guarã.
20 Ha pe doce jubileo-pe, [582-88] pe séptima semana-pe, omenda hembirekorã, ha héra Edna, Danel rajy, itúva ryvy rajy, ha sexto áño ko semana-pe [587 AM] imemby chupe peteĩ mitãkuimba’e ha ha’e ombohéra Matusalén.
21 Ha ha’e oĩ Tupã ángelkuéra ndive ko’ã seis jubileo de áño, ha ha’ekuéra ohechauka chupe opa mba’e oĩva ko yvy ape ári ha yvágape, pe kuarahy rréino, ha ha’e ohai opa mba’e.
22 Ha ha’e otestifika umi Oñangarekóvape, opeka va’ekue yvypóra rajykuéra ndive; ko’ãva oñepyrũmagui oñembojoaju, oñemongy’a hag̃ua, yvypóra rajykuéra ndive, ha Enoc otestifika (hesekuéra) opavave rehe.
23 Ha ojegueraha chupe yvypóra ra’ykuéra apytégui, ha rogueraha chupe yvotyty Edén-pe ñemomba’e ha ñemomba’épe, ha péina ápe ohai yvóra ñekondena ha huísio, ha opa yvypóra ra’ykuéra rembiapovai.
24 Ha upévare (Ñandejára) ogueru pe y ama guasu opa Edén retãme; upépe oñemoĩgui chupe peteĩ techaukaha ramo ha otestifika hag̃ua opa yvypóra ra’ykuéra rehe, omombe’u jey hag̃ua opa ñemoñare rembiapokuéra oñekondena hag̃ua ára peve.
25 Ha ohapy pe insiénso oĩva pe santuáriope, (jepe) umi mba’e hyakuã asýva oguerohoryva Ñandejára renondépe.
26 Ñandejára oguerekógui irundy tenda ko yvy ape ári, yvotyty Edén, ha yvyty Kuarahyresẽgua, ha ko yvyty reimehápe ko árape, yvyty Sinai, ha yvyty Sión (upéva) oñemomarangatútava apopyre pyahúpe peteĩ yvy ñemomarangaturã; ha’e rupive ko yvy oñemboykéta opa (i) kulpa ha iky’águi ko mundo generación pukukue javeve.
27 Ha 652 jave, Matusalén hembireko, Edna, Azrial rajy, itúva ryvy rajy, mbohapyha arapokõindýpe, peteĩha áño ko arapokõindýpe, [701-7 AM] ha imemby peteĩ mitãkuimba’e ha ombohéra Lamec.
28 Ha pe 15 jubileo tercera semánape, Lamec omenda hembirekorã, ha héra Betenos, Baraquiil rajy, itúva ryke'y rajy, ha ko semánape imemby peteĩ mitãkuimba'e ha ombohéra Noé, he'ívo: ‘Kóva chembopy'aguapýta che jehasa asy ha opa mba'e ajapóvare, ha yvy Ñandejára omaldesiva'ekue rehe’.
29 Ha opakuévo pe jubileo diecinueve, pe séptimo semana-pe, sexto áño [930 AM]-pe, Adán omano, ha opa ita’yrakuéra oñotỹ chupe pe yvy ijapopyre haguépe, ha ha’e pe oñeñotỹ ypyva’ekue ko yvy ape ári.
30 Ha ofalta chupe setenta áño mil áñogui; mil áño ha’égui peteĩ ára yvága testimonio-pe ha upévare ojehai pe yvyramáta mba’ekuaa rehegua: ‘Pe ára pe’úvo chugui pemanóta’. Upévare ha’e nomohu’ãi umi áño ko árape; omanógui upe aja.
31 Opa rire ko jubileo ojejuka Caín-pe hapykuéri upe áñope voi; hóga ho’águi hi’ári ha omano hóga mbytépe, ha ojejuka chupe itápe; peteĩ itápe ojuka haguére Abel-pe, ha peteĩ itápe ojejuka chupe huísio hekojojávape.
32 Upévare oñeordena umi távla yvagapegua ári: Pe tembiporu ojuka hapichápe hapichápe ojejukáta; ha’e oinupã haguéicha chupe, upéicha avei otrata va’erã chupe’.
33 Ha veinticinco [1205 AM] jubileo-pe Noé omenda hembirekorã, ha héra `Emzârâ, Râkê'êl rajy, itúva ryvy rajy, peteĩha arýpe quinto semana-pe [1207 AM]: ha mbohapyha arýpe imemby chupe Sem, quinto áño [1209]. AM] imemby chupe Ham, ha peteĩha arýpe sexta semana-pe [1212 AM] imemby chupe Jafet.

MOAKÃHA 5 rehegua

1 Ha ojehu yvypóra ra’ykuéra oñepyrũvo oñembohetave yvy ape ári ha heñói chupekuéra tajýra, Tupã ángel-kuéra ohecha chupekuéra peteĩ año ko jubileo-pe, iporãitereiha ojesareko hesekuéra; ha hembireko hikuái opa oiporavóvagui, ha imemby chupekuéra ta’ýra ha ha’ekuéra gigante.
2 Ha pe tembiapovai oñembohetave ko yvy ape ári ha opa so’o ombyai hape, peteĩcha yvypóra ha vaka ha mymba ha guyra ha opa mba’e oguatáva ko yvy ape ári -opavave ombyai hape ha hembiaporã, ha oñepyrũ ho’u ojupe, ha pe léi vai oñembohetave ko yvy ape ári ha opa imaginación opa yvypóra remiandu rehegua (ha’e) péicha ivai meme.
3 Ha Tupã omaña ko yvýre, ha péina ápe oñembyaímaha, ha opa yvypóra ombyaipa hembiaporã, ha opa umi oĩva ko yvy ape ári ojapo opaichagua mba’e vai hesa renondépe.
4 Ha he’i ohunditaha yvypórape ha opa so’o oĩva yvy ape ári ha’e ojapova’ekue.
5 Noé katu ojuhu imborayhu Ñandejára renondépe.
6 Ha umi ángel Ha’e ombouva’ekue ko yvy ape ári, ipochyeterei, ha ome’ẽ tembiapoukapy ñamosẽ hag̃ua chupekuéra opa igoviérnogui, ha Ha’e ñanerenói ñañapytĩ hag̃ua chupekuéra ko yvy pypukúpe, ha péina ápe ojejokua hikuái ijapytepekuéra, ha (oñeñongatu) aparte.
7 Ha ita’yrakuéra kóntrape osẽ peteĩ tembiapoukapy Hova renondégui ojejapi hag̃ua chupekuéra kysepuku, ha oñemomombyry hag̃ua yvága guýgui.
8 Ha Ha’e he’i ‘Che espíritu ndopytamo’ãi tapiaite yvypórare; ha'ekuéra avei ho'o ha hi'ára ha'éta cien veinte áño'.
9 Ha ha’e omondo ikyse puku ijapytepekuéra peteĩ teĩ ojuka hag̃ua hapichápe, ha oñepyrũ ojuka hikuái opavave ho’a peve kysepuku ha oñehundi peve yvýgui.

10 Ha itúvakuéra ha’e testigo (iñehundiha), ha ko’ãva rire ojejokua hikuái yvy pypukúpe tapiaite g̃uarã, pe kondenasión tuichaitéva ára peve, ojejapo vove huísio opa umi ombyaívare hape ha hembiapokuéra Ñandejára renondépe.
11 Ha ha’e ohundi opavavépe hendaguágui, ha ndopytái peteĩva ha’e ndohusgáiva opa hembiapovaikuérare.
12 Ha ojapo opa hembiapokuerape guara pete teko pyahu ha hekojojva, ani hagua opeka hikui opa hekope tapiaite, ha katu opavave hekojoja petettet ijysape tapiaite.
13 Ha opavave huísio oñeordena ha ojehai umi távla yvagapegua ári tekojojápe -jepe (pe huísio) opavave ojei pe tape oñeordenava’ekuégui oguata hag̃ua; ha ndoguatáiramo hikuái ipype, ojehai huísio opa tekovépe g̃uarã ha opaichaguápe g̃uarã.
14 Ha ndaipóri mba’eve yvágape ni yvy ape ári, ni tesape térã pytũmbýpe, ni Seol-pe térã pypukúpe, térã pytũmby rendaguépe (nojehusgáiva); ha opa huísiokuéra oñeordena ha ojehai ha ojegraváva.
15 Opa mba’e rehe Ha’e ohusgáta,tuichavévape tuichaháicha, ha michĩvévape michĩháicha, ha peteĩ teĩ hape rupive.
16 Ha Ha’e ndaha’éi peteĩ ohechátava pe persóna (oimeraẽvape), ni ndaha’éi peteĩ ohupytýtava jopói, he’íramo ojapotaha huísio peteĩ teĩme: peteĩ ome’ẽramo opa mba’e oĩva ko yvy ape ári, ndohechamo’ãi umi don ni pe persóna (oimeraẽva mba’éva), ni ndoaceptamo’ãi mba’eve ipópe, Ha’e ningo peteĩ hués hekojojáva.
17 Ha Israel ñemoñarekuéragui ojehai ha oñeordena: Ojevýramo hendápe tekojojápe Ha’e operdonáta opa hembiapovaikuéra ha operdonáta opa iñangaipakuéra.
18 Ojehai ha oñeordena Ha’e oiporiahuverekotaha opa umi ojevývape opa ikulpagui peteĩ jey káda áño.
19 Ha opa umi ombyaíva hape ha ipensamiénto pe dilúvio mboyve, avave persóna ndojeguerohorýi ndaha’éiramo Noé añónte; ojeaceptágui ipersona ita’ýrakuéra reheháp e, ha’e (Tupã) osalva va’ekue y diluvio-gui hese; ikorasõ hekojojágui opa hape, oje’e haguéicha hese, ha ndoipe’ái mba’eve oñeordena va’ekuégui chupe g̃uarã.
20 Ha andejra he’i ohunditaha opa mba’e oĩva ko yvy ape ári, taha’e yvypóra ha vaka, ha mymba, ha guyra yvategua, ha umi omýiva yvy ape ári. Ha Ha’e omanda Noépe ojapo hag̃ua chupe peteĩ árka, ikatu hag̃uáicha ojesalva pe dilúvio ygui.
21 Ha Noé ojapo pe árka opa mba’épe Ha’e omanda haguéicha chupe, pe veintisiete jubileo de áñope, pe quinto semánape pe quinto áñope (jasy pyahúpe pe primer méspe). [1307 aravo jave].
22 Ha oike sexto (año)-pe, [1308 AM] mokõiha jasype, jasy pyahúpe mokõiha jasy, dieciséis peve; ha oike, ha opa mba’e rogueru va’ekue chupe, pe árkape, ha Ñandejára omboty okáguio pe diecisiete ka’aru.
23 Ha Ñandejára oipe’a siete okẽ yvágape, ha umi ykua oĩva pe ykua pypukúpe, siete juru.
24 Ha umi okẽ inundación rehegua oñepyrũ oñohẽ y yvágagui cuarenta ára ha cuarenta pyhare pukukue, Ha umi ykua pypukúpegua omondo avei y yvate, ko yvy tuichakue henyhẽ meve ygui.
25 Ha pe y okakuaa yvy ári: Quince métro y ojupi opa yvyty yvate ári, Ha pe árka ojehupi yvy ári, Ha omýi y ári.
26 Ha pe y ipu’aka yvy ape ári cinco mése -cientos cincuenta día.
27 Pe árka oho ha opyta Lubar ru’ãme, peteĩ montáña oĩva Araratpe.
28 Ha (jasy pyahúpe) irundyha jasype oñemboty umi ykua pypuku tuichaitéva ha ojejoko yvága rokẽ inundación-pegua; ha jasy pyahúpe jasy sieteháp e ojepe’apaite umi yvykua pypukú juru, ha pe y oñepyrũ oguejy iguy pypukúpe.
29 Ha pe jasy pyahúpe pe diez mespe ojehecha umi montáña ru’ã, ha pe jasy pyahúpe pe primer mespe ojehecha pe yvy.
30 Ha pe y okañy yvy árigui pe quinto semana-pe, 7 año [1309 AM]-pe, ha pe diecisiete ára mokõiha mes-pe pe yvy ipiru.
31 Ára veintisieteháp e oipe’a pe árka ha omondo chugui mymba, vaka, guyra, ha opa mba’e omýiva.

MOAKÃHA 6 rehegua

1 Ha pe tercer mes jasy pyahúpe osẽ pe árkagui ha omopu’ã peteĩ altar upe montáñape.
2 Ha ha’e ojapo expiasiõ yvy reheháp e, ha ojagarra peteĩ kavara’i ha ojapo expiasiõ huguy rupive opa umi kulpávle oĩvare ko yvy ape ári; opa mba’e oĩva hi’ári oñehundímagui, ndaha’éiramo umi oĩvape pe árkape Noé ndive.
3 Upéi omoĩ ikyrakue pe altár ári, ha ogueraha peteĩ vaka, peteĩ kavara, peteĩ ovecha, peteĩ ovecha, peteĩ kavara, ha peteĩ juky, peteĩ tortuga, ha peteĩ paloma ra’y, ha omoĩ peteĩ sakrifísio ojehapýva pe altár ári, ha oñohẽ hi’ári peteĩ ofrénda ojehapýva aséite reheve, ha ohypýi víno ha omyasãi insiénso opa mba’e ári pepu'ã, ojeguerohoryva Ñandejára renondépe.
4 Ha andejra ohetũ pe hyakuã porã, ha ojapo hendive peteĩ ñe’ẽme’ẽ anivéma hag̃ua oiko peteĩ dilúvio ohundi hag̃ua ko yvy; opa ára yvy ape ári semilla-tiempo ha cosecha araka’eve ndopytamo’ãiha; ro’y ha haku, ha arahaku ha ro’y, ha ára ha pyhare nomoambueiva’erã iñemohenda, ni ndopytái tapiaite g̃uarã.
5 ‘Ha peẽ, peñembohetave ha peñemboheta ko yvy ape ári, ha peñemboheta hese ha peiko peteĩ vendisión hese. Pe kyhyje pendehegui ha pe kyhyje pendehegui che amokyre’ỹta opa mba’e oĩvape ko yvy ape ári ha yguasúpe.
6 Ha péina ápe ame’ẽ peẽme opa mymba, ha opa mba’e ipepo, ha opa mba’e omýiva yvy ape ári, ha pira oĩva ýpe, ha opa mba’e tembi’urã; umi ka’avo hovyháicha, ame’ẽ peẽme opa mba’e pe’u hag̃ua.
7 Ha katu so'o, hekove reheve, tuguy reheve, ani pe'u; opa yvypóra rekove oĩgui tuguýre, ani haguã ojejerure pende ruguy pende rekovégui. Opa yvypóra pópe, opa (mymba) pópe ajeruréta yvypóra ruguy.
8 Oñohẽva yvypóra ruguy yvypóra rupive, huguy oñeñohẽta, Tupã ra'ãnga ojapo haguére yvypórape.
9 Ha peẽ, peñembohetave ha peñemboheta ko yvy ape ári’.
10 Ha Noé ha ita’yrakuéra ohura ndo’umo’ãiha mba’eveichagua tuguy oĩva ni peteĩ so’ópe, ha ha’e ojapo peteĩ konvénio Ñandejára Ñandejára renondépe opa ára g̃uarã opa ñemoñare ko yvy ape ári ko méspe.
11 Upévare Ha’e he’i ndéve rejapo hag̃ua peteĩ konvénio Israel ra’ykuéra ndive ko jasýpe pe yvyty ári peteĩ

juramento reheve, ha reñohẽtaha tuguy hi'arikuéra opa konvénio ñe'ẽ rupi, Ñandejára ojapova'ekue hendivekuéra tapiaite g̃uarã.
12 Ha ko testimonio ojehai penderehe pejapo memevaer, ani hagua pe'u mba'eveichagua rape mba'eveichagua mymba tr guyra tr vaka ruguy opa ko yvy ape aja, ha pe kuimbae ho'uva mymba tr vaka tr guyra ruguy opa ko yvy ape aja, hae ha iñemoñare oñemomombyrýta upe yvygui.
13 Ha ere Israel ra'ykuérape ani haguã ho'u tuguy, ikatu haguã héra ha iñemoñare oĩ meme Ñandejára ñande Jára renondépe.
14 Ha ko léipe g̃uarã ndaipóri límite ára, ha'égui opa ára g̃uarã. Ha'e kuéra omomba'eguasúta ñemoñare pukukue, ikatu haguã ojerure asy pendereheháPe tuguy reheve altar renondépe. ára ha ára ha pyhareve ha ka'aru jave ohekáta hikuái perdón pende rérape tapiaite Ñandejára renondépe ikatu hag̃uáicha oñongatu ha ani hag̃ua oñemo'ã.
15 Ha ome'ẽ Noé ha ita'yrakuérape peteĩ señál ani hag̃ua oiko jey peteĩ dilúvio ko yvy ape ári.
16 Ha'e omoĩ Iarco arai ári peteĩ señál pe konvénio eterna rehegua ani hag̃ua oiko jey peteĩ dilúvio ko yvy ape ári ohundi hag̃ua chupe opa ára ko yvy ape ári.
17 Upévare oñeordena ha ojehai umi távla yvagapeguápe, ha'ekuéra ojapo hag̃ua pe fiésta de semána ko méspe una ves al áño, ombopyahu hag̃ua pe kompromíso káda áño.
18 Ha ko arete pukukue ojegueromandu'a yvágape ojejapo ára guive Noé ára peve -veinti seis jubileo ha cinco semana de años [1309-1659 AM]: ha Noé ha ita'yrakuéra ogueromandu'a siete jubileo ha peteĩ semana de año, Noé omano meve, ha Noé omano ára guive ita'yrakuéra omano (up) ára, Abraham ára peve. ha ho'u hikuái tuguy.
19 Abrahán katu osegi upéva, ha Isaac ha Jacob ha ita'yrakuéra ojapo upéva nde tiémpo peve, ha nde tiémpope umi israelíta hesarái upévagui pemomba'eguasu jey peve ko montáñape.
20 Ha ere Israel ñemoñarekuérape togueromandu'a ko arete opa ñemoñare pukukue javeve, peteĩ tembiapoukapy ramo chupekuéra guarã.
21 Ha'e hína arete semána ha hi'a yva tenondegua arete, ko karu guasu mokõi mba'e ha mokõi mba'e ojejapóva.
22 Ahaígui pe léi peteĩha kuatiañe'ẽme, pe ahai va'ekuépe ndéve g̃uarã, regueromandu'a hag̃ua hi'árape, peteĩ ára pe áñope, ha amombe'u ndéve umi sakrifísio ojapova'ekue Israel ra'ykuéra imandu'a hag̃ua ha ogueromandu'a hag̃ua iñemoñarekuéra pukukue ko jasýpe, peteĩ ára káda áño.
23 Ha jasy pyahu jasy peteĩháme, ha jasy pyahu jasy irundyhápe, ha jasy pyahu jasy sietehápe, ha jasy pyahu jasy diez-pe, ára mandu'a ára, ha ára ára irundy división-pe. Ko'ãva ojehai ha oñeordena testimonio ramo tapiaite ĝuarã.
24 Ha Noé oordena chupekuéra ijupe g̃uarã arete ramo generaciones-pe g̃uarã tapiaite g̃uarã, upéicha rupi oiko chuguikuéra peteĩ mandu'arã chupe g̃uarã.
25 Ha pe jasy pyahúpe pe primer mespe oñehenói chupe ojapo hag̃ua peteĩ árka, ha upe (árape) ipiru pe yvy ha ha'e oipe'a (pe árka) ha ohecha pe yvy.
26 Ha pe jasy pyahu irundyha mespe oñemboty pe yvykua pypuku oĩva iguype. Jasy pyahu, mes sietehápe, ojepe'apaite umi yvykua pypukúpe, ha oñepyrũ oguejy ipype y.
27 Pe mes 10 jasy pyahúpe ojehecha umi montáña ru'ã, ha Noé ovy'a.
28 Ha upévare ha'e oordena chupekuéra ijupe g̃uarã arete ramo peteĩ mandu'arã tapiaite g̃uarã, ha péicha oñeordena chupekuéra.
29 Ha omoĩ hikuái umi távla yvagapegua ári, peteĩ teĩ oreko trece semána; peteĩvagui ambuépe (ohasa) imandu'aha, peteĩha guive mokõiha peve, ha mokõiha guive mbohapyha peve, ha mbohapyha guive irundyha peve.
30 Ha opa tembiapoukapy ára hatta dos y cincuenta semana ára pukukue, ha (kova ojapóta) pe año pukukue. Péicha ojegraba ha oñeordena umi távla yvagapegua ári.
31 Ha ndaipóri ñemboyke (ko tembiapoukapy) peteĩ arýpe térã año ha áño.
32 Ha ejerure Israel ñemoñarekuérape tomomba'e umi áño ko jepapaháicha- trescientos sesenta y cuatro ára, ha (ko'ãva) ojapóta peteĩ áño hekoitépe, ha nomoapañuãi hikuái itiémpo hi'áragui ha hi'aretekuéragui; opa mba'e ho'átagui ipypekuéra itestimonio he'iháicha, ha ndohejamo'ãi hikuái mba'eveichagua ára ni nomoapañuãi mba'eveichagua arete.
33 Ha katu ohejareíramo hikuái ha noñangarekóiramo chupekuéra hembiapoukapy he'iháicha, upéicharõ omoapañuãita hikuái opa hi'ára ha umi áño ojedespegáta ko (orden)-gui, [ha omoapañuãita hikuái umi época ha umi áño ojedesplazata] ha omboykéta hikuái iordinanzakuéra.
34 Ha opa Israel ñemoñare hesarái ha ndojuhumo'ãi pe áño rape, ha hesarái umi jasy pyahu, ha época, ha sábado ha oho vaíta hikuái opa áño órden reheguáicha.
35 Che aikuaágui ha ko'ág̃a guive amombe'úta ndéve, ha ndaha'éi che reínte; pe kuatiañe'ẽ (japu) ojehaiva'ekue che renondépe, ha umi távla yvagapegua ári oñeordena pe ára ñemboja'o, ani hag̃ua hesarái hikuái pe konvénio aretekuéragui ha oguata gentil-kuéra arete he'iháicha ojavy rire ha oikuaa'ỹ rire hikuái.
36 Oĩta katuete ohechátava pe jasy -mba'éichapa (ha'e) omoapañuãi umi época ha oike año ha año diez día pya'eterei.
37 Upévare og̃uahẽta hi'arikuéra umi áño omoapañuãitaha hikuái (pe orden), ha ojapo peteĩ (ára) oporombojeguarúva pe testimonio ára, ha peteĩ ára iky'ávagui peteĩ arete ára, ha ombotavýta hikuái opa ára, imarangatúva iky'áva ndive, ha pe ára iky'áva imarangatúva ndive; ojavýtagui hikuái umi mes, sábado, arete ha jubileo rehe.
38 Upévare amanda ha atestifika ndéve retestifika hag̃ua chupekuéra; nde remano rire ne membykuéra omoapañuãigui (chupekuéra), ani haguã ojapo hikuái ary trescientos sesenta y cuatro ára añónte, ha upévare ojavýta hikuái jasy pyahu ha ára ha pytu'u ha arete rehe, ha ho'úta hikuái opaichagua tuguy opaichagua so'o ndive.

MOAKÃHA 7 rehegua

1 Ha pe sieteha semana-pe peteĩha áño [1317 AM]-pe, ko jubileo-pe, Noé oñotỹ parralty pe yvyty opytu'u haguépe pe árka, hérava Lubar, peteĩva umi yvyty Ararat-gui, ha hi'a hikuái irundyha áñope, [1320 AM] ha ha'e oñangareko hi'akuérare, ha ombyaty ko áñope pe siete mes-pe.
2 Ha upégui ojapo víno ha omoĩ peteĩ mba'yrúpe, ha oñongatu quinto áño peve, [1321 AM] peteĩha ára peve, jasy pyahúpe peteĩha mes-pe.

3 Ha ogueromandu’a vy’ápe ko arete ára, ha ojapo peteĩ sakrifísio ojehapýva Ñandejárape g̃uarã, peteĩ vaka ra’y ha peteĩ ovecha mácho, ha siete ovecha, káda uno orekóva peteĩ áño, ha peteĩ kavara ra’y, ikatu hag̃uáicha ojapo expiasiõ ijupe ha ita’yrakuérape g̃uarã.
4 Upéi oprepara raẽ pe kavara ra’y, ha omoĩ huguypa pe so’o oĩvare pe altár ha’e ojapo va’ekue ári, ha omoĩmbaite pe ikyrakue pe altar ojapo haguépe sakrifísio ojehapývape, ha pe vaka, ovecha mácho ha ovecha, ha omoĩmbaite ho’o pe altár ári.
5 Omoĩ hi’ári opa umi ofrénda oñembojehe’áva aséite reheve, ha upéi ohypýi víno pe tata ojapo va’ekue yma pe altár ári, ha omoĩ insiénso pe altár ári ha ojupi peteĩ mba’e hyakuã porãva Ñandejára Ijára renondépe.
6 Ha ovy’a ha hoy’u ko vínogui, ha’e ha ita’yrakuéra vy’ápe.
7 Ka'aru, ha oike hogapýpe, ha oka'úvo oñeno ha oke, ha oke aja ojejaho'i hógape.
8 Ha Cam ohecha itúva Noé opívo, ha osẽ omombe’u mokõi ijoyke’ykuérape okápe.
9 Ha Sem ojagarra ijao ha opu’ã, ha’e ha Jafet, ha ha’ekuéra omoĩ pe ao ijyva ári ha oho tapykue gotyo ha ojaho’i itúva ñemotĩ, ha hova oho tapykue gotyo.
10 Noé opu’ã okehágui ha oikuaa opa mba’e ojapo va’ekue hese ita’ýra imitãvéva, ha omaldesi ita’ýrape ha he’i: ‘Toñemaldesi Canaán; ha’éta peteĩ tembiguái tembiguáiramo iñermanokuérape g̃uarã’.
11 Ha’e ovendesi Sem ha he’i: ‘Toñemomba’eguasu Sem Jára Jehovápe, ha Canaán ha’éta hembiguái’.
12 Ñandejára ombotuichave Jafet, ha Ñandejára oikóta Sem rógape, ha Canaán ha’éta hembiguái’.
13 Ha Cam oikuaa itúva omaldesi hague ita’ýra imitãvévape, ha ndogustái omaldesi haguére ita’ýrape. ha ojesepara itúvagui, ha'e ha ita'ýra kuéra ndive, Cus, Mizraín, Put ha Canaán.
14 Ha omopu’ã ijupe g̃uarã peteĩ siuda ha ombohéra hembireko Ne’elatama’uk.
15 Jafet ohecha upéva ha oenvidia iñermánope, ha ha’e avei omopu’ã ijehe peteĩ siuda, ha ombohéra hembireko réra ‘Adatanés’.
16 Ha Sem oiko itúva Noé ndive, ha omopu’ã peteĩ siuda hi’ag̃uíva itúvagui pe montáñape, ha ha’e avei ombohéra hembireko Sedequetelebab rérape.
17 Ha péina ápe ko’ã mbohapy tavaguasu oĩ yvyty Lubar ypýpe; Sedeqetelebab ombohováiva yvyty kuarahyresẽ gotyo; ha Na'eltama'uk sur gotyo; 'Adatan'ese kuarahy reike gotyo.
18 Ha ko'ãva ha'e Sem ra'y: Elam, Asur, ha Arpacsad -kóva (ta'ýra) heñóikuri dos áño pe dilúvio rire- ha Lud ha Aram.
19 Jafet ra'y kuéra: Gómer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesec ha Tiras.
20 Ha veintiocho jubileo-pe [1324-1372 AM] Noé oñepyrũ omanda ita’yrakuérape umi ordenanza ha tembiapoukapy, ha opa huísio ha’e oikuaáva, ha oñemoñe’ẽ ita’yrakuérape tojapo tekojoja, ha ojaho’i hag̃ua ho’o ñemotĩ, ha tohovasa Ijapoharépe, ha tomomba’e itúva ha isýpe, ha ohayhu hapichápe, ha eñangareko hi'ángare ani haguã tekovai, teko ky'a ha opa mba'e vai.
21 Ko’ã mbohapy mba’e rupi ou pe dilúvio ko yvy ape ári, ha’e hína pe tekovai, umi oñangarekóva pe léi he’ívare, oñorairõ umi kuimba’e rajykuéra rapykuéri, ha omenda chupekuéra hembireko opa mba’e ha’ekuéra oiporavóvagui.
22 Ha'e kuéra ita'ýra nefidim, ha opavave ndojoguái, ha ho'u ojupe: ha umi Gigante ojuka nefil-pe, ha nefil ojuka Eljo-pe, ha Eljo yvypórape, ha peteĩ tapichápe.
23 Ha opavave oñevende hembiapovai ha oñohẽ haguã heta tuguy, ha ko yvy henyhẽ tembiapovaígui.
24 Ha upe rire opeka hikuái mymba ha guyrakuéra rehe, ha opa mba’e omýiva ha oguatáva ko yvy ape ári, ha heta tuguy oñeñohẽ ko yvy ape ári, ha opa yvypóra oimo’ãva ha oipotáva oimo’ã tapiaite mba’evete ha ivaíva.
25 Ha andejra ohundi opa mbae yvy apegui; hembiapovai rupi, ha pe tuguy oñohẽva’ekue yvy mbytépe rupi Ha’e ohundi opa mba’e.
26 ‘Ha ropyta, che ha peẽ, che ra’ykuéra, ha opa mba’e oikeva’ekue orendive pe árkape, ha péina ápe ahecha pene rembiapo che renondépe ndapeguataiha tekojojápe: pe ñehundi rapére peñepyrũma peguata, ha pejesepara ojuehegui, ha peñoenvidia ojuehe, ha (upéicha ou) napeĩriha peteĩ ñe’ẽme, che ra’ykuéra, peteĩ teĩ ijoyke’y ndive.
27 Ahechágui, ha péina ápe umi demónio oñepyrũma (i) ñembotavy penderehe ha pene ra’ykuérare ha ko’ág̃a akyhyje pende rérape, che ñemano rire peñohẽtaha yvypóra ruguy ko yvy ape ári, ha peẽ, avei, peñehundítaha ko yvy ape árigui.
28 Oñohẽva yvypóra ruguy ha ho'úva oimeraẽ so'o ruguy, opavave oñehundíta ko yvy ape árigui.
29 Ha ndopytamo’ãi avave ho’úva tuguy, térã oñohẽva yvypóra ruguy yvýpe, Ni ndohejamo’ãi chupe mba’eveichagua ñemoñare térã ñemoñare oikóva yvága guýpe; Ohóta hikuái Sepultura-pe, Ha pe tenda oñekondenahápe oguejy, Ha pytũmbýpe pytũmbýpe, opavave oñemomombyrýta peteĩ ñemano mbarete rupive.
30 Ndaiporimo’ãi tuguy ojehecháva pende ári opa tuguýgui oĩta opa ára pejuka hague mba’eveichagua mymba térã vaka térã oimeraẽ mba’e oveveva’ekue yvýpe, ha pejapo peteĩ tembiapo porã pene ángape pejaho’ívo pe oñeñohẽva’ekue yvy ape ári.
31 Ha ani pejoguái pe ho’úvape tuguy reheve, ha katu peñangarekóke ani hag̃ua avave ho’u tuguy pene renondépe: pejaho’i pe tuguy, péicha oje’e chéve atestifika hag̃ua peẽme ha pende ra’ykuérape, opa so’o ndive.
32 Ha ani peheja pe ánga oje’u so’o ndive, ani hag̃ua ojejerure pende ruguy, ha’éva pende rekove, oimeraẽ so’o oñohẽva (upéva) yvýpe.
33 Yvy naipotĩmo’ãigui pe tuguy oñeñohẽva’ekuégui hi’ári; (sólo) pe oñohẽva ruguy rupive oñemopotĩta ko yvy opa iñemoñare pukukue javeve.
34 Ha ko’ág̃a, che ra’ykuéra, pehendu: pejapo huísio ha tekojoja ikatu hag̃uáicha peñotỹ tekojojápe opa yvy ape ári, ha pene gloria ojehupi che Tupã renondépe, chesalva va’ekue pe dilúvio ygui.
35 Ha péina ápe, pehóta pemopu’ãta pendejupe g̃uarã tavaguasu, ha peñotỹta ipype opa ka’avo oĩva ko yvy ape ári, ha hi’arive opa yvyramáta hi’áva.
36 Mbohapy áño pukukue noñembyatymo’ãi opa mba’e oje’úva yva, ha cuarto áñope hi’a sagrádo [ha oikuave’ẽta hikuái umi yva tenondegua], oguerohoryva Ñandejára Ijyvatevéva renondépe, ojapova’ekue yvága ha yvy ha opa mba’e. Toikuave'ẽ hikuái hetaiterei pe víno ha aséite

peteĩha (ha'eháicha) yva tenondegua Ñandejára altar ári, ha'e ohupytýva, ha pe hembýva tokaru Ñandejára róga rembiguái altar ohupytýva (upéva) renondépe.
37 Ha pe quinto áñope pejapo pe liberación upéicha pepoi tekojoja ha tekojojápe, ha peẽ hekojojáta, ha opa mba'e peñotỹva osẽ porãta.
38 Péicha ningo Enoc, pende ru túva omanda Matusalén, ita'ýra, ha Matusalén ita'ýra Lamec, ha Lamec omanda chéve opa mba'e itúva ypykue he'i va'ekue chupe.
39 Ha avei ame'ẽta peẽme tembiapoukapy, che ra'ykuéra, Enoc omanda haguéicha ita'ýrape umi primeros jubileos-pe: oikove aja gueteri, pe séptimo igenerasiónpe, omanda ha otestifika ita'ýra ha ita'ýra ra'ykuérape omano meve'.

MOAKÃHA 8 rehegua

1 Pe veintinueve jubileo-pe, peteĩha arapokõindýpe, [1373 AM] oñepyrũvo Arpacsad hembireko ha héra Rasu'eja, Susán rajy, Elam rajy, ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e mbohapyha arýpe ko arapokõindýpe, [1375 AM] ha ombohéra Cainam.
2 Ha pe ta'ýra okakuaa ohóvo, ha itúva ombo'e chupe ohai hag̃ua, ha oho oheka ijehe peteĩ lugár ikatu hag̃uáicha ojagarra peteĩ siuda.
3 Ha ojuhu peteĩ jehaipyre yma (generaciones) otallava'ekue ita ári, ha omoñe'ẽ umi mba'e oĩva hi'ári, ha oskrivi ha opeka upévare; oguerekógui ipype umi Oñangarekóva mbo'epy he'iháicha ha'ekuéra ohechaháicha umi augurio kuarahy ha jasy ha mbyjakuéra rehegua opa yvága señal-pe.
4 Ha ohai ha nde'íri mba'eve hesegua; okyhyjégui oñe'ẽ haguã Noé ndive upéva rehe ani haguã ipochy hendive upévare.
5 Ha treinta jubileo-pe, [1429 AM] mokõiha arapokõindýpe, peteĩha arýpe, omenda hembirekorã, ha héra Melka, Madai rajy, Jafet ra'y, ha irundyha áño [1432 AM]-pe omoheñói peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra Selá; ha'e he'ígui: 'Añeteháp e chembou'.
6 [Ha irundyha áñope onase], ha Selá okakuaa ha omenda hembirekorã, ha héra Mu'ac, itúva ryke'y Kesed rajy, treinta ary peteĩ ypýpe, quinto semana-pe, peteĩha áño [1499 AM]-pe.
7 Ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e quinto áño [1503 AM]-pe, ha ha'e ombohéra Eber, ha ha'e omenda hembirekorã, ha héra 'Azûrâd, Nebrón rajy, treinta y dos jubileo-pe, séptimo semana-pe, mbohapyha áño-pe. [1564 aravo jave].
8 Ha sexto áño [1567 AM]-pe, imemby chupe ita'ýra, ha ha'e ombohéra chupe Peleg; Ha'e onase ramo guare, Noé ra'y kuéra oñepyrũ omboja'o ko yvy ojuehegui, upévare ombohéra chupe Péleg.
9 Ha omboja'o (upéva) ñemiháme ojuehe, ha omombe'u Noé-pe.
10 Ha ojehu oñepyrũvo treinta y tres jubileo [1569 AM] omboja'o hikuái ko yvy mbohapy hendápe, Sem ha Cam ha Jafet, peteĩteĩ erénsiape, peteĩha áñope peteĩha semánape, peteĩ ore apytégui oñemondova'ekue, oĩrõ guare hendivekuéra.
11 Ha ohenói ita'yrakuérape, ha oñemoag̃ui hikuái hendápe, ha'ekuéra ha ita'yrakuéra, ha omboja'o pe yvy umi sorteo-pe, mbohapy ita'yrakuéra ojagarrava'erã imba'erã, ha oipyso hikuái ipo, ha oguenohẽ pe kuatiañe'ẽ Noé, itúva jyvágui.
12 Ha osẽ pe jehaipyrépe Sem suerte ramo pe yvy mbyte ojagarrátava erénsia ramo ijehe ha ita'yrakuérape g̃uarã umi generación eternidad-pe g̃uarã, pe yvyty Rafa mbytégui, pe y jurúgui ysyry Tina guive, ha iparte oho kuarahyreike gotyo ko ysyry mbyte rupi, ha ojeipyso ohupyty peve pe y de umi yvykua pypuku, upégui osẽ ko ysyry ha oñohẽ y yguasu Me'at-pe, ha ko ysyry osyry yguasu guasúpe. Ha opa mba'e oĩva nórte gotyo Jafet mba'e, ha opa mba'e oĩva sur gotyo Sem mba'e.
13 Ha ojepyso og̃uahẽ meve Karaso-pe: kóva oĩ pe ñe'ẽ jyva ryepýpe omañáva sur gotyo.
14 Pe ipehẽngue ojeipyso pe mar guasu pukukue, ha ojeipyso peteĩ línea recta-pe og̃uahẽ meve pe ñe'ẽ kuarahyreike gotyo, omañáva sur gotyo, pórke ko mar oñembohéra Mar Egipto ñe'ẽ.
15 Ha ojere ko'águi sur gotyo pe mar guasu juru gotyo pe y rembe'ýpe, ha ojepyso kuarahyreike gotyo 'Afra peve, ha ojepyso og̃uahẽ meve ysyry Gihónpe, ha sur gotyo pe y Gihóngui, ko rrío rembe'ýpe.
16 Ha ojepyso kuarahyresẽ gotyo, og̃uahẽ meve Yvotyty Edénpe, sur gotyo, [sur gotyo] ha kuarahyresẽ guive Edén retã tuichakue ha kuarahyresẽ gotyo, ojere kuarahyresẽ gotyo ha oho og̃uahẽ meve kuarahyresẽ gotyo pe yvyty hérava Rafa, ha oguejy ysyry Tina juru rembe'ýpe.
17 Ko pehẽngue osẽ sorteo rupive Sem ha ita'yrakuérape g̃uarã, ha'ekuéra oguereko hag̃ua opa ára g̃uarã iñemoñarekuéra peve.
18 Ha Noé ovy'a ko porsión osẽ haguére Sem ha ita'yrakuérape g̃uarã, ha imandu'a opa mba'e he'iva'ekuére ijuru rupive profesíape; he'ígui: 'Toñemomba'eguasu Ñandejára Sem Járape Ha Ñandejára toiko Sem rógape'.
19 Ha ha'e oikuaa pe Yvotyty Edén ha'eha pe imarangatúva, ha Ñandejára oikoha, ha yvyty Sinaí pe desierto mbyte, ha yvyty Sión -pe yvy ombligo mbyte: ko'ã mbohapy ojejapo va'ekue tenda marangatuicha ojuehe.
20 Ha ha'e ohovasa tupãnguéra Tupãme, omoĩva'ekue ijurúpe Ñandejára ñe'ẽ, ha Ñandejárape opa ára g̃uarã.
21 Ha oikuaa peteĩ porción ojehovasáva ha peteĩ jehovasa og̃uahẽha Sem ha ita'yrakuérape umi ñemoñarekuérape tapiaite peve -Eden retã tuichakue ha Mar Rojo retã tuichakue, ha kuarahyresẽ ha India retã tuichakue, ha mar Rojo ha yvytykuéra ári, ha opa Basán retãme, ha opa Líbano retã ha umi islas de Kaftur, ha opa yvyty Sanir ha 'Amana, ha umi yvyty Asur nórte gotyo, ha opa Elam, Asur, Babel, Susán ha Maedai yvy, Ararat yvyty, yguasu mboypýri, Assur yvytykuéra mboypýri, nórte gotyo, yvy ojehovasáva ha tuichaitereíva, ha opa mba'e oĩva ipype iporãiterei.
22 Ha Cam-gui osẽ pe mokõiha pehẽngue, ohasávo Gihón sur gotyo pe Yvotyty akatúa gotyo, ha ojepyso sur gotyo ha ojepyso opa yvyty tatatĩme, ha ojepyso kuarahyreike gotyo yguasu 'Atel peve ha ojepyso kuarahyreike gotyo og̃uahẽ meve yguasu Ma'uk -pe (mar) oguejyhápe opa mba'e noñehundíriva.
23 Ha oho nórte gotyo Gadir rembe'ýpe, ha oho yguasu rembe'ýpe yguasu guasúpe oñemoag̃ui meve ysyry Gihón rehe, ha oho ysyry Gihón rembe'ýre og̃uahẽ meve yvotyty Edén akatúape.

24 Ha kóva ha’e pe yvy osẽva’ekue Ham-pe g̃uarã pe porsión ha’e ojagarrava’erãháicha tapiaite g̃uarã ijehe ha ita’yrakuérape g̃uarã iñemoñarekuérape tapiaite peve.
25 Ha Jafet-gui osẽ pe mbohapyha pehẽngue ysyry Tina mboypýri, y osyryha yvate gotyo, ha ojepyso noreste gotyo Gog retã tuichakue peve, ha opa tetã kuarahyresẽ gotyo peve.
26 Ha ojepyso yvate gotyo yvate gotyo, ha ojepyso yvyty Qelt peve yvate gotyo, ha yguasu Ma’uk gotyo, ha osẽ Gadir kuarahyresẽ gotyo yguasu yguasu retã peve.
27 Ha ojepyso og̃uahẽ meve Fara kuarahyreike gotyo ha ojevy ‘Aferag gotyo, ha ojepyso kuarahyresẽ gotyo pe y mar de Me’at peve.
28 Ha ojepyso ysyry Tina región peve noreste gotyo og̃uahẽ meve y rembe’ýre pe montáña Rafa gotyo, ha ojere nórte gotyo.
29 Kóva ha’e pe yvy osẽva’ekue Jafet ha ita’yrakuérape g̃uarã pe iñerénsia pehẽngueicha ha’e oguerekótava ijehe ha ita’yrakuérape g̃uarã, iñemoñarekuérape g̃uarã tapiaite g̃uarã; cinco ypa'ũ guasu, ha peteĩ yvy guasu yvate gotyo.
30 Péro ro’ysã, ha pe Cam yvy haku, ha pe Sem yvy ndahakui ni ro’ysã, síno ro’y ha haku oñembojehe’áva.

MOAKÃHA 9 rehegua

1 Ha Cam oñemboja’o ita’yrakuéra apytépe, ha peteĩha pehẽngue osẽ Cus-pe kuarahyresẽ gotyo, ha kuarahyreike gotyo Mizraim-pe g̃uarã, ha kuarahyreike gotyo Put-pe g̃uarã, ha kuarahyreike gotyo [ha kuarahyreike gotyo] yguasu ári Canaán gotyo.
2 Ha Sem omboja’o avei ita’yrakuéra apytépe, ha peteĩha pehẽngue osẽ Cam ha ita’yrakuérape g̃uarã, ysyry Tigris kuarahyresẽ gotyo oñemoag̃uahẽ meve kuarahyresẽ gotyo, India retã tuichakue, ha mar Rojo rembe’ýpe, ha Dedán ykuérare, ha opa yvyty Mebri ha Ela, ha opa Susán yvy ha opa oĩva Farnak rembe’ýpe Mar Rojo ha ysyry Tina peve.
3 Ha Asur-pe g̃uarã osẽ pe mokõiha Pehẽngue, opa Asur, Nínive ha Sinar retã ha India rembe’ýpe, ha ojupi ha ojere pe ysyry rembe’ýpe.
4 Arpacsad-pe g̃uarã osẽ pe tercera pehẽngue, Éufrates rembe’ýpe, éste gotyo umi Caldeo retãme, ha pe mar Rojo rembe’ýpe, ha opa y desiértope hi’ag̃uíva pe mar ñe’ẽgui, omañáva Egípto gotyo, kompletoite Líbano ha Sanír ha ‘Amana retã Éufrates rembe’ýpe.
5 Ha Aram-pe g̃uarã osẽ pe cuarta pehẽngue, kompletoite Mesopotamia, oĩva Tigris ha Éufrates mbytépe, Caldeokuéra nórte gotyo, umi montáña Asur ha ‘Arara rembe’y peve.
6 Ha osẽ Lud-pe g̃uarã pe poteĩha pehẽngue, umi yvyty Asur ha opa mba’e imba’éva og̃uahẽ meve pe Mar Guasúpe, ha og̃uahẽ meve iñermáno Asur kuarahyresẽ gotyo.
7 Ha Jafet omboja’o avei ita’yrakuéra apytépe pe yvy imba’éva.
8 Ha pe pehẽngue peteĩha osẽ Gómer-pe g̃uarã kuarahyresẽ gotyo, nórte gotyo guive ysyry Tina peve; ha nórte gotyo osẽ Magog-pe g̃uarã opa umi nórte pehẽngue hyepypegua og̃uahẽ meve yguasu Me’at peve.
9 Ha Madai oúgui iparte ramo oguerekótava mokõi ijoyke’y kuarahyreike guive umi ísla peve, ha umi ísla rembe’ýpe.
10 Ha Javan-pe g̃uarã osẽ irundyha pehẽngue opa ísla ha umi ísla oĩva Lud rembe’y gotyo.
11 Ha Tubal-pe g̃uarã osẽ pe poteĩha pehẽngue pe ñe’ẽ mbytépe oñemoag̃uíva Lud pehẽngue rembe’y gotyo iñe’ẽ mokõiha peve, pe iñe’ẽ mokõiha mboypýri pe iñe’ẽ mbohapyha peve.
12 Ha Mesec-pe g̃uarã osẽ pe sexta pehẽngue, kompletoite pe tercer idiómagui, oñemoag̃ui meve Gadir éste gotyo.
13 Ha Tiras-pe g̃uarã osẽ pe séptimo pehẽngue, irundy ísla tuichára yguasu mbytépe, og̃uahẽva Cam pehẽngue peve [ha umi ísla Kamaturi osẽ sorteo rupive Arpacsad ra’ykuérape g̃uarã iñerénsiaramo].
14 Ha péicha Noé ra’ykuéra omboja’o ita’yrakuérape itúva Noé renondépe, ha ha’e ojokua opavave chupekuéra peteĩ juramento rupive, ojahéivo peteĩ maldición opavave ohekávape ojagarra pe porción ho’ava’ekue (chupe) iparte rupive.
15 Ha enterove he’i: ‘Toiko upéicha; upéicha toiko ' ijehe ha ita'yrakuérape guarã tapiaite iñemoñarekuéra pukukue ára huísio peve, upéva ári Ñandejára Tupã ohusgáta chupekuéra kyse puku ha tata reheve opa mba'e vai iky'ávare ojavy haguére, omyenyhẽ haguépe hikuái yvy ñe'ẽ vai, teko ky'a ha tekovai ha angaipa.

MOAKÃHA 10 rehegua

1 Ha pe tercera semána ko jubileo-pe, umi demónio iky’áva oñepyrũ ombotavy Noé ra’ykuérape, ha ojavy ha ohundi chupekuéra.
2 Noé ra’ykuéra oho itúva Noé rendápe, ha omombe’u chupe umi demónio oguerahára okañýva, ohecha’ỹva ha ojuka va’ekue ita’ýra ra’ykuérape.
3 Ha oñembo’e Ñandejára Ijára renondépe ha he’i: ‘Ñandejára opa yvypóra espíritu, che poriahuverekóva’. Ha chesalva ha che ra'ykuérape y ama guasugui, Ha nachemohundivéima Rejapo haguéicha umi ñehundi ra'ykuérape; Tuicha niko ne gracia cherehe, Ha tuicha ne poriahuvereko che ánga rehe; Toñemopu’ã Ne gracia che ra’ykuéra ári, Ha ani tomosãmbyhy hesekuéra espíritu aña. Ani haguã ohundi chupekuéra ko yvy ape árigui.
4 Ha katu che rovasa ha che ra’ykuérape, ikatu hag̃uáicha roñembotuichave ha roñembohetave ha romyenyhẽ jey hag̃ua ko yvy.
5 Ha nde reikuaa mba’éichapa ojapova’ekue Ne Reheguakuéra, ko’ã espíritu rukuéra, che árape: ha ko’ã espíritu oikovéva rehe katu, emoinge chupekuéra ka’irãime ha ejoko hatã chupekuéra oñekondenahápe, ha ani ogueru ñehundi ne rembiguái ra’ykuérare, che Tupã; ko'ãva ha'égui mba'e vai, ha ojejapo ohundi haguã.
6 Ha ani oisãmbyhy hikuái oikovéva espíritu; Nde añoite ikatúgui remboguata hesekuéra. Ha ani va’erã oreko podér umi hekojojáva ra’ykuérare ko’ág̃a guive ha opa ára g̃uarã’.
7 Ha Ñandejára ñande Jára he’i ñandéve ñañapytĩ hag̃ua opavavépe.
8 Ha pe espíritu ruvicha, Mastêmâ, ou ha he’i: ‘Ñandejára, Apohare, toĩ ijapytepekuéra opytáva che renondépe, ha tohendu che ñe’ẽ, ha tojapo opa mba’e ha’étava chupekuéra; oĩramo umíva apytépe ndojehejáiva chéve, ndaikatumo’ãi ajapo pe che rembipota pu’aka yvypóra ra’ykuérare; ko’ãva ningo oñembyai ha oguerahára tape

vaíre che huísio renondépe, tuichaitereígui yvypóra ra'ykuéra rembiapovai'.
9 Ha Ha'e he'i: Topyta henondépe peteĩ diez parte, ha toguejy nueve parte pe kondenasión rendaguépe'.
10 Ha peteĩva ñande apytépe Ha'e omanda ñambo'e hag̃ua Noé-pe opa ipohãnguéra; Ha'e oikuaágui ndoguatamo'ãiha hikuái tekojojápe, ni noñorairõmo'ãiha tekojojápe.
11 Ha rojapo opa iñe'ẽ he'iháicha: opa umi mba'e vai ivaíva roñapytĩ pe kondenasión rendaguépe ha peteĩ décima parte roheja ikatu hag̃uáicha oñemoĩ hikuái Satanás renondépe ko yvy ape ári.
12 Ha romombe'u Noépe opa mba'e omongueráva chupekuéra imba'asykuéra, ha avei umi mba'e omonguerává chupekuéra, mba'éichapa ikatu omonguera chupekuéra ka'avokuéra ko yvy ape ári.
13 Ha Noé ohai opa mba'e peteĩ lívrope rombo'e haguéicha chupe opaichagua pohãre. Péicha umi espíritu aña ojejoko (omoñeñandu vai) Noé ra'ykuérape.
14 Ha ome'ẽ opa mba'e ohaiva'ekue Sem-pe, ita'ýra ypykuépe; ha'e ohayhuetereígui chupe opa ita'yrakuéra ári.
15 Noé oke itúva ypykue ndive, ha oñeñotỹ chupe sérro Lubar-pe, Ararat retãme.
16 Ojapo 950 áño hekovépe, diecinueve jubileo ha dos semána ha cinco áño. [1659 aravo jave].
17 Ha hekovépe ko yvy ape ári ha'e ohasa yvypóra ra'ykuérape ndaha'éiramo Enoc, pe tekojoja rupi, ha'e ha'e perfékto haguépe. Enoc rembiaporã oñembosako'iva'ekue omombe'u haguã ñemoñare kuéra ko yvy ape ári, omombe'u haguã opa mba'e ojapova'ekue ñemoñare ha ñemoñare, ára huísio ára peve.
18 And in the three and thirtieth jubilee, in the first year in the second week, Peleg took to himself a wife, whose name was Lomna the daughter of Sina'ar, and she bare him a son in the fourth year of this week, and he called his name Reu; he'ígui: 'Péina ápe yvypóra ra'ykuéra oiko iñañáva pe propósito aña rupive omopu'ãvo ijehe peteĩ táva ha peteĩ tórre Sinar retãme'.
19 Osẽgui hikuái Ararat retãgui kuarahy resẽ gotyo Sinar peve; Ha'e tiémpope omopu'ãgui hikuái pe siuda ha pe tórre, he'ívo: 'Tereho, jajupi upéva rupive yvágape'.
20 Ha oñepyrũ omopu'ã hikuái, ha irundyha arapokõindýpe ojapo hikuái ladrillo tata reheve, ha umi ladrillo oservi chupekuéra itarã, ha pe ñai'ũ ocementahápe chupekuéra ha'e asfalto osẽva yguasúgui, ha umi y ykuágui Sinar retãme.
21 Ha omopu'ã hikuái: cuarenta y tres áño [1645-1688 AM] omopu'ã hikuái; ipukukue ha'e 203 ladrillo, ha ijyvate (peteĩ ladrillo) ha'e mbohapyha peteĩgui; ijyvate ohupyty 5433 métro ha 2 palméra, ha (peteĩ murálla ipukukue ha'e va'ekue) trece métro (ha umi ótro treinta métrogui).
22 Ha Ñandejára ñande Tupã he'i ñandéve: Péina ápe, ha'ekuéra peteĩ tavayguakuéra, ha (péva) oñepyrũ ojapo hikuái, ha ko'ág̃a ndojejokomo'ãi chupekuéra mba'eve. Tereho, jaguejy ha ñambotavy iñe'ẽ, ani haguã ontende ojupe oñe'ẽ, ha oñemosarambi hikuái táva ha tetãnguérape, ha peteĩ propósito ndopytamo'ãvéima hendivekuéra pe ára juicio peve'.
23 Ha Ñandejára oguejy, ha roguejy hendive rohecha hag̃ua pe tavaguasu ha pe tórre yvypóra ra'ykuéra omopu'ãva'ekue.
24 Ha ombotavy iñe'ẽ, ha noñandúivéima hikuái ojupe oñe'ẽva, ha upérõ ndojapovéima hikuái pe siuda ha pe tórre.
25 Upévare pe yvy tuichakue Sinar oñembohéra Babel, Ñandejára ombotavy haguére upépe opa yvypóra ra'y ñe'ẽ, ha upégui oñemosarambi hikuái itávape, peteĩteĩ iñe'ẽ ha hetãme.
26 Ha Ñandejára omondo peteĩ yvytu hatã pe tórre rehe ha oity yvy ári, ha péina ápe oĩha Asur ha Babilonia mbytépe Sinar retãme, ha ombohéra hikuái 'Oity'.
27 Pe irundyha arapokõindýpe peteĩha arýpe [1688 AM] oñepyrũvo cuatro y treinta jubileo-pe, oñemosarambi hikuái Sinar retãgui.
28 Ha Cam ha ita'yrakuéra oho pe yvy ha'e ojagarratahápe, ha'e ohupytyva'ekue iparte ramo sur gotyo.
29 Canaán ohecha Líbano retã ysyry Egipto peve iporãitereiha, ha ndohói pe yvy iñerénsiape kuarahyreike gotyo (ha'éva) yguasu gotyo, ha oiko Líbano retãme, kuarahyresẽ ha kuarahyreike gotyo Jordán rembe'ýgui ha yguasu rembe'ýgui.
30 Ha Cam, itúva, ha iñermanokuéra Cús ha Mizraim he'i chupe: 'Reiko peteĩ yvy ndaha'éivape nde mba'évape, ha ndo'ái va'ekue oréve sortéo rupive. pejapóramo upéicha, peẽ ha pene ra'ykuéra pe'áta upe tetãme ha (peñemaldecita) sedición rupive; peẽ peñemoĩtagui, ha pe ñepu'ã rupi ho'áta pene ra'ykuéra, ha peñemosẽta tapiaite g̃uarã.
31 Ani peiko Sem rógape. Sem ha ita'yra kuérape niko oúkuri iparte rupive.
32 Reñemaldesi, ha reñemaldesíta opa Noé ra'ykuéra ári, pe maldición roñeñapytĩ haguére peteĩ juramento rupive pe hués marangatu renondépe, ha ore ru Noé renondépe'.
33 Ha'e katu nohenduséi chupekuéra, ha oiko Líbano retãme Hamat guive Egipto oike peve, ha'e ha ita'yrakuéra ko'ag̃aite peve.
34 Ha upévare upe yvy oñembohéra Canaán.
35 Jafet ha ita'yrakuéra oho yguasu gotyo ha oiko pe yvy orekóvape iparte, ha Madai ohecha pe yguasu retã ha ndogustái chupe, ha ojerure peteĩ (porción) Cam, Asur ha Arpacsad, hembireko ryvy, ha oiko Media retãme, hi'ag̃uíva hembireko ryvygui ko ára peve.
36 Ha'e ombohéra hekoha ha ita'yra kuéra oikoha: Media, itúva Madai rérape.

MOAKÃHA 11 rehegua

1 Ha treinta y cinco jubileo-pe, mbohapyha arapokõindýpe, peteĩha áño [1681 AM]-pe, Reu omenda hembirekorã, ha héra 'Ôrâ, 'Ûr rajy, Kesed ra'y, ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e, ha ha'e ombohéra Sêrôh, ko arapokõindýpe séptimo áño ko jubileo-pe. [1687 aravo jave].
2 Ha Noé ra'ykuéra oñepyrũ oñorairõ ojuehe, ojejagarra prisionéroramo ha ojuka, ha oñohẽ yvypóra ruguy ko yvy ape ári, ha ho'u tuguy, ha omopu'ã tavaguasu imbaretéva, ha murálla, ha tórre, ha peteĩ persóna (oñepyrũ) oñembotuicha tetã ári, ha omopyenda rréino ñepyrũ, ha oho oñorairõ tavayguakuéra ndive, ha tetã tetã, ha tavaguasu rehe tavaguasu rehe, ha opavave (oñepyrũ) ojapo ivaíva, ha ohupyty arma, ha ombo'e ita'yrakuérape ñorairõ, ha oñepyrũ ojagarra táva, ha ovende tembiguái kuimba'e ha kuña.
3 Ha 'Ûr, Kesed ra'y, omopu'ã pe siuda 'Ara de los Caldeos, ha ombohéra héra ha itúva réra. Ha ojapo hikuái ta'anga

ñemongu'e, ha omomba'eguasu hikuái peteĩ teĩ ta'ãnga, ta'anga ñemongu'e ojapova'ekue ijehegui, ha oñepyrũ ojapo ta'ãnga ha simulacra iky'áva, ha espíritu vai oipytyvõ ha ombotavy (chupekuéra) ojapo haguã tembiapo vai ha mba'e ky'a.
4 Ha pe príncipe Mastêmâ oñeha'ãmbaite ojapo hag̃ua opa ko'ã mba'e, ha omondo ambue espíritu, umi oñemoĩva ipoguýpe, ojapo hag̃ua opaichagua mba'e vai ha angaipa, ha opaichagua tembiapovai, ombyai ha ohundi hag̃ua, ha oñohẽ hag̃ua tuguy ko yvy ape ári.
5 Upévare ha'e ombohéra Sérôh, Serug, pórke káda uno ojere ojapo hag̃ua opaichagua angaipa ha hembiapo vaikue.
6 Ha okakuaa, ha oiko Ur de los Caldeos-pe, hi'aguĩva hembireko sy túvagui, ha omomba'eguasu ta'angakuéra, ha omenda hembireko treinta y seis jubileo-pe, quinto semana-pe, primer año-pe, [1744 AM] ha héra Melca, Kaber rajy, itúva rajy hermano.
7 Ha ha'e imemby Nahor, pe primer áño ko semánape, ha ha'e okakuaa ha oiko Ur de los Caldeos-pe, ha itúva ombo'e chupe umi investigasión orekóva umi caldeo odivina ha augur, según umi señál oĩva yvágape.
8 Ha pe treinta y siete jubileo-pe sexta semana-pe, peteĩha arýpe, [1800 AM] omenda hembirekorã, ha héra 'Ijaska, Nestag caldeo rajy.
9 Ha'e imemby Trépe, séptimo áñope ko semánape. [1806 aravo jave].
10 Ha mburuvicha Mastêmâ omondo cuervo ha guyrakuéra ho'u hagua pe semilla oñeñotỹva'ekue upe tetãme, ohundi haguã yvy, ha omonda haguã yvypóra ra'ykuéragui hembiapo. Oarado mboyve hikuái pe semilla-pe, umi cuervo oiporavo (upéva) pe yvy ape árigui.
11 Ha upévare ombohéra chupe Tërá pórke umi kuervo ha umi guyra omboguejy chupekuéra imboriahu ha ho'upa iñemoñare.
12 Ha umi áño oñepyrũ ijyvyra'ỹ, umi guyrakuéra rupi, ha ho'upa hikuái opa yvyramáta yva yvyramátagui: tuicha ñeha'ã reheve añoite ikatu osalva michĩmi opa hi'a yvypegua hi'árape.
13 Ha ko treinta y nueve jubileo-pe, mokõiha arapokõindy peteĩha arýpe, [1870 AM] Taré omenda hembirekorã, ha héra 'Edna, 'Abram rajy, itúva reindy rajy'. Ha ko arapokõindýpe [1876 AM] imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e, ha ha'e ombohéra Abram, isy túva réra rupive;
14 Ha'e ningo omanóma kuri itajýra hyeguasu mboyve peteĩ mitãkuimba'e.
15 Ha pe mitã oñepyrũ ontende umi jejavy yvypegua opavave okañyva'ekue ta'anga ojejapóvare ha iky'a rire, ha itúva ombo'e chupe ohai hag̃ua, ha oreko mokõi semána, [1890 AM] ha ojesepara itúvagui, ani hag̃ua omomba'eguasu hendive umi ta'anga.
16 Ha oñepyrũ oñembo'e opa mba'e Apoharépe osalva hag̃ua chupe yvyporakuéra ra'ykuéra jejavýgui, ha ani hag̃ua ho'a iparte jejavýpe iky'a ha mba'e ky'a rire.
17 Ha og̃uahẽ pe ra'ỹi ra'ỹi oñeñotỹ hag̃ua pe yvy ári, ha opavave oho oñondive oñangareko hag̃ua iñemoñare umi kuervore, ha Abram oho umi ohóva ndive, ha pe mitã ha'e peteĩ mitãkaria'y orekóva catorce áño.
18 Upémarõ peteĩ arai ryguasu ou ho'u hag̃ua pe ñemoñare, ha Abram odipara ohug̃uahẽ chupekuéra opyta mboyve yvýpe, ha osapukái chupekuéra oñemohenda mboyve yvýpe ho'u hag̃ua pe ñemoñare, ha he'i: 'Ani peguejy, peju jey pe lugár peju haguépe', ha ojere jey hikuái.
19 Upe árape 70 vése ombojere umi arai ryguasu rupi'a, ha umi ryguasu rupi'a oĩva opa pe yvy Abrán oĩháme, ndoikovéi upépe ni peteĩnte.
20Opa umi oĩva hendive opa tetãme ohecha chupe osapukái, ha opa umi cuervo ojere jey, ha héra oñemomba'eguasu opa caldeo retãme.
21 Ha ko áñope ou hendápe opa umi oñotỹséva, ha ha'e oho hendivekuéra opa peve pe tiémpo oñemitỹ hag̃ua, ha oñotỹ hikuái ijyvy, ha upe áñope ogueru hikuái hi'upy hetáva hógape ha okaru ha okyhyje.
22 Ha pe primer año quinto semana-pe [1891 AM] Abram ombo'e umi ojapóva tembiporu vakakuérape ĝuarã, umi artesano yvyrágui, ha ojapo hikuái peteĩ mba'yru yvýre, omañáva pe arado marco rehe, omoĩ hag̃ua hi'ári pe semilla, ha pe semilla ho'a upégui pe arado parte ári, ha okañy yvýpe, ha ndokyhyjevéima hikuái pe cuervo-kuéra.
23 Ha péicha ojapo hikuái (mba'yru) yvýre opa umi arado ryru ári, ha oñotỹ ha oñotỹ opa yvy, Abram he'i haguéicha chupekuéra, ha ndokyhyjevéima hikuái umi guyrakuéragui.

MOAKÃHA 12 rehegua

1 Ha ojehu sexta semánape, séptimo áñope, [1904 AM] Abram he'i itúva Térpe ha he'i: '¡Che Ru!'.
2 Ha ha'e he'i: 'Péina ápe, che ra'y'. Ha he'i:
'Mba'eichaite piko roipytyvõ ha orepytyvõ umi ta'anga remomba'eguasúvagui,
Ha máva renondépe piko reñesũ?
3 Ndaipóri ningo espíritu ipypekuéra.
Ha'ekuéra niko forma iñe'ẽngúva, ha ombotavýva ñane korasõme.
Ani pemomba'eguasu chupekuéra:
4 Pemomba'eguasu Tupã yvagapegua,
Mávapa omboguejy ama ha ro'y yvy ári
Ha ojapo opa mba'e ko yvy ape ári,
Ha omoheñói opa mba'e Iñe'ẽ rupive,
Ha opa tekove ha'e hova renondégui.
5 Mba'ére piko pemomba'eguasu umi mba'e ndorekóiva espíritu ipype?
Ha'ekuéra niko (kuimba'ekuéra) po rembiapokue,
Ha pende jyva ári pegueraha umíva.
Ha peẽ ndaperekói pytyvõ chuguikuéra,
Ha'e kuéra katu tuicha omotĩ umi ojapóvape.
Ha ombotavy ipy'aite umi omomba'eguasúvape.
Ani pemomba'eguasu chupekuéra'.
6 Itúva he'i chupe: —Che aikuaa avei, che ra'y, mba'épa ajapóta peteĩ tetã chemoĩva'ekuére aservi haguã henondépe?
7 Ha ha'éramo chupekuéra pe añetegua, chejukáta hikuái; hi'ánga ojejokógui hesekuéra omomba'eguasu ha omomba'eguasu hag̃ua chupekuéra.
8 Ekirirĩ, che ra'y, ani hag̃ua ndejuka hikuái'. Ha ko'ã ñe'ẽ he'i mokõive ijoyke'ýpe, ha ipochy hendive ha okirirĩ.
9 Ha cuarenta jubileo-pe, segunda semana-pe, séptimo año-pe, [1925 AM] Abram omenda ijehe, ha héra Sarai, itúva rajy, ha oiko chugui hembireko.
10 Ha Harán, ijoyke'y, omenda hembireko mbohapyha áño mbohapyha arapokõindýpe, [1928 AM] ha ha'e imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e séptimo áño ko arapokõindýpe, [1932 AM] ha ombohéra chupe Lot.

11 Ha iñermáno Nahor omenda hembirekorã.
12 Ha Abram oikove aja sesenta ary, he'iséva irundyha arapokõindy, irundyha ary, [1936 AM] Abram opu'ã pyhare, ha ohapy umi ta'ãnga róga, ha ohapy opa mba'e oĩva ógape ha avave ndoikuaái.
13 Ha opu'ã hikuái pyharekue ha oheka osalva itupãnguéra tata mbytégui.
14 Harán pya'e osalva chupekuéra, péro pe tata hendy hi'ári, ha ha'e okái pe tatápe, ha omano Ur de Caldeope itúva Tér renondépe, ha oñotỹ chupe hikuái Ur de Caldeope.
15 Upéi Taré osẽ Ur de Caldeo-gui, ha'e ita'yrakuéra ndive oho hag̃ua Líbano ha Canaán retãme, ha oiko Harán retãme, ha Abrán oiko itúva Taré ndive Haránpe dos semána pukukue.
16 Ha sexta semana-pe, quinto año-pe, [1951 AM] Abram oguapy pyhare pukukue jasy pyahu jasy siete-pe ohecha hag̃ua mbyjakuéra ka'aru guive pyhareve peve, ohecha hag̃ua mba'épa ha'éta pe año reko umi ama rehegua, ha ha'e ha'eño oguapy ha omaña aja.
17 Ha peteĩ ñe'ẽ oike ikorasõme ha he'i: Opa umi mbyjakuéra techaukaha, ha jasy ha kuarahy rechaukaha oĩmbaite Ñandejára pópe. Mba'ére piko aheka (chupekuéra)?
18 Ha'e oipotáramo, oky, pyhareve ha ka'aru;
Ha oipotáramo, ojoko,
Ha opa mba'e oĩ ipópe'.
19 Upe pyharépe oñembo'e ha he'i:
'Che Tupã, Tupã Yvatetegua, Nde añoite che Tupã,
Ha Nde ha Ne sãmbyhy che aiporavo.
Ha Nde rejapo opa mba'e,
Ha opa mba'e nde po rembiapokue.
20 Chepe'a umi espíritu aña poguýgui, ha'ekuéra ogovernáva umi hénte py'aite guive.
Ha ani chegueraha mombyry ndehegui, che Tupã.
Ha emopyenda Che ha che ñemoñare tapiaite g̃uarã
Ani hag̃ua jajedesvia ko'ãg̃a guive ha opa ára g̃uarã'.
21 Ha ha'e he'i: '¿Ajevýtapa Ur, umi caldéope, ohekáva che rova, ikatu hag̃uáicha ajevy hendápekuéra, ¿apytáta piko ko'ápe ko lugárpe? Pe tape porã Ne renondépe oñakãrapu'ã Ne rembiguái pópe ha'e okumpli hag̃ua (upéva) ha ani hag̃ua aguata che korasõ ñembotavýpe, che Tupã'.
22 Ha omohu'ã oñe'ẽ ha oñembo'e, ha péina ápe oñemondo chupe Ñandejára ñe'ẽ che rupive, he'ívo: 'Epu'ã nde retãgui, ha ne irũnguéragui ha nde ru rógagui peteĩ tetãme ahechaukátava ndéve, ha che ajapóta ndehegui peteĩ tetã tuicha ha hetaitéva'.
23 Ha che rohovasáta
Ha ambotuichavéta nde réra,
Ha rejehovasáta ko yvy ape ári.
Ha Nde rupi ojehovasáta opa familia yvy arigua,
Ha ahovasáta umi nde rovasávape.
Ha emaldesi umi nde maldesívape.
24 Che ha'éta peteĩ Tupã nde ha nde ra'y, nde ra'y ra'y ha opa ne ñemoñarekuérape guarã, ani rekyhyje, ko'ágã guive opa generación ko yvy ape ári peve che ha'e nde Jára'.
25 Ha Ñandejára Jehová he'i: 'Eipe'a ijuru ha ijapysa, ikatu hag̃uáicha ohendu ha oñe'ẽ ijurúpe, pe idióma ojekuaaukávape'; opa yvypóra ra'y jurúgui oñemboguejy ára guive (Babel).
26 Ha aipe'a ijuru, ijapysa ha ijuru, ha añepyrũ añe'ẽ hendive evréo ñe'ẽme umi mba'e ojejapóvape.
27 Ha ha'e ojagarra ituvakuéra kuatiañe'ẽ, ha ko'ãva ojehai evréope, ha otranskrivi, ha oñepyrũ ko'águi rire ostudia, ha aikuaauka chupe pe ndaikatúiva (ontende), ha ostudia umíva umi seis mése oky aja.
28 Ha ojehu séptimo áño sexta semana-pe [1953 AM] oñe'ẽ itúva ndive ha omombe'u chupe, osẽtaha Harángui oho hag̃ua Canaán retãme ohecha ha ohojey hag̃ua hendápe.
29 Ha itúva Taré he'i chupe; Tereho py'aguapýpe:
Tupã opave'ỹva tomoporã nde rape.
Ha Ñandejára [(oĩ) nendive, ha] neñangareko opa mba'evaígui,
Eme'ẽ ndéve mborayhu, poriahuvereko ha mborayhu umi nde recháva renondépe.
Ha ani avave yvypóra ra'ykuéra oguereko pu'aka nderehe ojapo vai hag̃ua;
Tereho py'aguapýpe.
30 Ha rehecháramo peteĩ yvy nde resa iporãva reiko haguã, upéicharõ epu'ã ha chegueraha ne rendápe ha egueraha nendive Lot-pe, nde ryvy Harán ra'ýpe nde ra'y tee ramo.
31 Ha ne ermáno Nahor oho chendive reju jey peve py'aguapýpe, ha roho nendive oñondivepa'.

MOAKÃHA 13 rehegua

1 Upéi Abram osẽ Harángui ha ogueraha Sarai, hembireko ha Lot, iñermáno Harán ra'y, Canaán retãme, ha oho Asurpe ha oho Siquempe ha oiko peteĩ yvyramáta yvategua ypýpe.
2 Ha ohecha, ha, péina ápe, pe yvy iporãiterei Hamat oike guive pe roble yvate peve.
3 Ha Jehová he'i chupe: 'Ndéve ha ne ñemoñarekuérape ame'ẽta ko yvy'.
4 Upépe omopu'ã peteĩ altár, ha upéva ári oikuave'ẽ peteĩ sakrifísio ojehapýva Ñandejárape, ha'e ningo ojehechauka va'ekue chupe.
5 Upégui oho pe montáñape . . . Betel kuarahy reike gotyo ha Ai kuarahy resẽ gotyo, ha upépe omopu'ã hoga.
6 Ha ohecha ha péina ápe, pe yvy tuicha ha iporã, ha opa mba'e okakuaa hi'ári -parral ha ígo ha granada, roble ha ilex, ha terebinto ha aceite, ha cédro ha ciprés ha dátil, ha opa yvyramáta ñupegua, ha oĩ y umi yvyty ári.
7 Ha ha'e ohovasa Ñandejárape oguenohẽva'ekue chupe Ur de Caldeo-gui, ha oguerúva chupe ko tetãme.
8 Ha ojehu pe primer año-pe, pe séptimo semana-pe, jasy pyahúpe primer mes-pe, 1954 AM] omopu'ã peteĩ altar ko yvyty ári, ha ohenói Ñandejára réra: 'Nde, Tupã opave'ỹva, ha'e che Tupã'.
9 Ha ha'e oikuave'ẽ pe altar ári peteĩ sakrifísio ojehapýva Ñandejárape, ha'e oĩ hag̃ua hendive ha ani hag̃ua oheja chupe oikove aja pukukue.
10 Ha ojei upégui ha oho sur gotyo, ha ou Hebrónpe ha Hebrón oñemopu'ã upérõ, ha oiko upépe mokõi áño, ha oho (upégui) sur gotyo, Bealot-pe, ha oiko ñembyahýi upe tetãme.
11 Upéi Abram oho Egíptope pe tercer áño pe semánape, ha oiko Egíptope 5 áño hembireko oñemomombyry mboyve chugui.
12 Upe tiémpope oñemopu'ã Tanaís oĩva Egiptope- 7 áño Hebrón rire.

13 Faraón ojagarrávo Sarái, Abram rembireko, Ñandejára ombohasa asy Faraón ha hógape tuicha mba'e vai Sarái, Abram rembireko rupi.
14 Abram oñemomba’eguasueterei ovecha, vaka, vúrro, kavaju, kaméllo, tembiguái, tembiguái, ha pláta ha órogui. Ha Lot avei ijoyke'y ra'y, ipirapire heta.
15 Upe rire Faraón ome’ẽ jey Sarái, Abram rembireko, ha omondo chupe Egiptogui, ha oho pe lugár omopu’ã haguépe hogapa iñepyrũme, pe altár oĩháme, éste gotyo Ai ha kuarahyreike gotyo Betel, ha ohovasa Ñandejára Ijárape oguerúva chupe py’aguapýpe.
16 Ha ojehu cuarenta y uno jubileo-pe, mbohapyha áño peteĩha semana-pe, [1963 AM] ohojey ko tendápe ha oikuave’ẽ hi’ári peteĩ sacrificio ojehapýva, ha ohenói Ñandejára réra, ha he’i: ‘Nde, Tupã ijyvatevéva, ha’e che Tupã tapiaite g̃uarã’.
17 Ha irundyha áño ko arapokõindýpe [1964 AM] Lot ojesepara chugui, ha Lot oiko Sodómape, ha Sodoma kuimba’ekuéra ningo pekadór eterei.
18 Ha ombyasy chupe ikorasõme ijoyke’y ra’y ojesepara haguére chugui; ndoguerekóigui mitã.
19 Upe áño Lot ojegueraha haguépe prisionéroramo, Jehová he’i Abránpe, Lot ojesepara rire chugui, cuarto áño ko semánape: ‘Emopu’ã nde resa pe lugár reikohágui, nórte ha sur gotyo, ha kuarahyreike ha éste gotyo’.
20 Opa pe yvy rehecháva ame'ẽta ndéve ha ne ñemoñarekuérape opa ára g̃uarã, ha ajapóta ne ñemoñare yguasu yvyku'íicha.
21 Epu'ã, eguata (yvy rupi) ipukukue ha ipypukukue, ha ehecha opa mba'e; ame’ẽtagui ne ñemoñarekuérape’. Abram oho Hebrónpe ha opyta upépe.
22 Ko áñope ou Quedorlaómer, rréi de Elam, ha Amrafel, rréi de Sinar, ha Arioc, rréi de Selasar, ha rréi de Térgal, rréi de tetãnguéra, ha ojuka rréi de Gomorrape, ha pe rréi de Sodoma okañy, ha heta ho’a erída rupive Sidim ñúme, Mar Saldo rembe’ýpe.
23 Ha’ekuéra ogueraha prisionéroramo Sodoma, Adán ha Zeboímpe, ha ogueraha avei Lótpe, Abrán ermáno ra’y, ha entéro imba’ekuéra, ha oho Dan gotyo.
24 Ha peteĩ okañýva ou ha omombe’u Abránpe iñermáno ra’y ojegueraha hague prisionéroramo ha (Abram) oarma hague hembiguáikuérape . . .
25 rehegua . . . . Abram-pe g̃uarã, ha iñemoñarekuérape g̃uarã, peteĩ décima yva yva tenondeguágui Ñandejárape g̃uarã, ha Ñandejára o’ordena peteĩ ordenanza ramo tapiaite g̃uarã ome’ẽ hag̃ua hikuái umi saserdóte oservívape henondépe, ha’ekuéra oguereko hag̃ua tapiaite g̃uarã.
26 Ha ko léipe ndaipóri límite ára; Ha’e o’ordena haguére generaciones-pe ĝuarã tapiaite ĝuarã ome’ẽ haĝua Ñandejárape diezmo opa mba’égui, semilla ha víno ha aséite ha vaka ha ovechakuéragui.
27 Ha ome’ẽ (upéva) Isaserdótekuérape okaru ha hoy’u hag̃ua vy’ápe henondépe.
28 Upémarõ pe rréi de Sodoma ou hendápe ha oñesũ henondépe ha he’i: ‘Ore Ruvicha Abrán, eme’ẽ oréve umi álma resalva va’ekue, péro toiko nemba’e umi mba’e rembipota’.
29 Ha Abram he’i chupe: ‘Amopu’ã che po Ñandejára Ijyvatevévape, ani hag̃ua ajagarra mba’eve nemba’éva, ani hag̃ua ere: ‘Ambopirapire heta Abránpe’. salvo umi mitãrusu ho’uva’ekue añoite, ha umi kuimba’e ohova’ekue chendive porción -Aner, Eschol ha Mamre. Ko’ãva ojagarráta iparte’.

MOAKÃHA 14 rehegua

1 Ko’ã mba’e rire, cuarto áño ko semánape, pe jasy pyahu tercer méspe, Jehová he’i Abránpe iképe, ha he’i: ‘Abram, ani rekyhyje; Che ningo ne defendedor, ha tuichaitereíta ne recompensa’.
2 Ha ha’e he’i: ‘Che Ruvicha, Ñandejára, mba’épa reme’ẽta chéve, pórke aha ko’águi imemby’ỹre, ha Maseq ra’y, che rembiguái ra’y, ha’e hína pe Dammasek Eliezer: ha’e oikóta che heredero, ha chéve nereme’ẽi mba’eveichagua ñemoñare’.
3 Ha he’i chupe: ‘Ko (kuimba’e) ndaha’emo’ãi ne heredero, síno peteĩ osẽtava nde ryepýgui; ha’éta ne heredero’.
4 Ha oguenohẽ chupe tetã ambuére, ha he’i chupe: ‘Emaña yvága gotyo ha eipapa umi mbyja ikatúramo reipapa’.
5 Ha’e omaña yvága gotyo ha ohecha umi estrélla. Ha Ha’e he’i chupe: ‘Upéicha oikóta ne ñemoñare’.
6 Ha hae ojerovia andejrare, ha ojeipapa chupe tekojojaha.
7 Ha Ha’e he’i chupe: ‘Che hína Jehová ndeguenohẽ va’ekue Ur de los Caldeosgui, ame’ẽ hag̃ua ndéve umi Cananeo retã reguereko hag̃ua opa ára g̃uarã; ha che ha’éta Tupã ndéve g̃uarã ha ne ñemoñarekuérape g̃uarã’.
8 Ha ha’e he’i: ‘Che Ruvicha, Ñandejára, ¿mba’éicha piko aikuaáta ahupytytaha (upéva)?’.
9 Ha Ha’e he’i chupe: ‘Egueraha chéve peteĩ vaquilla tres áño, ha peteĩ kavara tres áño, ha peteĩ ovecha tres áño, ha peteĩ tortuga ha peteĩ paloma’.
10 Ha’e ojagarrapaite ko’ã mba’e pe mes mbytérupi ha oiko pe roble de Mamrépe, opytáva Hebrón ypýpe.
11 Ha omopu’ã upépe peteĩ altar, ha osakrifika opa ko’ãva; ha oñohẽ huguy altar ári, ha omboja’o chupekuéra mbytépe, ha omoĩ chupekuéra ojuehe; ha katu umi guyra omboja'o ha'e.
12 Umi guyra oguejy umi pedazo ári, ha Abram omosẽ chupekuéra, ha ndohejái umi guyra opoko hesekuéra.
13 Ha ojehu, kuarahy oike rire, peteĩ vy’apavẽ ho’a Abrán ári, ha péina ! peteĩ ñemondýi tuicha pytũmby ho’a hi’ári, ha oje’e Abrán-pe: ‘Eikuaa porã ne ñemoñare ha’étaha extranjero peteĩ tetãme (ha’éva) ndaha’éiva imba’éva, ha oguerúta chupekuéra tembiguáiramo, ha ombohasa asy chupekuéra cuatrocientos áño.
14 Ha avei pe tetã ha’ekuéra oĩtava tembiguáiramo che ahusgáta, ha upe rire osẽta hikuái upégui heta mba’e reheve.
15 Ha rehóta py’aguapýpe nde rukuéra rendápe, ha reñeñotỹta ituja porã rire.
16 Ha katu irundyha generación-pe ojevýta hikuái ko’ápe; Umi amorréo rembiapo vaikue ne’ĩra gueteri henyhẽ’.
17 Ha opu’ã okehágui, ha opu’ã, ha kuarahy oike; ha oiko tatatĩ, ha péina ápe ! peteĩ horno okáipa, ha ohasa peteĩ tatarendy umi pedazo apytépe.
18 Upe árape Jehová ojapo peteĩ kompromíso Abrán ndive, ha he’i: ‘Ame’ẽta ne ñemoñarekuérape ko yvy, pe rrío Egipto guive pe rrío guasu peve, pe rrío Éufrates, umi cenita, umi cenita, umi cadmonita, perezita, ha refaín, facoréo, hevéo, amorréo, cananeo ha giragésa, ha umi jebuseo-kuéra.

19 Ohasávo pe ára, Abram oikuave'ẽ pehẽngue, guyra, hi'a ñekuave'ẽ, mba'e kuave'ẽ mba'yru, ha tata ho'upa chupekuéra.
20 Ha upe árape rojapo peteĩ konvénio Abram ndive, rojapo haguéicha konvénio Noé ndive ko jasýpe; ha Abram ombopyahu pe arete ha ordenanza ijupe g̃uarã tapiaite g̃uarã.
21 Abram ovy'a ha oikuaauka hembireko Saráipe opa ko'ã mba'e. ha ha'e oguerovia oguerekótaha ñemoñare, ha katu ha'e nome'ẽi.
22 Upémarõ Sarai oñemoñe'ẽ iména Abránpe ha he'i chupe: 'Eike Agar rendápe, che rembiguái egipcio.
23 Abrán ohendu hembireko Sarai ha he'i chupe: 'Ejapo upéicha'. Upéi Sarai ojagarra Agar, hembiguái Egiptogua, ha ome'ẽ chupe Abrán, iménape, hembirekorã.
24 Ha oike hendápe, ha ha'e hyeguasu ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra Ismael, poteĩ áño ko arapokõindýpe [1965 AM]; ha kóva ha'e kuri ary ochenta y seis Abram rekovépe.

MOAKÃHA 15 rehegua

1 Ha quinto áño irundyha arapokõindy ko jubileo-pe, [1979 AM] mbohapyha jasy, jasy mbytépe, Abram ogueromandu'a arete umi yva yva ypykue ñemono'õgui.
2 Ha oikuave'ẽ ofrénda pyahu altar ári, umi yva yva tenondegua, Ñandejárape g̃uarã, peteĩ vaquilla, peteĩ kavara ha peteĩ ovecha altar ári sakrifísio ojehapýva Ñandejárape g̃uarã. hi'a ñekuave'ẽ ha mba'e kuave'ẽ ryru ha'e oikuave'ẽ altar ári insiénso reheve.
3 Ha Jehová ojechauka Abránpe ha he'i chupe: 'Che hína Tupã Ipu'akapáva; ejeguerohory che renondépe ha eiko perfecto.
4 Ha ajapóta Che kompromíso Che ha nendive, ha rombohetavéta'.
5 Abram oñesũ hova ári, ha Ñandejára oñe'ẽ hendive ha he'i.
6 'Péina ápe che ordenanza oĩ nendive,
Ha nde ha'éta heta tetã ru.
7 Ndaiporimo'ãvéima avei ne réra Abrán.
Ha nde réra katu ko'ágã guive, opa ára guarã, Abrahán.
Che niko rojapo heta tetã ru.
8 Ha che rombotuichaitereíta,
Ha che ajapóta ndehegui tetãnguéra,
Ha mburuvicha guasu kuéra osẽta ndehegui.
9 Ha amoĩta Che konvénio Che ha nendive, ha ne ñemoñare nde riregua, iñemoñarekuéra pukukue, peteĩ ñe'ẽme'ẽ opave'ỹvape g̃uarã, ikatu hag̃uáicha che ha'e peteĩ Tupã ndéve g̃uarã, ha ne ñemoñare nde rireguápe g̃uarã.
10 <Ha ame'ẽta ndéve ha ne ñemoñarekuérape> pe yvy reiko haguépe, Canaán retã, reguereko haguã opa ára g̃uarã, ha che ha'éta Ijára'.
11 Ha Jehová he'i Abrahánpe: 'Ha nde katu, ekumpli che kompromíso, nde ha ne ñemoñare, ha peñesirkunsida káda kuimba'e pende apytépe, ha pesirkunsida pende pire, ha upéva ha'éta peteĩ kompromíso opave'ỹva che ha nendive'.
12 Pe mitã pe ocho díape peñesirkunsida va'erã, káda kuimba'e pende ñemoñare pukukue javeve, pe mitã onase va'ekue ógape térã pejogua va'ekue plátape oimeraẽ extranhérogui, pehupyty va'ekue ndaha'éiva pene ñemoñare.
13 Pe heñóiva nde rógape katuete oñesirkunsidáta, ha umi rejoguava'ekue viru reheve oñesirkunsidáta, ha che konvénio oĩta pende retepýpe peteĩ ordenanza opave'ỹvape g̃uarã.
14 Ha pe kuimba'e noñesirkunsidáiva ha noñesirkunsidái va'ekue pe ócho díape, pe álma oñeikytĩta ipuévlogui, pórke ha'e omboyke che kompromíso'.
15 Ha Ñandejára he'i Abrahánpe: 'Ne rembireko Sarai katu noñembohéramo'ãvéima Sarai, síno héra Sara'.
16 Che avendesíta chupe ha ame'ẽta ndéve peteĩ mitãkuimba'e, ha avendesíta chupe, ha oikóta chugui peteĩ tetã, ha osẽta chugui umi rréi tetãnguéra'.
17 Upéi Abrahán oñesũ hova ári, ovy'a ha he'i ikorasõme: '¿Oheñótapa peteĩ mitãkuimba'e orekóva cien áño, ha imembýtapa Sara, orekóva noventa áño?".
18 Ha Abrahán he'i Ñandejárape: '¡Oikóramo Ismael oikove ne renondépe!'.
19 Ha Ñandejára he'i: 'Heẽ, ha Sara avei imemby peteĩ ta'ýra, ha rembohérata Isaac, ha amoĩta hendive che kompromíso, peteĩ kompromíso opave'ỹva ha iñemoñarekuérape g̃uarã.
20 Ha Ismael rehendu avei, ha péina ápe ahovasáta chupe, ha ambotuicháta chupe, ha ambohetaitereíta chupe, ha ha'e imemby doce mburuvicha, ha ajapóta chugui peteĩ tetã tuicháva.
21 Péro amoĩta che kompromíso Isaac ndive, Sara imembytava ndéve, ko'ã díape, pe áño oúvape'.
22 Ha'e oheja oñe'ẽ hendive, ha Ñandejára oho Abrahángui.
23 Upéi Abrahán ojapo Tupã he'i haguéicha chupe, ha ojagarra ita'ýra Ismaélpe, ha opa umi onase va'ekue hógape, ha ojogua va'ekue ipirapire reheve, káda kuimba'e hógape, ha ocirkunsida ho'o ipire hũgui.
24 Upe árape voi Abrahán oñesirkunsida, ha enterove kuimba'e hogapegua, <ha umi onase va'ekue hógape>, ha enterove umi ojogua va'ekue plátape pe extranhéro ra'ykuéragui, oñesirkunsida hendive.
25 Ko léi ha'e opa ñemoñarekuérape g̃uarã tapiaite g̃uarã, ha ndaipóri oñesirkunsida umi ára, ha ni peteĩ ára ojeheja rei umi ocho ára apytégui; ha'égui peteĩ ordenanza eterna, oñeordenáva ha ojehaíva umi tabla yvagapegua ári.
26 Ha opavave onase va'ekue, ho'o noñesirkunsidái va'ekue pe ocho díape, ndaha'éi umi kompromíso Ñandejára ojapo va'ekue Abrahán ndive, síno umi ra'y oñehundívape. ni ndaipóri, hi'arive, mba'eveichagua techaukaha hese ha'eha Ñandejára mba'e, ha katu (oĩ destinado) oñehundi ha ojejuka hag̃ua yvýgui, ha oñemopotĩ hag̃ua yvýgui, ha'e omboykégui Ñandejára ñande Tupã ñe'ẽme'ẽ.
27 Opa umi ángel oĩva ha opa umi ángel de santificación ojejapo haguére péicha ojejapo ára guive, ha umi ángel oĩva ha umi ángel de santificación renondépe Ha'e omomarangatu Israel-pe, ha'ekuéra oĩ hag̃ua Hendive ha hi'ángel marangatukuéra ndive.
28 Ha emanda Israel ra'ykuérape ha tojapo hikuái ko konvénio techaukaha iñemoñarekuérape g̃uarã peteĩ ordenanza opave'ỹvaicha, ha noñemosẽmo'ãi chupekuéra upe tetãgui.

29 Pe tembiapoukapy oñeordena peteĩ konvéniorã, ha'ekuéra ojapo hag̃ua upéva opa ára g̃uarã opa Israelgua apytépe.
30 Ismael ha ita'yrakuéra, ijoyke'ykuéra ha Esaúpe g̃uarã, Ñandejára ndojapói oñemboja Hendápe, ha ndoiporavói chupekuéra ha'égui Abrahán ra'y, oikuaágui chupekuéra, síno oiporavo Israel ha'e hag̃ua itavayguakuéra.
31 Ha Ha'e omomarangatu, ha ombyaty opa yvypóra ra'y apytégui; oĩgui heta tetã ha heta tavayguakuéra, ha opavave ha'e Imba'e, ha opa mba'e ári omoĩ espíritukuérape autorida-pe ogueraha hag̃ua chupekuéra mombyry Chugui.
32 Ha katu Israel ári nomoĩri mba'eveichagua ángel ni espíritu, Ha'e añoite ha'égui imburuvichakuéra, ha ha'e oñongatúta chupekuéra ha ojeruréta chupekuéra Iángel ha Ijespíritu pópe, ha opa ipu'aka pópe ikatu hag̃uáicha oñongatu chupekuéra ha ohovasa chupekuéra, ha ha'ekuéra ha'e hag̃ua imba'e ha Ha'e ha'e hag̃ua imba'e ko'ág̃a guive tapiaite g̃uarã.
33 Ha ko'ág̃a aikuaauka ndéve Israel ra'ykuéra noñongatumo'ãiha añete ko ordenanza-pe, ha nosirkunsidamo'ãiha ita'yrakuérape opa ko léi he'iháicha; ho'ópe iñesirkunsida-pe omboykétagui hikuái ko ita'ýra ñemoñare, ha opavave ha'ekuéra, Beliar ra'y, ohejáta ita'yrakuérape noñesirkunsidái heñói haguéicha.
34 Ha oúta tuicha pochy Ñandejáragui Israel ñemoñarekuéra rehe. ohejágui hikuái ikonvénio ha ojere iñe'ẽgui, ha ombopochy ha ojahéi, ndojapói rupi hikuái ko léi ordenanza; ha'ekuéra otrata haguére gentil-kuéraicha ipehẽnguekuérape, ikatu hag̃uáicha ojepe'a ha oñemomombyrývo chupekuéra upe tetãgui. Ha ndaiporimo'ãvéima perdón ni perdón chupekuéra [oĩ hag̃ua perdón ha perdón] opa angaipa ko javy opave'ỹvare.

MOAKÃHA 16 rehegua

1 Ha jasy pyahúpe irundy jasy rojechauka Abrahánpe, Mamre roble-pe, ha roñe'ẽ hendive, ha roikuaauka chupe hembireko Sara ome'ẽtaha chupe peteĩ ta'ýra.
2 Ha Sara opuka, ohendúgui roñe'ẽ hague ko'ã mba'e Abrahán ndive, ha roñemoñe'ẽ chupe, ha okyhyje ha onega opukahague umi ñe'ẽre.
3 Ha romombe'u chupe ita'ýra réra, héra oñeordena ha ojehaiháicha umi távla yvagapeguápe (he'iséva) Isaac,
4 Ha (upéva) roju jeývo hendápe peteĩ aravópe, ha'e hyeguasu va'erãmo'ã peteĩ mitãkuimba'e.
5 Ha ko jasýpe Ñandejára ojapo huísiokuéra Sodoma, Gomorra, ha Zeboim, ha opa Jordán retãre, ha ohapy chupekuéra tata ha azufre reheve, ha ohundi chupekuéra ko'ág̃a peve, jepe [lo] amombe'u haguéicha ndéve opa hembiapokue, ha'ekuéra iñaña ha pekadoritereiha, ha ha'ekuéra oñemongy'aha ha oñañua hetekuérape, ha hembiapokue mba'e ky'a oĩva ko yvy ape ári.
6 Ha, upéicha avei, Tupã ohusgáta umi tenda ojapo haguépe hikuái sodomita-kuéra iky'aháicha, Sodoma huísioicha.
7 Ha katu Lot-pe rosalva; Tupã imandu'águi Abrahán rehe, ha omondo chupe pe ñehundi mbytégui.
8 Ha ha'e ha itajýrakuéra ojapo angaipa ko yvy ape ári, ndoikóiva'ekue ko yvy ape ári Adán ára guive itiempo peve; pe kuimba'e oñenogui itajýra kuéra ndive.
9 Ha, péina ápe, oñemanda ha ojegraváva opa iñemoñarekuérare, umi távla yvagapegua ári, oipe'a hag̃ua chupekuéra ha oipe'a hag̃ua chupekuéra, ha ojejapo hag̃ua huísio hi'arikuéra Sodoma huísioicha, ha ani hag̃ua oheja mba'eveichagua kuimba'e ra'y ko yvy ape ári oñekondena hag̃ua.
10 Ha ko mespe Abrahán ova Hebróngui ha oho oiko Cadés ha Súr mbytépe Gerar yvytykuérape.
11 Ha pe quinto mes mbytérupi oho upégui ha oiko pe Ykua Juramento-pe.
12 Ha sexto mes mbytépe Ñandejára ovisita Sara ha ojapo hese he'i haguéicha ha ha'e hyeguasu.
13 Ha imemby peteĩ mitãkuimba'e pe tercer méspe, ha pe més mbytérupi, pe tiémpo Ñandejára oñe'ẽ haguépe Abrahánpe, pe arete ojejapohápe umi yva yva ypykue ypykue, Isaac onase.
14 Upéi Abrahán osirkunsida ita'ýrape pe ocho díape, ha'e hína pe primero oñesirkunsida va'ekue pe kompromíso ojejapoháicha opa ára g̃uarã.
15 Ha sexto áño irundyha arapokõindýpe roĝuahẽ Abrahán rendápe, pe Ykua Juramento-pe, ha rojechauka chupe [ro'e haguéicha Sara-pe rojevytaha hendápe, ha ha'e hyeguasúta kuri peteĩ mitãkuimba'e.
16 Ha rojevy mes sietehápe, ha rojuhu Sara hyeguasu ore renondépe] ha rohovasa chupe, ha roikuaauka chupe opa mba'e ojedecretava'ekue hese, ani hag̃ua omano imemby peve seis ta'ýra, ha ohecha (upéva) omano mboyve; Isaac rupive oñembohéra ha iñemoñare.
17 Ha (opa ita'yrakuéra ñemoñare ha'e hag̃ua gentil-kuéra, ha ojeipapa gentil-kuéra ndive; ha katu Isaac ra'ykuéragui peteĩ oikóta peteĩ ñemoñare imarangatúva, ha ndojepapamo'ãi gentil-kuéra apytépe.
18 Oikótagui chugui pe Yvatetegua pehẽngue, ha opa iñemoñare ho'áma Tupã mba'épe, ha'e hag̃ua Ñandejárape g̃uarã peteĩ tavayguakuéra (Imba'e) opa tetãnguéra ári ha oiko hag̃ua chugui peteĩ rréino ha sacerdote ha peteĩ tetã marangatu.
19 Upe rire roho ha romombe'u Sarape opa mba'e romombe'u va'ekue chupe, ha mokõivéva ovy'aiterei.
20 Ha omopu'ã upépe peteĩ altar Ñandejára omosãsóva chupe, ha ombovy'ava'ekue chupe pe tetã ha'e oikohaguépe, ha ogueromandu'a peteĩ arete vy'arã ko jasýpe siete día, pe altar ha'e omopu'ãva'ekue ypýpe pe Juramento ykuápe.
21 Ko fiéstape ha'e omopu'ã káha ijupe g̃uarã ha isiervokuérape g̃uarã, ha ha'e hína pe primeroite ofesteha va'ekue pe fiésta de tavernákulo ko yvy ape ári.
22 Ko'ã siete día aja, káda día ogueru altárpe peteĩ ofrénda ojehapýva Ñandejárape g̃uarã, mokõi tóro, mokõi ovecha mácho, siete ovecha, peteĩ kavara kavara, oñekuave'ẽ hag̃ua pekádore, ikatu hag̃uáicha operdona ijehe ha iñemoñarekuérare.
23 Oñeme'ẽta avei 7 ovecha mácho, 7 kavara ra'y, 7 ovecha ha siete kavara, ha ofrénda yva ha ofrénda de vevída. ha ohapypaite ikyrakue altar ári, peteĩ ofrénda ojeporavóva Ñandejárape hyakuã porãva hyakuã asýva.
24 Pyhareve ha ka'aru ohapy umi mba'e hyakuã asýva, insiénso ha galbano, ryru, nardo, mirra, especia ha ao. opa ko'ã siete oikuave'ẽ, oñemboja'o, oñembojehe'a oñondive peteĩcha (ha) ipotĩ.

25 Ha'e ojapo ko arete siete día aja, ha ovy'a ipy'aite guive ha ánga guive, ha'e ha entéro umi oĩva hógape, ha ndaipóri extranhéro hendive, ni peteĩ noñesirkunsidáiva.
26 Ha ha'e ohovasa Ijapoharépe omoheñóiva'ekue chupe iñemoñarekuérape, ha'e ojapo haguére chupe ovy'a porãháicha; Ha'e oikuaágui ha ohechakuaágui osẽtaha chugui pe tekojoja ka'avo umi ñemoñare opave'ỹvape g̃uarã, ha chugui peteĩ ñemoñare marangatu, ikatu hag̃uáicha ha'e pe ojapova'ekuéicha opa mba'e.
27 Ha ha'e ohovasa ha ovy'a, ha ombohéra ko arete Ñandejára arete, peteĩ vy'a oguerohorýva Ñandejára Ijyvatevévape.
28 Ha rohovasa chupe tapiaite ĝuarã, ha opa iñemoñarekuéra hapykuéri opa ñemoñare yvy ape ári, ogueromandu'águi ko arete itiempope, umi tavlílla yvagapegua testimonio he'iháicha.
29 Upévare oñeordena umi távla yvagapeguápe oñe'ẽva Israel rehe, ogueromandu'a hag̃ua hikuái tavernákulo arete siete día vy'ápe, pe mes sieteháp, oguerohoryva Ñandejára renondépe -peteĩ léi opa ára g̃uarã iñemoñarekuéra pukukue káda áño.
30 Ha pévape ndaipóri límite ára; oñeordenagui tapiaite Israel reheguápe oguеromandu'a haguã hikuái ha oiko haguã káhape, ha omoĩ haguã iñakã ári corona, ha oipyhy haguã yvyra rakã hogue ha sauce.
31 Ha Abrahán ojagarra umi palméra rakã ha umi yvyramáta iporãva hi'a, ha káda día ojere pe altár hakãre 7 vése al día pyhareve, ha'e omomba'eguasu ha ome'ẽ aguyje Itupãme opa mba'ére vy'ápe.

MOAKÃHA 17 rehegua

1 Ha pe primer áño quinto semana-pe Isaac odestete ko jubileo-pe, [1982 AM] ha Abrahán ojapo peteĩ karu guasu tercer mes-pe, pe ára ita'ýra Isaac ojedestete hague.
2 Ismael, Agar ra'y, egipcio, oĩ hendaguépe itúva Abrahán renondépe, ha Abrahán ovy'a ha ohovasa Ñandejárape ohecháv o ita'ýrape ha nomanói imemby'ỹre.
3 Ha imandu'a umi ñe'ẽ he'iva'ekuére chupe upe ára Lot ojei haguépe chugui, ha ovy'a Ñandejára ome'ẽgui chupe ñemoñare ko yvy ape ári ohupyty hag̃ua ko yvy, ha ha'e ohovasa opa ijuru reheve opa mba'e Apohare.
4 Sara ohecha Ismael oñembosarái ha ojeroky, ha Abrahán ovy'aiterei, ha oenvidia Ismael ha he'i Abrahánpe: 'Emosẽ ko tembiguái ha ita'ýrape. pórke ko tembiguái ra'y ndoikomo'ãi heredero che ra'y Isaac ndive'.
5 Ha Abrahánpe ivaieterei pe mba'e, hembiguái ha ita'ýra káusare, ha'e omosẽ chupekuéra chuguikuéra.
6 Ha Ñandejára he'i Abrahánpe: 'Ani reñeñandu vai nde resa renondépe, pe mitã ha pe tembiguái káusare. opa mba'e Sara he'iva'ekuépe ndéve, ehendu iñe'ẽ ha ejapo (upéva); Isaac rupive oñembohérata nde réra ha ne ñemoñare.
7 Péro ko tembiguái ra'y katu ajapóta chugui peteĩ tetã tuicháva, pórke ha'e ningo ne ñemoñare'.
8 Upémarõ Abrahán opu'ã pyhareve pyte, ha ogueraha mbujape ha peteĩ y ryru, omoĩ Agar ha pe mitã akã ári ha omondo chupe.
9 Ha oho ojere Beerseba desiértope, ha pe y oĩva pe mba'yrúpe opa, ha pe mitã ijy'uhéi, ha ndaikatúi oho, ha ho'a.
10 Isy ogueraha chupe ha oity chupe peteĩ olivo máta guýpe, ha oho oguapy chupe henondépe, peteĩ arco ryru mombyry. ha'e he'ígui: 'Ani ahecha che memby omanoha', ha oguapy aja hasẽ.
11 Ha peteĩ Ñandejára ánhel, peteĩva umi imarangatúva apytégui, he'i chupe: '¿Mba'ére piko repukavy, Agar? Epu'ã ejagarra pe mitã, ha ejagarra chupe nde pópe; Tupã ohendúgui ne ñe'ẽ ha ohecha pe mitãme'.
12 Ha'e oipe'a hesa, ha ohecha peteĩ ykua, ha oho omyenyhẽ ýgui hymba, ha ome'ẽ imemby hoy'u hag̃ua, ha opu'ã oho Paran desiérto gotyo.
13 Pe mitã okakuaa ha oiko chugui arquero, ha Ñandejára oĩ hendive, ha isy omenda chupe peteĩ hembireko Egipto rajykuéra apytégui.
14 Ha'e imemby peteĩ mitãkuimba'e ha ha'e ombohéra Nebaiot. ha'e he'ígui: 'Ñandejára oĩ che ykére ahenóirõ guare chupe'.
15 Ha ojehu pe sieteha semana-pe, pe primer año-pe, [2003 AM] pe primer mes-pe ko jubileo-pe, 12 ko mes-pe, oĩ ñe'ẽ yvágape Abrahán rehegua, ha'e ijeroviaha opa mba'e he'iva'ekuépe chupe, ha ohayhuha Ñandejárape, ha opa jehasa'asýpe ha'e ijeroviaha.
16 Ha pe prínsipe Mastêmâ ou ha he'i Ñandejára renondépe: 'Péina ápe, Abrahán ohayhu ita'ýra Isaacpe, ha ovy'a hese opa mba'égui; ejerure chupe toikuave'ẽ chupe mymbahapy ramo altar ári, ha Rehecháta ojapótapa ko tembiapoukapy, ha Reikuaáta ha'e jeroviaha opa mba'e rehe reñeha'ãvape.
17 Ha andejra oikuaa Abrahán ijeroviaha opa ijehasa asype; Ha'e oñeha'ãgui chupe hetã rupi ha ñembyahýi reheve, ha oñeha'ã haguére chupe mburuvichakuéra mba'erepy reheve, ha oñeha'ã jeýgui chupe hembireko rupive, ojepe'ãrõ guare chupe (hegui), ha oñesirkunsida rupi; ha oha'ãkuri chupe Ismael ha Agar, hembiguái kuña rupive, omondo ramo guare chupekuéra.
18 Ha opa mba'e Ha'e oñeha'ã haguépe chupe, ojejuhu chupe ijeroviaha, ha hi'ánga noñeha'ãi ipasiénsia, ha naimbe'úi ojapo hag̃ua; ha'e ijeroviaha ha ohayhúva Ñandejárape.

MOAKÃHA 18 rehegua

1 Ñandejára he'i chupe: 'Abrahán, Abrahán'. ha he'i: Péina ápe, (ko'ápe) aime".
2 Ha ha'e he'i: "Egueraha nde ra'y rehayhuetévape, (jepe) Isaac, ha tereho pe yvy yvate gotyo, ha eikuave'ẽ chupe peteĩva umi montáñape che ahechaukátava ndéve'.
3 Ko'ẽmbotávo opu'ã ha oity vúrro, ha ogueraha hendive mokõi mitãrusu ha ita'ýra Isaac, oikytĩ yvyra mymbahapy rehegua, ha oho upe tendápe mbohapyha árape, ha ohecha mombyry guive.
4 Ha og̃uahẽ peteĩ ykuápe, ha he'i imitãrusúpe: 'Pepyta ko'ápe pe vúrro ndive, ha che ha pe mitãkaria'y rohóta (upépe), ha romomba'eguasu rire roju jeýta pene rendápe'.
5 Upéi ojagarra pe ofrénda ojehapýva yvyra ha omoĩ ita'ýra Isaac ári, ha ojagarra ipópe tata ha kyse, ha mokõivéva oho oñondive upe lugárpe.
6 Isaac he'i itúvape: 'Che Ru'. ha he'i: 'Ko'ápe aime, che ra'y'. Ha he'i chupe: 'Péina pe tata, kyse ha yvyra; ha katu moõ piko oĩ pe ovecha ojehapy haguã, che ru?'.

7 Ha he'i: 'Ñandejára ome'ẽta peteĩ ovecha ojehapy hag̃ua, che ra'y'. Ha oñemboja Tupã yvyty rendaguépe.
8 Ha omopu'ã peteĩ altar, ha omoĩ pe yvyra pe altar ári, ha ojokua ita'ýra Isaacpe, ha omoĩ chupe pe yvyra oĩva pe altar ári, ha oipyso ipo ojagarra hag̃ua pe kyse ojuka hag̃ua ita'ýra Isaacpe.
9 Ha añembo'y henondépe, ha pe príncipe Mastêmâ renondépe, ha Ñandejára he'i: 'Ani ere chupe omoĩ ipo pe mitãkaria'ýre, ni ojapo hag̃ua hese mba'eve, ahechaukágui okyhyjeha Ñandejáragui'.
10 Ha ahenói chupe yvága guive ha ha'e chupe: 'Abrahán, Abrahán'. ha okyhyjeterei ha he'i: 'Péina ápe, (ko'ápe) aime'.
11 Ha ha'e chupe: 'Ani remoĩ nde po pe mitãkaria'y ári, ha ani rejapo mba'eve hese; ko'ág̃a ahechauka rekyhyjeha Ñandejáragui, ha neremboykéi chehegui nde ra'y, nde ra'y ypykue'.
12 Ha pe príncipe Mastêmâ oñemotĩ; ha Abrahán ohupi hesa ha omaña, ha péina ápe ojejagarra peteĩ ovecha mácho . . . hatĩgui, Abrahán oho ojagarra pe ovecha mácho ha oikuave'ẽ ofrénda ojehapýva ita'ýra rendaguépe.
13 Ha Abrahán ohenói upe lugárpe 'Ñandejára ohecha', ha upévare oje'e pe sérro Jehová ohechava'ekuépe: upéva hína pe sérro Sión.
14 Ha andejra ohenói Abrahánpe hérape mokõiha jey yvágagui, ha'e rohechauka jave roñe'ẽ hag̃ua chupe Ñandejára rérape.
15 Ha ha'e he'i: 'Che voi ahura, he'i Jehová: 'Rejapo haguére ko mba'e, ha neremboykéi chehegui nde ra'y, nde ra'y rehayhuetévape, rohovasa hag̃ua rohovasa hag̃ua, Ha ambohetavévo ambohetavéta ne ñemoñare'. Yvága mbyjakuéraicha, Ha yvyku'i yguasu rembe'ýpeguáicha. Ha ne ñemoñare ohupytýta iñenemigokuéra táva kuéra.
16 Ha ne ñemoñare rupi ojehovasáta opa tetãnguéra yvy arigua; Rehendu haguére Che ñe'ẽ, Ha ahechauka opavavépe nde jeroviaha chéve opa mba'e ha'eva'ekuépe ndéve: Tereho py'aguapýpe'.
17 Ha Abraham oho imitãva rendápe, ha opu'ã hikuái ha oho oñondive Beerseba-pe, ha Abraham [2010 AM] oiko pe Ykua Juramento ykére.
18 Ha ha'e ogueromandu'a ko arete káda áño, siete día vy'ápe, ha ombohéra Ñandejára arete según umi siete día oho ha ou jey py'aguapýpe.
19 Ha upéicha oñeordena ha ojehai umi távla yvagapeguápe Israel ha iñemoñarekuérare ogueromandu'a hag̃ua hikuái ko arete siete díape vy'a arete reheve.

MOAKÃHA 19 rehegua

1 Ha pe primer áño pe primera semánape, cuarenta y dos úbileope, Abrahán ou jey ha oiko Hebrón rovái, upéva hína Kiriat-Arba, dos semána.
2 Ha pe primer áño pe tercer semánape ko Jubileope, Sara oikove aja, ha omano Hebrónpe.
3 Ha Abrahán oho oñembyasy hese ha oñotỹ chupe, ha roñeha'ã chupe [rohecha] ipasiénsiapa ijespíritu ha ndopochýipa ijuru ñe'ẽre; ha ojejuhu chupe ipasiénsia ko mba'épe, ha ndojepy'apýi chupe.
4 Ha'e ningo ipasiénsia rupi oñemongeta Het ra'ykuérandi, ome'ẽ hag̃ua chupe peteĩ lugár oñeñotỹ hag̃ua umi omanóvape.
5 Ha Ñandejára ome'ẽ chupe imba'eporã opavave ohecháva chupe, ha ha'e ojerure py'aporãme Het ra'ykuérape, ha ome'ẽ chupe hikuái pe yvy pe yvykua doble oĩva Mamré rovái, ha'éva Hebrón, cuatrocientos pláta pehẽnguére.
6 Ha'e kuéra ojerure asy chupe he'ívo: —Rome'ẽta ndéve mba'eve'ỹre. ha katu ndoipe'amo'ãi ipógui mba'eve'ỹre, ome'ẽgui upe tenda repy, pe pirapire henyhẽva, ha oñesũ mokõi jey henondépe, ha péva rire oñotỹ omanóvape pe itakua doble-pe.
7 Sara oikove aja cien veintisiete áño, upéva he'ise dos jubileo, cuatro semána ha un áño.
8 Kóva ha'e hína pe diezmo pruéva ojehusga hague Abrahánpe, ha ojejuhu chupe ifiél ha ipasiénsiaha ijespíritupe.
9 Ha nde'íri ni peteĩ ñe'ẽ pe rumor oĩvare upe tetãme mba'éichapa Ñandejára he'i ome'ẽtaha chupe ha iñemoñarekuérape hapykuéri, ha ojerure asy peteĩ lugár upépe oñeñotỹ hag̃ua omanóvape; ojejuhúgui chupe jeroviaha, ha ojehai umi tablo yvagapeguápe Tupã angirũramo.
10 Ha irundyha arýpe omenda ita'ýra Isaac-pe guarã ha héra Rebeca [2020 AM] [Betuel rajy, Nahor ra'y, Abrahán ryvy] Labán reindy ha Betuel rajy; Betuel ha'e Melca ra'y, ha'éva Nahor rembireko, Abraham ryvy.
11 Upéi Abrahán hembireko mbohapyha, hérava Cetura, hembiguái hogapýpegua rajykuéra apytépe, Agar omanógui Sara mboyve. Ha'e imemby seis ita'ýra: Zimram, Jocsán, Medán, Madián, Isbac ha Súa, mokõi arapokõindy pukukue.
12 Sexta semánape, mokõiha áñope, Rebeca imemby Isaácpe mokõi ita'ýra, Jacob ha Esaú.
13 Ha [2046 AM] Jacob ha'e peteĩ kuimba'e ipiro'ýva ha hekojojáva, ha Esaú katu ipy'ahatã, kuimba'e ñu, ha iñakãrague, ha Jacob oiko tendáre.
14 Ha umi mitãrusu okakuaa, ha Jacob oaprende ohai; ha katu Esaú noaprendei, ha'e niko peteĩ kuimba'e ñu ha okaruha, ha oaprende ñorairõ, ha opa hembiapokuéra ipohýi.
15 Abrahán ohayhu Jacóbpe, Isaac katu ohayhu Esaúpe.
16 Abrahán ohecha Esaú rembiapokue, ha oikuaa Jacob-pe oñembohérataha héra ha iñemoñare. ha ohenói Rebeca-pe ha ome'ẽ tembiapoukapy Jacob rehegua, oikuaágui ha'e (avei) ohayhuveha Jacóbpe Esaúgui.
17 Ha he'i chupe: Che rajy, eñangareko che ra'y Jacob rehe, Ha'e oĩtagui che rendaguépe ko yvy ape ári, Ha peteĩ jehovasarã yvypóra ra'ykuéra apytépe, Ha opa Sem ñemoñare ñemomba'eguasúre.
18 Che aikuaágui Ñandejára oiporavotaha chupe ha'e hag̃ua peteĩ tavayguakuéra imba'erã ijehe, opa tavayguakuéra oĩva yvy ape ári ári.
19 Ha péina ápe, che ra'y Isaac ohayhuve Esaúpe Jacob-gui, ha katu ahecha nde rehayhu añeteha Jacob-pe.
20 Embojoapyve ne mba'eporã hendive, Ha emaña hese mborayhúpe; Ha'e ha'étagui peteĩ jehovasa ñandéve g̃uarã ko yvy ape ári guive opa ñemoñare yvy ape ári peve.
21 Toñemombarete nde po, Ha tovy'a nde ra'y Jacob rehe; Ahayhúgui chupe mombyry opa che ra'ykuéragui. Ojehovasáta opa ára g̃uarã, Ha iñemoñare omyenyhẽta ko yvy tuichakue.

22 Peteĩ kuimba’e ikatúramo oipapa yvyku’i ko yvy ape ári, Iñemoñare avei ojeipapapáta.
23 Ha opa umi jehovasa Ñandejára cherovasa ha che ñemoñare ha’éta Jacob ha iñemoñarekuéra mba’e tapiaite.
24 Ha iñemoñare rupi ojehovasáta che réra, ha che rukuéra réra, Sem, ha Noab, ha Enoc, ha Mahalalel, ha Enós, ha Set, ha Adán.
25 Ha ko’ãva oservíta omoĩ hag̃ua yvága pyenda, Ha omombarete hag̃ua yvy, Ha ombopyahu hag̃ua opa umi omimbipáva oĩva pe firmamento-pe.
26 Ha ohenói Jacob-pe isy Rebeca resa renondépe, ohetũ chupe ha ohovasa chupe ha he'i.
27 ‘Jacob, che ra’y ahayhuetéva, che ánga ohayhúva, Ñandejára tanderovasa pe firmamento yvate guive, ha tome’ẽ ndéve opa umi jehovasa ohovasa hague Adán, Enoc, Noé ha Sem-pe; ha opa mba’e Ha’e he’iva’ekue chéve, ha opa mba’e ha’e oprometeva’ekue ome’ẽtaha chéve, tojejoko nderehe ha ne ñemoñarekuérare tapiaite g̃uarã, yvága árakuérape he’iháicha yvy ári.
28 Ha Mastêmâ Espíritu-kuéra nomosãsõmo’ãi nderehe ni ne ñemoñare rehe ndejere hag̃ua Ñandejáragui, ha’éva nde Tupã ko’ág̃a guive tapiaite g̃uarã.
29 Ha Tupã Ñandejára toiko nde túva ha nde ta’ýra ypykue, ha tavayguakuérape tapiaite.
30 Che ra’y, tereho py’aguapýpe’. Ha mokõivéva osẽ oñondive Abrahángui.
31 Rebeca ohayhuve Jacóbpe, ipy'aite guive ha hi'ánga pukukue, Esaúgui. ha katu Isaac ohayhuve Esaúpe Jacob-gui.

MOAKÃHA 20 rehegua

1 Ha pe cuarenta y dos jubileope, pe primer áño pe séptimo semánape, Abrahán ohenói Ismaélpe, [2052 (2045?) AM] ha umi doce ita’ýra, Isaac ha mokõi ita’ýra, ha umi seis Cetura ra’y ha ita’yrakuérape.
2 Ha ha’e omanda chupekuéra ojesareko hag̃ua Ñandejára rape rehe; ojapo haguã tekojoja, ha ohayhu haguã peteĩ teĩ hapichápe, ha ojapo haguã péicha opavave yvypóra apytépe; peteĩ teĩ oguata haguã hesekuéra ojapo haguã huísio ha tekojoja ko yvy ape ári.
3 Ha’ekuéra osirkunsida hag̃ua ita’yrakuérape, pe konvénio Ha’e ojapova’ekue hendivekuéra he’iháicha, ha ani ojedesvia ipo akatúa térã asu gotyo opa umi tape Ñandejára omandava’ekue ñandévegui; ha ñañangareko haguã opa tekovai ha teko ky'águi, [ha jaheja ñande apytégui opa tekovai ha teko ky'a].
4 Ha oĩramo kuña térã kuña hekovaíva pende apytépe, pehapy chupe tatápe ha anive ojapo hekovai hendive hesa ha ikorasõicha. ha ani hembireko hikuái Canaán rajykuéra apytégui; Canaán ñemoñare oñemosẽtagui upe tetãgui.
5 Ha omombe’u chupekuéra mba’éichapa ohusga umi gigante, ha umi sodomíta huísio, mba’éichapa ojehusga chupekuéra hembiapovai rupi, ha omano hikuái hekovai, ha iky’a, ha ojuehe oñembyai haguére hekovai rupi.
6 ‘Peñangarekóke opa tekovai ha teko ky’águi, Ha opa mba’e ky’águi pekádogui, Ani haguã pejapo ñande réra peteĩ maldición ramo, Ha pende rekove pukukue peteĩ ryguasu rupi’a, Ha opavave pende ra’ykuérape oñehundi hag̃ua kyse puku rupive, Ha peñemaldesi Sodomaicha, Ha opavave pende hembýva Gomorra ra’ykuéraicha.
7 Ajerure peẽme, che ra’ykuéra, pehayhu pe Tupã yvagapegua, Ha pejejagarra opa hembiapoukapykuérare. Ha ani peguata ta'anga kuéra ha umi mba'e ky'a ojapoháicha.
8 Ha ani pejapo pendejehegui tupã ñemongu’e térã ijyvyra’ỹva; Ha'ekuéra niko mba'eve'ỹva, Ha ndaipóri espíritu ipypekuéra; Ha'ekuéra niko (kuimba'ekuéra) po rembiapokue, Ha opavave ojeroviáva hesekuéra, ndojeroviai mba'eve rehe.
9 Ani peservi chupekuéra, ni pemomba’eguasu chupekuéra, Ha katu peservi Tupã ijyvatevévape, ha pemomba’eguasúke chupe tapiaite: Ha peha’arõ hova tapiaite, Ha pejapo henondépe tekojoja ha tekojoja henondépe, Ha’e ovy’a hag̃ua penderehe ha ome’ẽ peẽme iporiahuvereko, Ha tomoky pende ári ko’ẽ ha ka’aru, Ha pehovasa opa pene rembiapo pejapova’ekue ko yvy ape ári, Ha pehovasa penderehe mbuja ha ne y, Ha ehovasa ne rye yva ha ne retme yva, Ha ne vaka tymba ha ne ovecha ovecha.
10 Ha peẽ ha’éta peteĩ jehovasarã ko yvy ape ári, Ha opa tetãnguéra ko yvy arigua pene rembipota, Ha pehovasa pende ra’ykuérape che rérape, Tojehovasa hag̃ua hikuái cheichaite avei.
11 Upéi ome’ẽ jopói Ismael ha ita’yrakuérape ha Cetura ra’ykuérape, ha omondo chupekuéra ita’ýra Isaacgui, ha ome’ẽ opa mba’e ita’ýra Isaacpe.
12 Ismael ha ita’yrakuéra, Cetura ra’ykuéra ha ita’yrakuéra oho oñondive ha oiko Parán guive Babilonia oike peve entéro pe yvy oĩva Oriente gotyo omañáva pe desiértope.
13 Ko'ãva oñembojehe'a ojuehe, ha oñembohéra árabe ha ismael.

MOAKÃHA 21 rehegua

1 Ha sexto áño pe séptima semána ko jubileo-pe, Abrahán ohenói ita’ýra Isaacpe, ha [2057 (2050?) AM] omanda chupe: ‘Chetujáma, ha ndaikuaái pe ára amanotaha, ha henyhẽ che áragui.
2 Ha péina ápe, areko ciento setenta y cinco áño, ha opa che rekove ára pukukue aja chemandu’a Ñandejárare, ha aheka che korasõite guive ajapo hag̃ua hembipota, ha aguata hag̃ua hekoitépe opa hape.
3 Che ánga ndaija’éi umi ta’angare, <ha amboyke umi oservívape chupekuéra, ha ame’ẽ che korasõ ha che espíritu> ikatu hag̃uáicha ajapo pe cheapo va’ekue rembipota.
4 Ha’e niko pe Tupã oikovéva, ha imarangatu ha ijeroviaha, ha hekojoja opavavégui, ha ndaipóri Hendive ndoguerohorýiva (kuimba’ekuéra) ha ndoguerohorýi don; Tupã hekojojágui, ha ojapo huísio opa umi omboykévare hembiapoukapykuéra ha odespreciáva ikonvénio.
5 Ha nde, che ra’y, eñangarekóke hembiapoukapykuéra ha hi’ordenanzakuéra ha huísiokuérare, ha ani reguata umi mba’e oporombojeguarúva ha umi ta’anga ojejapóvare ha umi ta’anga oñemongu’éva rapykuéri.
6 Ani pe'u huguy mba'eveichavérõ mymba térã vaka, térã guyra oveveva yvágape.
7 Ha rejuka ramo peteĩ víctima ofrénda de paz ojeguerohorýva ramo, pejuka, ha peñohẽ huguy altar ári, ha opa ikyrakue ofrenda ofrenda altar ári arína porã reheve ha pe ofrenda de carne oñembojehe'áva aséite reheve, ofrenda

bebida reheve -peikuave'ẽ opavave oñondive altar ofrenda ojehapýva ári; ha’e peteĩ mba’e he’ẽ asýva Ñandejára renondépe.
8 Ha reikuave'ẽta pe ikyrakue mymbajuka aguyje rehegua tata ári oĩva altár ári, ikyrakue oĩva nde rye ári, ha opaite ikyrakue oĩva hyepy ha mokõi riñón, ha opaite ikyrakue oĩva hi'ári, ha umi lomo ha hígado ári, reipe'áta umi riñón ndive.
9 Peikuave'ẽ opa ko'ã mba'e hyakuã asýva Ñandejára renondépe, hi'upyrã ha kuave'ẽ mba'e kuave'ẽ reheve, hyakuã porã haguã, mbujape oñekuave'ẽva Ñandejárape.
10 Pe'u ho'u upe árape ha mokõiha árape, ha ani pe kuarahy mokõiha árape oike hi'ári ho'u peve, ha ani opyta mba'eve mbohapyha árape. ndojeguerohorýigui [ndojeguerohorýigui] ha anive oje'u, ha opavave ho'úva oguerúta angaipa hi'ári; péicha ajuhúgui ojehaíva che rukuéra kuatiañe’ẽme, ha Enoc ñe’ẽme, ha Noé ñe’ẽme.
11 Ha opa ne ofrénda rehe reñohẽta juky, ha ani ofalta pe juky konvénio rehegua opa ne ofrénda Ñandejára renondépe.
12 Ha umi sakrifísio yvyra rehegua, eñangareko ani hag̃ua regueru (ambue) yvyra altárpe g̃uarã ko’ãva ári: ciprés, bahía, almendra, abeto, pino, cédro, savín, ígo, olivo, mirra, laurel, aspalato.
13 Ha ko’ãichagua yvyragui oñeno pe altar ári pe sakrifísio guýpe, oñeha’ãva’ekue ijehechaháicha, ha ani pemoĩ (upépe) mba’eveichagua yvyra ojepe’a térã iñypytũva, (ha katu) hatã ha ipotĩ, mba’e vai’ỹre, peteĩ okakuaa porã ha ipyahúva; ha ani pemoĩ (upépe) yvyra tuja, [hyakuã porãgui] ndaiporivéimagui ipype hyakuã porãva yma guaréicha.
14 Ko'ãichagua yvyra ykére ndaipóri ambue remoĩva'erã (altar ári), hyakuã porãva isarambipágui, ha hyakuã ryakuã ndohói yvága peve.
15 Eñangarekóke ko tembiapoukapy ha ejapo, che ra’y, reime porã hag̃ua opa ne rembiapokuépe.
16 Ha opa ára eñemopotĩ nde rete, ha ejejohéi ýpe reñemboja mboyve reikuave’ẽ hag̃ua altar ári, ha ejohéi nde po ha nde py reñemoag̃ui mboyve altar-pe; ha rejapopa vove mymbajuka, ejohéi jey nde po ha nde py.
17 Ha ani tojekuaa tuguy pende ári ni pende ao ári; eñangarekóke, che ra'y, tuguy rehe, eñangarekóke tuichaiterei; jajaho’i yvytimbo reheve.
18 Ha ani pe’u mba’eveichagua tuguy ha’égui pe ánga; ani pe’u tuguy mba’eveichavérõ.
19 Ha ani pegueraha jopói yvypóra ruguy rehehápe, ani hag̃ua oñeñohẽ impunti, huísio’ỹre; ha’égui pe tuguy oñeñohẽva omongu’e hag̃ua ko yvy, ha ndaikatúi oñemopotĩ pe yvy yvypóra ruguygui ndaha’éiramo pe oñohẽva ruguy rupive.
20 Ani regueraha jopói térã jopói yvypóra ruguy rehehápe: tuguy tuguy rendaguépe, rejeguerohory haguã Ñandejára, Tupã Ijyvatevéva renondépe. Ha'e niko pe mba'eporã ñangarekoha: ha reñeñongatu haguã opa mba'evaígui, ha ndesalva haguã opaichagua ñemanogui.
21 Ahecha, che ra’y, opa yvypóra ra’ykuéra rembiapo ha’eha angaipa ha tekovai, Ha opa hembiapokue ha’eha mba’e ky’a ha mba’e ky’a ha mba’e ky’a, Ha ndaipóri tekojoja hendivekuéra.
22 Eñangarekóke, ani haguã reguata hapekuérare Ha repyrũ hapekuérare, Ha repeka peteĩ angaipa omano meve Tupã Yvatetegua renondépe. Ndaupeichairamo Ha'e omokañýta ndehegui hova, Ha neme'ẽjeýta ne rembiapo vaikue pópe, Ha nemono'õta tetãgui, ha ne ñemoñare avei yvága guýgui, Ha nde réra ha ne ñemoñare oñehundíta ko yvy tuichakue.
23 Pejere opa hembiapokue ha opa mba'e ky'agui, Ha pejapo Tupã Yvatetegua ordenanza, Ha pejapo ha'e oipotáva ha pejapo hekojojáva opa mba'épe.
24 Ha Ha’e nde rovasáta opa ne rembiapokuépe, Ha omopu’ãta ndehegui peteĩ ka’avo tekojoja rehegua opa yvy ape ári, opa ñemoñare yvy ape ári, Ha che réra ha nde réra ndopytamo’ãi tesaráipe yvága guýpe tapiaite g̃uarã.
25 Tereho, che ra'y py'aguapýpe. Tupã Ijyvatevéva, che Tupã ha nde Tupã, tanemombarete rejapo hag̃ua hembipota, Ha tohovasa opa ne ñemoñare ha ne ñemoñare hembýva ñemoñarekuérape tapiaite g̃uarã, opa jehovasa hekojojáva reheve, Ikatu hag̃uáicha nde ha’e peteĩ jehovasa opa yvy ape ári’.
26 Ha'e gui osẽ vy'ápe.

MOAKÃHA 22 rehegua

1 Ha ojehu peteĩha arapokõindýpe cuarenta y cuatro jubileo-pe, mokõiha áñope, upéva hína pe áño Abrahán omano haguépe, Isaac ha Ismael ou pe Juramento ykuágui ogueromandu’a hag̃ua pe arete de semána -he’iséva, pe arete umi yva yva ypykue ypykue rehegua- Abrahánpe, itúva, ha Abrahán ovy’a og̃uahẽgui mokõi ita’ýra.
2 Isaac oguerekógui heta mba'e Beerseba-pe, ha Isaac ojepokuaa oho ohecha imba'erepy ha oho jey itúva rendápe.
3 Upe árape Ismael ou ohecha itúvape, ha mokõivéva oñembyaty, ha Isaac oikuave'ẽ mymbajuka mymbahapy ramo, ha opresenta itúva altár ári ojapova'ekue Hebrónpe.
4 Ha oikuave’ẽ peteĩ ofrénda de agradecimiento ha ojapo peteĩ karu guasu vy’ápe Ismael, iñermáno renondépe, ha Rebeca ojapo tórta pyahu pe semílla pyahúgui, ha ome’ẽ Jacob-pe, ita’ýrape, ogueraha hag̃ua Abrahánpe, itúvape, umi yva yva tenondeguágui, ho’u ha ohovasa hag̃ua opa mba’e Apoharépe omano mboyve.
5 Ha Isaac avei omondo Jacob po rupive Abrahánpe peteĩ ofrénda iporãvéva aguyje, ho’u ha hoy’u hag̃ua.
6 Ha ho’u ha hoy’u, ha ohovasa Tupã Ijyvatevévape, Ojapo va’ekue yvága ha yvy, Ojapo va’ekue opa mba’e ikyráva ko yvy ape ári, Ha ome’ẽ va’ekue yvypóra ra’ykuérape, ikatu hag̃uáicha okaru ha hoy’u ha ohovasa Ijapoharépe.
7 ‘Ha ko’ãg̃a ame’ẽ ndéve aguyje, che Jára, rehecha haguére chéve ko árape: péina ápe, che areko cien tres áño, peteĩ kuimba’e itujáva ha henyhẽva áragui, ha opa che ára ha’e chéve g̃uarã py’aguapy.
8 Pe adversario kysepuku ndachepu’akái opa mba’e reme’ẽva’ekuépe chéve ha che ra’ykuérape opa che rekove pukukue ko’ãg̃a peve.
9 Che Tupã, toĩ ne poriahuvereko ha ne py’aguapy ne rembiguái ári, ha ita’yrakuéra ñemoñare ári, ha’e hag̃ua ndéve g̃uarã peteĩ tetã ojeporavóva ha peteĩ erénsia opa tetãnguéra yvy arigua apytégui ko’ãg̃a guive opa ára peve umi ñemoñare yvy ape ári, opa ára peve’.
10 Ha ohenói Jacob-pe ha he’i: ‘Che ra’y Jacob, opa mba’e Jára tanerovasa ha tanemombarete rejapo hag̃ua tekojoja, ha hembipota Henondépe, ha toiporavo ndehegui ha ne

ñemoñare oiko hag̃ua ndehegui peteĩ tavaygua Iherencia-rã Ha'e oipotaháicha tapiaite'.
11 Ha nde, che ra'y Jacob, eñemboja ha cheañuã'. Ha oñemboja ha ohetũ chupe, ha he'i: 'Toñemomba'eguasu che ra'y Jacob, Ha opa Tupã Yvatetegua ra'ykuérape, opa ára peve: Ñandejára tome'ẽ ndéve peteĩ ñemoñare tekojojáva; Ha peteĩ nde ra'ykuérape ikatu Ha'e omomarangatu ko yvy tuichakue mbytépe; Tetãnguéra toservi ndéve, Ha opa tetã toñesũ ne ñemoñare renondépe.
12 Peñemombarete yvypóra renondépe, Ha peguereko autorida opa Set ñemoñare ári. Upérõ hekojojáta nde rape ha ne ra'y rape, Oikóta chuguikuéra tetã marangatu.
13 Tupã Yvatetegua tome'ẽ ndéve opa jehovasa, Che rovasa va'ekue, Ha upéva rupive ohovasa Noé ha Adánpe; Topytu'u hikuái ne ñemoñare akã marangatu ári, generación guive generación peve tapiaite ĝuarã.
14 Ha tanemopotĩ opa tekojoja ha mba'e ky'águi, Oñeperdona hag̃ua ndéve opa mba'e vai; nde rejapova'ekue reikuaa'ỹre. Ha tanemombarete, Ha tanerovasa. Ha ikatu piko rehupyty ko yvy tuichakue,
15 Ha tombopyahu ikonvénio nendive. Ikatu hag̃uáicha ha'e Chupe peteĩ tetã Iherenciarã opa ára pukukue, Ha ha'e hag̃ua ndéve ha ne ñemoñarekuérape g̃uarã peteĩ Tupã añete ha tekojojápe opa ára ko yvy ape ári.
16 Ha nde, che ra'y Jacob, nemandu'a che ñe'ẽre, Ha ejapo Abraham, nde ru, rembiapoukapykuéra: Ejehekýi tetãnguéragui, Ha ani rekaru hendivekuéra: Ha ani rejapo hembiapokuéra he'iháicha, Ha ani reiko hendivekuéra; Hembiapokuéra niko iky'a, Ha opa hapekuéra ha'e peteĩ mba'e ky'a, peteĩ mba'e oporombojeguarúva ha mba'e ky'a.
17 Ha'ekuéra oikuave'ẽ sakrifísio umi omanóvape, Ha oadora umi espíritu añape, Ha ho'u umi sepultúra ári, Ha opa hembiapokuéra ningo rei ha mba'eve.
18 Ha'ekuéra ndorekói ikorasõ ontende hag̃ua, Ha hesa ndohechái mba'épa ojapo hikuái, Ha mba'éichapa ojavy he'ívo peteĩ yvyra pehẽnguépe: 'Nde ningo che Jára', ha peteĩ itápe: 'Nde ningo che Ruvicha ha nde chesalváta'. [Ha ndoguerekói hikuái ikorasõ].
19 Ha nde katu, che ra'y Jacob, Tupã Ijyvatevéva tanepytyvõ, Ha Tupã yvagapegua tanerovasa, Ha ndepe'a hekoky'águi ha opa hembiapovaígui.
20 Eñangarekóke, che ra'y Jacob, remenda hag̃ua oimeraẽ ñemoñare Canaán rajykuéragui; Pórke opa iñemoñare oñemono'õva'erã ko yvy ape árigui.
21 Cam hembiapovai rupi, Canaán ojavy, Ha opa iñemoñare oñehundíta yvygui ha opa hembývagui, Ha avave heñóiva chugui ndojesalvamo'ãi huísio árape.
22 Ha opa umi oadoráva ta'anga ha umi mba'e ky'a
a) Ndaipóri mo'ãi ñeha'arõ chupekuéra guarã oikovéva retãme;
b) Ha ndaiporimo'ãi mandu'a hesekuéra ko yvy ape ári;
c) Oguejýta hikuái Seguro-pe.
d) Ha ohóta hikuái pe tenda oñekondenahápe.
Sodoma ra'ykuérape ojepe'a haguéicha ko yvy ape ári Péicha avei ojepe'áta opavave omomba'eguasúva ta'ãnga.
23 Ani rekyhyje, che ra'y Jacob, Ha ani rekyhyje, O Abraham ra'y: Tupã Ijyvatevéva toñangarekóke ñehundi'ỹgui, Ha opa tape jejavygui tanemosãso.
24 Ko óga amopu'ã chejehegui amoĩ haguã che réra ko yvy ape ári: [oñeme'ẽ ndéve ha ne ñemoñarekuérape opa ára g̃uarã], ha oñembohérata Abrahán róga; oñeme'ẽ ndéve ha ne ñemoñarekuérape opa ára g̃uarã; nde remopu'ãta che róga ha remopyendáta che réra Tupã renondépe opa ára g̃uarã, ne ñemoñare ha nde réra opytáta opa ára pukukue ko yvy ape ári'.
25 Ha ha'e ndomandavéi chupe ha ndohovasavéi chupe.
26 Ha mokõivéva oñeno peteĩ tupa ári, ha Jacob oke itúva túva Abrahán jyvápe ha ha'e ohetũ chupe 7 vése, ha imborayhu ha ikorasõ ovy'a hese.
27 Ha ha'e ovendesi chupe ipy'aite guive ha he'i: 'Ñandejára Ijyvatevéva, opa mba'e Jára ha opa mba'e Apohare, cheguenohẽva'ekue Ur de los Caldeos-gui ome'ẽ hag̃ua chéve ko yvy ahupyty hag̃ua opa ára g̃uarã, ha amopyenda hag̃ua peteĩ semilla marangatu, tojehovasa pe Ijyvatevéva opa ára g̃uarã'.
28 Ha ha'e ohovasa Jacóbpe ha he'i: 'Che ra'y, che py'aite guive ha che mborayhúpe avy'a, tapiaite nde grásia ha ne poriahuvereko tohupi hese ha iñemoñare ári'.
29 Ha ani peheja chupe, ni pemboyke chupe ko'ág̃a guive ára opave'ỹva peve, ha tojepe'a pende resa hese ha iñemoñarekuérare, ikatu hag̃uáicha peñongatu chupe, ha pehovasa chupe, ha pemomarangatu chupe tetãicha Ne erénsiarã;
30 Ha ehovasa chupe opa Ne jehovasa reheve ko'ág̃a guive opa ára eternidad peve, ha embopyahu ne konvénio ha ne grásia hendive ha iñemoñare ndive opa Ne vy'arãme opa ñemoñare ko yvy ape ári'.

MOAKÃHA 23 rehegua

1 Ha omoĩ mokõi Jacob ikuã hesa ári, ha ohovasa tupãnguéra Tupãme, ha ojaho'i hova ha oipyso ipy ha oke oke opa ára g̃uarã, ha oñembyaty itúvakuéra rendápe.
2 Ha jepe opa ko'ã mba'e Jacob oñeno hína kuri ijyva ári, ha ndoikuaái Abrahán, itúva ru, omanóma hague.
3 Ha Jacob opu'ã okehágui, ha péina ápe Abrahán ro'ysã hieloicha, ha he'i 'Túva, túva'; ha katu ndaipóri avave oñe'ẽva, ha ha'e oikuaa omanóma hague.
4 Ha opu'ã ijyvagui ha odipara omombe'u Rebeca, isy; ha Rebeca oho pyhare Isaac rendápe ha omombe'u chupe; ha oho hikuái oñondive, ha Jacob hendivekuéra, ha ipópe peteĩ lámpara, ha oike rire hikuái ojuhu Abrahánpe oñeno omanóva.
5 Isaac oñesũ itúva rova ári ha hasẽ ha ohetũ chupe.
6 Upéi oñehendu umi ñe'ẽ Abrahán rógape, ha ita'ýra Ismael opu'ã, ha oho itúva Abrahán rendápe, ha hasẽ itúva Abrahán rehe, ha'e ha opa Abrahán rógape, ha hasẽ hasẽ hikuái.
7 Ha ita'yrakuéra Isaac ha Ismael oñotỹ chupe pe itakua doble-pe, hembireko Sara ypýpe, ha hasẽ hikuái hese cuarenta día, opavave kuimba'e hogapegua, Isaac ha Ismael, ha enterove ita'yrakuéra, ha enterove Cetura ra'ykuéra hendaguépe. ha opa umi ára hasẽ Abrahán rehe.
8 Ha'e oikove tres jubileo ha cuatro semanas de años, ciento setenta y cinco años, ha omohu'ã ára hekove, itujáma ha henyhẽgui ára.
9 Umi túva ypykue ára, oikove aja, diecinueve jubileo; ha pe Dilúvio rire oñepyrũ okakuaa hikuái mbovyve diecinueve jubileo-gui, ha oguejy jubileo-pe, ha ituja pya'e, ha henyhẽ hi'áragui heta jehasa asy ha hapekuéra aña rupi, ndaha'éiramo Abrahán.

10 Abrahán niko iperfékto opa hembiapokuépe Ñandejára ndive, ha ovy'a tekojojápe oikove aja pukukue; ha péina ápe, ha'e nomohu'ãi irundy jubileo hekovépe, ituja rire pe tembiapovai rupi, ha henyhẽ rire hi'áragui.
11 Ha opa umi ñemoñare opu'ãtava ko tiémpo guive pe huísio guasu ára peve itujáta pya'e, omohu'ã mboyve mokõi jubileo, ha iñarandu ohejáta chupekuéra ituja rupi Yvy opa ikuaapy okañýta].
12 Ha umi árape, peteĩ kuimba'e oikóramo peteĩ jubileo y medio áño, he'iva'erã hese: 'Ha'e oikove puku, ha la majoría hi'ára hasy, ñembyasy ha jehasa asy, ha ndaipóri py'aguapy'.
13 Pe mba'e vai oúgui umi mba'e vai, ha erída erída, ha jehasa asy, ha marandu vai marandu vai, ha mba'asy mba'asýre, ha opa huísio ivaíva ko'ãichagua, peteĩva ojuehe, mba'asy ha oity, ha nieve, escarcha ha hielo, ha akãnundu, ha ro'y, ha torpor, ha ñembyahýi, ha ñemano, ha kyse puku, ha prisionéro, ha opa mba'e opaichagua mba'e vai ha mba'asy'.
14 Ha opa ko'ã mba'e oúta peteĩ ñemoñare iñañávare, oikótava ko yvy ape ári: hembiapokuéra ha'e mba'e ky'a ha tekovai, ha mba'e ky'a ha mba'e oporombojeguarúva.
15 Upéi he'íta hikuái: 'Umi ypykuéra ára heta (jepe), mil áño peve, ha iporã; ha katu péina ápe, ñande rekove ára, peteĩ kuimba'e oikovéramo heta, ha'e tres áño ha diez, ha, imbaretéramo, cuatro áño, ha umi ivaíva, ha ndaipóri py'aguapy ko generación aña árape'.
16 Ha upe ñemoñarepe umi ta'ýra okondenáta itúva ha itujavévape angaipa ha tekojoja'ỹgui, ha ijuru ñe'ẽ ha umi tembiapovai guasu ojapóvare, ha ohejávo hikuái pe konvénio Ñandejára ojapova'ekue ijapytepekuéra ha Hendive, oñatende ha ojapo hag̃ua hikuái opa hembiapoukapykuéra ha Iordinanzakuéra ha opa Iléikuéra, oho'ỹre ni ipo akatúape térã ijasu gotyo.
17 Opavave ojapógui ivaíva, ha opavave ijuru oñe'ẽ ivaíva ha opa hembiapokuéra ha'e peteĩ mba'e ky'a ha ombojeguarúva, ha opa hapekuéra ha'e mba'e ky'a, iky'a ha ñehundi.
18 Péina ápe pe yvy oñehundíta opa hembiapokuére, ha ndaiporimo'ãi parral ra'ỹi, ha ndaiporimo'ãi aséite; hembiapokuéra ndojeroviapáigui, ha opavave oñehundíta oñondive, mymba ha vaka ha guyrakuéra, ha opa pira yguasúpegua, yvypóra ra'ykuéra káusare.
19 Ha oñorairõta hikuái ojuehe, imitãva itujáva ndive, ha itujáva imitãva ndive, imboriahuvéva ipirapire hetáva ndive, ijyvy'ỹva tuichavéva ndive, ha pe ojeruréva mburuvicha guasu ndive, léi ha konvénio rupi; Hesaráigui hikuái tembiapoukapy, konvénio, arete, mes, sábado, jubileo, ha opa huísio-gui.
20 Ha oñembo'ýta hikuái <arco ha> kyse puku ha oñorairõ ombojere jey haguã chupekuéra tapére; ha katu ndojevymo'ãi hikuái heta tuguy oñeñohẽ peve ko yvy ape ári, peteĩ teĩ.
21 Ha umi okañyva'ekue ndojevymo'ãi hembiapovaígui tekojoja rapére, ha katu opavave oñembotuicháta ñembotavy ha ipirapire hetávape, peteĩ teĩ ojagarráta hag̃ua opa mba'e ha'éva hapicha mba'éva, ha ombohérata hikuái pe téra guasu, ha katu ndaha'éi añeteháрe ha ndaha'éi tekojojápe, ha omongy'áta hikuái pe imarangatúva imarangatúvape iky'a ha iky'a ñembyai reheve.
22 Ha peteĩ castigo tuicháva oúta ko ñemoñare rembiapokuére Ñandejáragui, ha Ha'e ome'ẽta chupekuéra kysepuku ha huísiope ha prisionéroramo, ha oñemondapa ha oje'u hag̃ua chupekuéra.
23 Ha Ha'e omombáyva'erã hesekuéra umi gentil pekador-kuéra, ndoiporiahuverekóiva ni ndoiporiahuverekóiva, ha nomomba'emo'ãi avave tapicháрe, ni itujáva ni imitãva, ni avave, ha'ekuéra iñaña ha imbaretevégui ojapo hag̃ua ivaíva opa yvypóra ra'ykuéragui. Ha'e kuéra oipurúta Israel rehe ha hembiapo vaíta Jacob rehe, Ha heta tuguy oñeñohẽta ko yvy ape ári, Ha ndaiporimo'ãi avave ombyatýva ha avave oñeñotỹva.
24 Umi árape osapukái hatã, Ha ohenói ha oñembo'éta ojesalva hag̃ua chupekuéra umi pekadór, gentil-kuéra pógui; Ha katu avave ndojesalvamo'ãi.
25 Ha umi mitã akã morotĩta ha iñakãrague morotĩ, Ha peteĩ mitã orekóva tres semána ojehechaukáta peteĩ kuimba'e orekóvaicha cien áño, ha ijyvate oñehundíta jehasa asy ha jejopy rupi.
26 Ha umi árape umi mitã oñepyrũta oestudia léikuéra, Ha oheka tembiapoukapykuéra, Ha ohojey tekojoja rapére.
27 Ha umi ára oñepyrũta okakuaa ha oñembohetavéta umi yvypóra ra'y apytépe Hi'ag̃ui peve hi'ára mil áñope. Ha hetave áñope (ymaveguágui) ha'e kuri pe ára.
28 Ha ndaiporimo'ãi kuimba'e itujáva Ni avave <ndaha'éiva> satisfacta hi'ára rehe, Opavave ha'étagui (mitã ha mitãrusu ramo).
29 Ha opa ára hi'ára omohu'ãta ha oikóta py'aguapýpe ha vy'ápe, Ha ndaiporimo'ãi Satanás ni mba'e vai ohundíva; Opa hi'ára ha'éta ára ojehovasa ha omonguera haguã.
30 Ha upe jave Ñandejára omongueráta hembiguáikuérape, Ha opu'ãta ha ohecháta py'aguapy tuicha, Ha omosẽta iñenemigokuérape. Ha umi hekojojáva ohecháta ha ome'ẽta aguyje, Ha ovy'áta vy'ápe tapiaite ha opa ára, Ha ohecháta opa ijuicio ha opa maldición iñenemigokuérare.
31 Ha ikanguekuéra opytu'úta ko yvy ape ári, Ha ijespíritukuéra ovy'áta heta, Ha oikuaáta Ñandejára ha'eha pe ohusgáva, Ha oiporiahuverekoha cien ha miles ha opavave ohayhúvape
32 Ha nde, Moisés, ehai ko'ã ñe'ẽ; péicha ojehaígui, ha ohai (upéva) umi távla yvagapegua ári peteĩ testimonio ramo generación-kuérape ĝuarã tapiaite ĝuarã.

MOAKÃHA 24 rehegua

1 Ha ojehu Abrahán omano rire, Ñandejára ohovasa ita'ýra Isaac-pe, ha opu'ã Hebróngui ha oho oiko pe ykua de la Visión-pe, peteĩha áño mbohapyha arapokõindýpe [2073 AM] ko jubileo-pe, siete áño.
2 Ha peteĩha áño irundyha arapokõindýpe oñepyrũ peteĩ ñembyahýi upe tetãme, [2080 AM] pe ñembyahýi peteĩha ári, oĩva'ekue Abraham árape.
3 Jacob okaru lenteja ryguasu rupi'a, ha Esaú ou ñúgui iñembyahýigui. Ha he'i iñermáno Jacóbpe: 'Eme'ẽ chéve ko mba'yru pytã'. Ha Jacob he'i chupe: 'Evende chéve nde [primogenitura, ko] derecho de nacimiento ha ame'ẽta ndéve mbujape, ha avei michĩmi ko lenteja ryguasu rupi'a'.
4 Ha Esaú he'i ikorasõme: 'Amanóta; ¿mba'e ganancia-gui piko chéve ĝuarã ko derecho de nacimiento?
5 'Ha he'i Jacóbpe: 'Ame'ẽ ndéve'. Ha Jacob he'i: 'Ehura chéve ko árape', ha ohura chupe.

6 Upémarõ Jacob ome'ẽ iñermáno Esaúpe mbujape ha tembi'u, ha ha'e okaru okaru peve, ha Esaú odespresia pe derécho orekóva ypykue. upévare Esaú héra Edom, pe mba'yru pytã ome'ẽva'ekue chupe Jacob iderécho ypykue rehe.
7 Ha Jacob oiko chugui ansiáno, ha Esaú oguenohẽ imba'eguasúgui.
8 Pe ñembyahýi oiko pe yvy ári, ha Isaac oho oho Egíptope pe segundo áño ko semánape, ha oho pe rréi de filistéo rendápe Gerarpe, Abimelecpe.
9 Ha Jehová ojechauka chupe ha he'i chupe: 'Ani reguejy Egíptope. eiko pe tetã amombe'útavape ndéve, ha epyta ko tetãme, ha aiméta nendive ha rohovasáta.
10 Ndéve ha ne ñemoñarekuérape ame'ẽtagui opa ko yvy, ha amoĩta Che ñe'ẽme'ẽ ahura va'ekue nde ru Abrahánpe, ha ambohetavéta ne ñemoñare mbyjakuéra yvágapeguáicha, ha ame'ẽta ne ñemoñarekuérape opa ko yvy.
11 Ha ne ñemoñare rupi ojehovasáta opa tetãnguéra yvy arigua, nde ru iñe'ẽrendúgui Che ñe'ẽme, ha oñongatúgui Che rembiapoukapy ha Che rembiapoukapykuéra, ha Che léikuéra, ha Che ordenanzakuéra, ha Che konvénio; ha ko'ãg̃a eñe'ẽrendu Che ñe'ẽme ha eiko ko tetãme'.
12 Oiko Gelarpe tres semána pukukue.
13 Ha Abimelec omanda hese, [2080-2101 AM] ha opa mba'e imba'éva rehe, he'ívo: 'Oimeraẽ tapicha opokóva hese térã oimeraẽ mba'e imba'évare katuete omanóta'.
14 Isaac imbarete umi filistéo apytépe, ha ohupyty heta ijyvy, vaka, ovecha, kaméllo, vúrro ha peteĩ óga guasu.
15 Ha'e oñotỹ filistéo yvýpe ha ogueru cien vése, ha Isaac tuicha eterei ha umi filistéo oenvidia chupe.
16 Opa umi ykua Abrahán rembiguái ojo'o va'ekue Abrahán oikove aja, umi filistéo ojoko chupekuéra Abrahán omano rire ha omyenyhẽ yvýgui.
17 Upéi Abimelec he'i Isaácpe: 'Eho orehegui, nde ningo nde poderosoiterei orehegui', ha Isaac osẽ upégui pe primer áño pe séptima semánape, ha opyta Gerar ñúme.
18 Ojo'o jey hikuái umi ykua ojo'o va'ekue Abrahán, itúva rembiguáikuéra, ha umi filistéo ombotyva'ekue itúva Abrahán omano rire, ha ha'e ombohéra chupekuéra itúva Abrahán ombohéra haguéicha.
19 Isaac rembiguáikuéra ojo'o peteĩ ykua pe ñúme, ha ojuhu y oikovéva, ha umi ovecharerekua Gerargua oñorairõ Isaac ovecharerekua ndive ha he'i: 'Ore mba'e pe y'. ha Isaac ombohéra pe ykua 'Perversidad', ha'ekuéra iperverso haguére orendive.
20 Ha ojo'o hikuái peteĩ ykua mokõiha, ha oñorairõ avei upéva rehe, ha ha'e ombohéra chupe 'Emígo'. Ha opu'ã upégui ha ojo'o hikuái ambue ykua, ha upévare noñorairõi hikuái, ha ombohéra 'Koty', ha Isaac he'i: 'Ko'âĝa Ñandejára ome'ẽma oréve tenda, ha roñembohetave upe tetãme'.
21 Upégui ojupi pe Juramento ykuápe, peteĩha áño peteĩha semánape, cuarenta y cuatro jubileo-pe.
22 Ha Jehová ojechauka chupe upe pyharépe, pe jasy pyahu pe primer mespe, ha he'i chupe: 'Che hína nde ru Abrahán Jára. Ani rekyhyje, che aime nendive, rohovasáta ha katuete ambohetavéta ne ñemoñare yvyku'i yvyku'íicha, che rembiguái Abrahán rehehápe'.
23 Upépe omopu'ã peteĩ altar, itúva Abrahán omopu'ã ypy va'ekue, ha ohenói Ñandejára réra, ha oikuave'ẽ sakrifísio itúva Abrahán Tupãme.
24 Ha ojo'o hikuái peteĩ ykua ha ojuhu hikuái y oikovéva.
25 Isaac rembiguáikuéra ojo'o ótro ykua ha ndojuhúi y, ha oho he'i Isaacpe ndotopaiha y, ha Isaac he'i: 'Ahura ko árape umi filistéope ha oñemombe'u oréve ko mba'e'.
26 Ha ombohéra upe tendáre Pozo Juramento; upépe ohura haguére Abimelec ha Ahuzat iñamígo ha Ficol mburuvicha Térã ijehérsito.
27 Ha Isaac oikuaa upe árape ojejopy haguére ohura hague chupekuéra ojogueraha porãtaha hendivekuéra.
28 Upe díape Isaac omaldesi umi filistéope ha he'i: 'Toñemaldesi umi filistéope ipochy ha ipochy peve opa tetã apytégui. Ñandejára tojapo chuguikuéra ñembohory ha maldición ha objeto de pochy ha indignación umi pekador gentil pópe ha Kitim pópe.
29 Ha oimeraẽ okañýva enemigo ha Kitim kyse pukugui, toñemongu'e pe tetã hekojojáva huísiope yvága guýgui; ha'égui hikuái che ra'ykuéra enemigo ha enemigokuéra iñemoñarekuéra pukukue javeve ko yvy ape ári.
30 Ha ni peteĩ hembýva ndojehejamo'ãi chupekuéra, Ni peteĩ ojesalvátava pe huísio pochy árape; Oñehundi ha oñemosê ha oñemosêgui ko yvy ape ári ha'e filistéo ñemoñare tuichakue (oñeñongatu), Ha ndojehejamo'ãvéima ko'ã Caftorim-pe guarã peteĩ téra térã peteĩ ñemoñare ko yvy ape ári.
31 Ojupíramo jepe yvágape, Upégui ojeguerúta, Ha imbaretéramo jepe ko yvy ape ári, Upégui ojegueraha, Ha okañýramo jepe tetãnguéra apytépe, Upégui jepe oñemosêta; Oguejy ramo jepe Seguro-pe, Upépe avei tuicha iñekondena, Ha upépe avei ndoguerekomo'ãi py'aguapy.
32 Ohóramo ñeñapytĩmbýpe, Umi ohekáva hekove pópe ojukáta chupe tapére, Ha ndojehejamo'ãi chupe téra ni ñemoñare ko yvy tuichakue javeve; Ha'e ohóta ñe'ẽ vai opave'ỹvape'.
33 Ha péicha ojehai ha ojehai hese umi távla yvagapegua ári, ojejapo hag̃ua hese huísio árape, ikatu hag̃uáicha oñemomombyry chupe yvýgui.

MOAKÃHA 25 rehegua

1 Ha mokõiha áño ko arapokõindýpe ko jubileo-pe, Rebeca ohenói ita'ýra Jacob-pe, ha oñe'ẽ chupe [2109 AM] he'ívo: 'Che ra'y, ani remenda Canaán rajykuéra apytégui, Esaúicha, ne ryke'y, omenda va'ekue chupe mokõi hembireko Canaán rajykuéragui, ha ha'ekuéra ombopochy che ánga opa hembiapo ky'a reheve tekovai ha mba'epota, ha ndaipóri tekojoja hendivekuéra, (hembiapokuéra) ivaígui.
2 Ha che, che ra'y, rohayhueterei, ha che korasõ ha che mborayhu rohovasa opa aravo ára ha pyhare.
3 Ha ko'ãg̃a, che ra'y, ehendu che ñe'ẽ, ha ejapo nde sy rembipota, ha ani regueraha ndéve ko tetã rajykuéra apytégui, ha katu che ru rógagui añoite, ha che ru rogayguakuéragui. Remendáta ne rembireko che ru rógagui, ha Tupã Ijyvatevéva nde rovasáta, ha ne membykuéra oikóta peteĩ generación hekojojáva ha peteĩ ñemoñare marangatu'.
4 Upémarõ Jacob oñe'ẽ isy Rebeca ndive, ha he'i chupe: 'Péina ápe, che sy, areko nueve semána, ha ndaikuaái ni ndapokói avave kuñáre, ni napensái avavére, ni napensái areko hag̃ua che rembireko Canaán rajykuéragui'.

5 Che mandu'águi, sy, Abrahán, ore ru, ñe'ẽre, ha'e omanda haguére chéve ani hag̃ua amenda peteĩ Canaán rajykuéra apytégui, ha katu agueraha hag̃ua chéve peteĩ tembireko che ru róga ñemoñare ha che parientekuéragui.

6 Ahendu mboyve ne ryke'y Labán-gui itajýra, ha amoĩ che py'a hesekuéra omenda haguã hembireko ijapyteguikuéra.

7 Ha upévare añeñangareko chejehe che espíritupe ani hag̃ua apeka térã añembyai opa che rapére opa che rekove ára pukukue; Tekopotĩ ha tekovai rehegua, che ru Abrahán ome'ẽ chéve heta tembiapoukapy.

8 Ha, opa mba'e omanda va'ekuére chéve, ko'ã veinte áñore che ryvy oñorairõ chendive, ha oñe'ẽ jepi chéve ha he'i: 'Che ryvy, egueraha hembirekorã peteĩ che rembireko mokõi ermána'; ha katu che ambotove ajapo ha'e ojapo haguéicha.

9 Ahura ne renondépe, che sy, opa che rekove pukukue ndajapomo'ãiha chéve che rembireko Canaán ñemoñare rajykuéra apytégui, ha ndajapomo'ãiha iñañáva che joyke'y ojapo haguéicha.

10 Ani rekyhyje che sy; eime segúro ajapotaha ne rembipota ha aguatataha hekoitépe, ha ani ambyai che rape opa ára g̃uarã'.

11 Ha upérõ ohupi hova yvága gotyo ha oipyso ipo ikuã, ha oipe'a ijuru ha ohovasa Tupã Ijyvatevévape, ojapova'ekue yvága ha yvy, ha ome'ẽ chupe aguyje ha ñemomorã.

12 Ha ha'e he'i: 'Toñemomba'eguasu Ñandejára Ñandejárape, ha tojehovasa héra marangatu opa ára g̃uarã, ome'ẽva chéve Jacob peteĩ ta'ýra potĩ ha peteĩ ñemoñare sagrádoramo; ha'e ningo Nde mba'e, ha ne mba'e ha'éta tapiaite ha opa ñemoñare pukukue tapiaite g̃uarã.

13 Ñandejára, ehovasa chupe, ha emoĩ che jurúpe pe jehovasa tekojoja rehegua, ikatu hag̃uáicha ahovasa chupe'.

14 Upe aravópe, pe espíritu tekojojáva oguejy ijurúpe, omoĩ mokõive ipo Jacob akã ári ha he'i.

15 Nde reñemomba'eguasu, tekojoja Jára ha Tupã ymaguaréva, Ha tanderovasa opa yvypóra ñemoñarekuéra ári. Tome'ẽ ndéve, che Ra'y, tekojoja rape, Ha tohechauka tekojoja ne ñemoñarekuérape.

16 Ha tohepyme'ẽ nde ra'ykuérape nde rekove aja, Ha topu'ã hikuái umi més oĩvape pe áñope. Ha ita'yra kuéra toheta ha tuicha mbyjakuéra yvagapegua ári, Ha ipapapy tohetave yguasu yvyku'ígui.

17 Ha tome'ẽ chupekuéra ko yvy porã -he'i haguéicha ome'ẽtaha Abrahánpe ha iñemoñarekuérape ha'e rire tapiaite- Ha toguereko hikuái imba'erã tapiaite g̃uarã.

18 Ha tahecha (heñói) ndéve, che ra'y, ta'yrakuéra ojehovasáva che rekove aja, Ha toiko peteĩ ñemoñare ojehovasáva ha imarangatúva opa ne ñemoñare.

19 Ha rembopiro'y haguéicha nde sy espíritu hekove aja, Pe nde imembyva'ekue rye nde rovasa péicha, [Che mborayhu] ha che jyva nde rovasa Ha che juru ha che ñe'ẽ nemomba'eguasueterei.

20 Embohetave ha emyasãi yvy ape ári, Ha toiko porã ne ñemoñare vy'ápe yvága ha yvy ape ári tapiaite g̃uarã; Ha ne ñemoñare tovy'a, Ha py'aguapy ára guasúpe toguereko py'aguapy.

21 Ha togueropu'aka nde réra ha ne ñemoñare opa ára peve, Ha toiko Tupã Ijyvatevéva Itupã, Ha toiko hendivekuéra pe Tupã tekojojáva, Ha umíva rupive toñemopu'ã Isantuario opa ára peve.

22 Tojehovasa pe nde rovasáva, Ha opa yvypóra nde maldesíva japu, toñemaldesi'.

23 Ha ohetũ chupe ha he'i chupe; 'Yvy Jára tanderayhu Nde sy korasõ ha imborayhu ovy'aháicha nderehe ha nde rovasa'. Ha ha'e ndohovasavéima.

MOAKÃHA 26 rehegua

1 Ha pe séptimo áño ko semana-pe Isaac ohenói Esaúpe, Ita'ýra tuichavéva, ha he'i chupe: ' Che ningo chetujáma, che ra'y, ha péina ápe che resa iñypytũha ahechávo, ha ndaikuaái mba'e ára amanotaha.

2 Ha ko'ãg̃a ejagarra ne árma de caza nde jyva ha nde arco, ha esẽ kokuépe, ha chejagarra ha chejagarra (vernadón), che ra'y, ha ejapo chéve so'o he'ẽ asýva, che ánga ohayhuháicha, ha egueru chéve ha'u hag̃ua, ha che ánga rohovasa hag̃ua amano mboyve'.

3 Péro Rebeca ohendu Isaac oñe'ẽ jave Esaúpe.

4 Upéi Esaú osẽ pyhareve ñúme ojagarra ha ojagarra ha ogueru hógape itúvape.

5 Ha Rebeca ohenói ita'ýra Jacóbpe ha he'i chupe: 'Ahendu nde túva Isaac oñe'ẽ jave ne ermáno Esaúpe, he'ívo: "Eheka chéve ha ejapo chéve so'o he'ẽ asýva, ha egueru chéve upéva".

6 Ikatu akaru ha rohovasa Ñandejára renondépe amano mboyve." Ha ko'ág̃a, che ra'y, eñe'ẽrendu che ñe'ẽme pe amandáva ndéve: Tereho ne ovecha rendápe ha egueru chéve mokõi kavara ra'y porã, ha ajapóta chuguikuéra so'o he'ẽ asýva nde túvape g̃uarã, ha'e ohayhuháicha, ha reguerúta (upéva) nde túvape ikatu hag̃uáicha ho'u ha nde rovasa Ñandejára renondépe omano mboyve, ha nde ikatu ojehovasa'.

7 Ha Jacob he'i isy Rebeca-pe: 'Che sy, ndajokomo'ãi mba'eve che túva ho'uséva ha ombovy'aséva chupe, akyhyje mante, che sy, ha'e ohechakuaáramo che ñe'ẽ ha opokose cherehe'.

8 Ha nde reikuaa che ipire hũha, ha Esaú, che ermáno, iñakãrague, ha ajehecháta hesa renondépe peteĩ mba'e vai apohaicha, ha ajapóta peteĩ tembiapo ha'e nomanda va'ekue chéve, ha ipochýta chendive, ha aguerúta chejehe peteĩ maldición, ha ndaha'éi peteĩ vendisión'.

9 Ha isy Rebeca he'i chupe: 'Che ra'y, eñe'ẽ cherehe eñe'ẽrendu cherehe'.

10 Ha Jacob iñe'ẽrendu Rebeca, isy, ha oho ogueru mokõi kavara ra'y porã ha ikyráva, ha ogueru isýpe, ha isy ojapo chupekuéra ~so'o he'ẽ asýva~ ha'e ohayhuháicha.

11 Upéi Rebeca ogueraha pe ama porã Esaú, ita'ýra ypykue, oĩva hendive hógape, ha omonde Jacob, ita'ýra imitãvévape, ha omoĩ umi kavara ra'y ipópe ha ijajúra pehẽngue ojekuaavévare.

12 Ha ome'ẽ ita'ýra Jacob pópe pe so'o ha mbujape ombosako'iva'ekue.

13 Ha Jacob oho itúva rendápe ha he'i: 'Che ningo nde ra'y, ajapo nde ere haguéicha: epu'ã ha eguapy ha ekaru umi mba'e ajagarra va'ekuégui che ru, chevendesi hag̃ua'.

14 Ha Isaac he'i ita'ýrape: '¿Mba'éicha piko pya'e retopa, che ra'y?

15 'Ha Jacob he'i: 'Pórke <Ñandejára> nde Jára chejuhu'.

16 Ha Isaac he'i chupe: Eñemboja, añandu hag̃ua ndéve, che ra'y, nde ha'épa che ra'y Esaú térã nahániri'.

17 Upémarõ Jacob oñemboja itúva Isaac rendápe, ha ha'e oñandu chupe ha he'i: 'Pe ñe'ẽ ha'e Jacob ñe'ẽ, péro umi po katu Esaú po'.
18 ha ha'e ndohechakuaái chupe, pórke ha'e peteĩ dispensasión yvágagui oipe'a hag̃ua ipu'aka ohechakuaa hag̃ua, ha Isaac ndohechakuaái, ipo ipire hũgui iñermáno Esaúicha, ha upévare ohovasa chupe.
19 Ha ha'e he'i: '¿Nde piko che ra'y Esaú? ' ha he'i: 'Che ha'e nde ra'y': ha he'i: 'Egueraha che rendápe ha'u hag̃ua pe rejagarrava'ekue, che ra'y, che ánga rohovasa hag̃ua'.
20 Ha oñemoag̃ui hendápe, ha okaru, ha ogueru chupe víno ha hoy'u.
21 Upéi Isaac, itúva, he'i chupe: 'Eñemboja ha ehetũ che ra'y.
22 Upéi oñemboja ha ohetũ chupe. Ha ohetũ ijao hyakuã, ha ohovasa chupe ha he'i: 'Péina, che ra'y hyakuã ha'ete peteĩ kokue <henyhẽva> hyakuã asýva Ñandejára ohovasa va'ekue.
23 Ha andejra tome'ẽ ndéve yvága ro'y Ha yvy ro'y, ha heta trígo ha aséite: Tetãnguéra toñemomba'eguasu ndéve, Ha tetãnguéra toñesũ ndéve.
24 Eiko nde joyke'y kuéra ruvicha ramo, Ha nde sy ra'y kuéra toñesũ ndéve. Ha tove opa jehovasa andejra che rovasa ha tohovasa Abraham, che ru; Eñeme'ẽ ndéve ha ne ñemoñarekuérape opa ára g̃uarã: Toñemaldesi pe ndemaldesíva, Ha toñemomba'eguasu pe nde rovasáva'.
25 Ha ojehu Isaac opa riremínte ohovasa ita'ýra Jacóbpe, ha Jacob osẽ rire itúva Isaac-gui okañy ha Esaú, ijoyke'y, oike ikargágui.
26 Ha avei ojapo so'o he'ẽ asýva, ha ogueru (upéva) itúvape, ha he'i itúvape: 'Eheja che ru topu'ã, ha ho'u che ka'a ro'o nde ánga cherovasa hag̃ua'.
27 Ha itúa Isaac he'i chupe: '¿Máva piko nde? 'Ha he'i chupe: 'Che ha'e nde ra'y ypykue, nde ra'y Esaú, ajapo nde ere haguéicha chéve'.
28 Ha Isaac tuichaiterei oñemondýi, ha he'i: 'Máva piko pe ojahoga ha ojagarráva ha ogueru (upéva) chéve, ha che ha'u opa mba'égui nde reju mboyve, ha ahovasa chupe: (ha) ojehovasáta chupe, ha opa iñemoñare opa ára g̃uarã'.
29 Esaú ohendúvo itúa Isaac he'iva'ekue, osapukái ha he'i itúvape: 'Chevendesi, che avei che túva'.
30 Ha he'i chupe: 'Ne ermáno ou ñembotavy reheve, ha oipe'a nde vendisión'. Ha he'i: 'Ko'ág̃a aikuaa mba'érepa héra Jacob: péina ápe, ha'e che rendaguépe ko'ã mokõi vése: oipe'a che derecho de nacimiento, ha ko'ág̃a oipe'a che vendisión'.
31 Ha ha'e he'i: '¿Nderegueerekói piko peteĩ vendisión chéve g̃uarã che túva?'. ha Isaac ombohovái ha he'i Esaúpe: 'Péina, che amoĩ chupe nde ruvicha ramo, Ha opa ijoyke'ykuérape ame'ẽ chupe tembiguáiramo, Ha heta trígo, víno ha aséite reheve amombarete chupe: Ha mba'épa ajapóta nderehe, che ra'y?'.
32 Upéi Esaú he'i itúa Isaacpe: '¿Peteĩ vendisiónnte piko rereko túva? Cherovasa, (jepe) che avei, túva: '
33 Esaú hasẽ ha hasẽ. Ha Isaac ombohovái chupe: 'Péina, mombyry pe ro'y yvy ape árigui oĩta nde reikoha, Ha mombyry yvága ro'ysãgui yvate guive.
34 Ha nde kyse puku rupive reikovéta, Ha reservíta ne ryke'ýpe. Ha nde tuicha vove, Rembotyryry vove ijúgo nde akãgui, Repekapáta peteĩ pekádo kompletoite remano meve, Ha ne ñemoñare oñemosẽta yvága guýgui'.
35 Esaú oamenasa meme Jacóbpe pe vendisión itúva ovendesi haguére chupe, ha ha'e: he'i ikorasõme: 'Tog̃uahẽ ko'ág̃a umi ára añembyasy hag̃ua che ru rehe, ikatu hag̃uáicha ajuka che ermáno Jacóbpe'.

MOAKÃHA 27 rehegua

1 Omombe'u iképe Rebeca-pe umi mba'e he'íva Esaú, ita'ýra tuichavéva, ha Rebeca omondo ohenói ita'ýra imitãvéva Jacóbpe.
2 ha he'i chupe: 'Péina, ne ermáno Esaú oñevengáta nderehe ha ndejuka.
3 Ko'ág̃a, upévare, che ra'y, eñe'ẽrendu che ñe'ẽme, ha epu'ã ha eñani Labán rendápe, che joyke'y, Haránpe, ha epyta hendive mbovymi ára ojere peve ne joyke'y pochy, ha ha'e oipe'a peve ndehegui ipochy, ha hesarái opa mba'e rejapova'ekuégui; upéi amondóta ha rogueru upégui'.
4 Ha Jacob he'i: 'Ndakyhyjéi; chejukasérarno, che ajukáta chupe'.
5 Péro ha'e he'i chupe: 'Aníkena cherehe mokõive che ra'y peteĩ árape'.
6 Ha Jacob he'i isy Rebeca-pe: 'Péina ápe, nde reikuaa che túva itujáma hague, ha ndohechái hesa ikyrỹigui, ha ahejáramo chupe ivaíta hesa renondépe, ahejágui chupe ha aha mombyry ndehegui, ha che ru ipochýta, ha che maldesíta. Ndahamo'ãi; ha'e chembou vove, upéicharõ añoite aháta'.
7 Ha Rebeca he'i Jacóbpe: 'Aiketa añe'ẽta hendive, ha ha'e nemondóta'.
8 Upémarõ Rebeca oike Isaac-pe ha he'i: 'Ambojeguaru che rekove umi mokõi Het rajyre, Esaú omenda va'ekue chupe hembirekorã. ha Jacob oimérõ hembireko umi tetã rajykuéra apytégui ko'ãichagua, mba'ére piko aikovevéta, Canaán rajykuéra iñañágui'.
9 Isaac ohenói Jacóbpe ha ovendesi chupe, ha oñemoñe'ẽ chupe ha he'i chupe: 'Ani rembireko ni peteĩ Canaán rajygui.
10 Epu'ã ha tereho Mesopotamiape, nde sy túva Betuel rógape, ha emenda ndéve Labán rajy, nde sy ryvy.
11 Ha Tupã Ipu'akapáva tanerovasa ha tanemboheta ha toñembohetave ikatu hag̃uáicha oiko ndehegui peteĩ tetãnguéra aty, ha tome'ẽ ndéve che ru Abraham jehovasa, ndéve ha ne ñemoñarekuérape, rehupyty hag̃ua pe yvy nde reikoha ha opa yvy Ñandejára ome'ẽva'ekue Abrahánpe: tereho, che ra'y, py'aguapýpe'.
12 Isaac omondo Jacóbpe ha oho Mesopotamiape, Labán rendápe, Betuel sirio ra'y, Rebeca ryvy, Jacob sy.
13 Jacob opu'ã rire oho hag̃ua Mesopotamiape, Rebeca espíritu oñembyasy ita'ýra rire, ha hasẽ.
14 Ha Isaac he'i Rebecape: 'Che ermána, ani rejasẽ che ra'y Jacob rehehápe. ohógui py'aguapýpe, ha py'aguapýpe ojevýta.
15 Tupã Ijyvatevéva oñongatúta chupe opa mba'e vaígui, ha oĩta hendive; Ha'e ndohejamo'ãigui chupe opa ára;
16 Che aikuaágui hape oho porãtaha opa mba'épe, ha'e oho jey peve py'aguapýpe ñande rendápe, ha jahecha chupe py'aguapýpe.
17 Aníke rekyhyje chugui, che reindy, ha'e oĩgui tape porãre ha ha'e peteĩ kuimba'e perfecto. Ani hasẽ'.
18 Isaac okonsola Rebeca-pe ita'ýra Jacob káusare ha ovendesi chupe.

19 Ha Jacob oho pe Juramento ykuágui oho hag̃ua Haránpe pe primer áño pe segunda semánape, cuarenta y cuatro jubileope, ha ou Luz-pe umi montáñape, upéva hína Betelpe, pe jasy pyahúpe pe primer mes ko semánape, [2115 AM] ha og̃uahẽ upe lugárpe ka'aru ha ojere pe tapégui kuarahyreike gotyo pe tapére upe pyharépe, ha oke upépe; kuarahy oike haguére.
20 Ha ojagarra peteĩ ita upe tendápegua ha omoĩ <iñakãme> yvyra guýpe, ha oho ha'eño, ha oke.
21 Upe pyharépe ha'e iképe, ha ohecha peteĩ eskaléra oñemoĩva yvýpe, ha ijyvate og̃uahẽ yvága peve, ha péina ápe, Ñandejára remimboukuéra ojupi ha oguejy hi'ári.
22 Ha oñe'ẽ Jacóbpe ha he'i: 'Che hína Abrahán Jára, nde ru ha Isaac Jára. pe yvy rekehápe, ame'ẽta ndéve, ha ne ñemoñare nde rireguápe.
23 Ha ne ñemoñare oikóta yvytimboicha, ha reñembohetavéta kuarahyreike ha kuarahy resẽ gotyo, yvate ha sur gotyo, ha nde ha ne ñemoñarekuérape ojehovasáta opa tetãnguéra rogaygua.
24 Ha péina ápe, aiméta nendive, ha roñangarekóta mamo rehohápe, ha rogueru jeýta ko tetãme py'aguapýpe; ndahejamo'ãigui ajapo peve opa mba'e ha'eva'ekue ndéve'.
25 Ha Jacob opu'ã okehágui ha he'i: 'Añetehápe ko lugár ningo Jehová róga, ha che ndaikuaái upéva'. Ha okyhyje ha he'i: 'Okyhyjeterei ko lugár ndaha'éiva ótro Ñandejára róga, ha péva hína pe yvága rokẽ'.
26 Ha Jacob opu'ã pyhareve pyte, ojagarra pe ita omoĩva'ekue iñakã guýpe ha omoĩ peteĩ pilárramo peteĩ señál, ha oñohẽ hi'ári aséite. Upépe ombohéra Betel. ha katu upe tenda héra Luz ypy.
27 Ha Jacob opromete peteĩ promésa Ñandejárape, ha he'ívo: 'Ñandejára oĩramo chendive, ha cheñongatúramo ko tape ahahápe, ha ome'ẽramo chéve mbuja ha ao amonde hag̃ua, ikatu hag̃uáicha aju jey che ru rógape py'aguapýpe, upéicharõ Ñandejára ha'éta che Jára, ha ko ita amoĩva'ekue pilarramo peteĩ señálramo ko lugárpe, ha'éta Ñandejára róga, ha opa mba'e reme'ẽvagui chéve, ame'ẽta ndéve pe décimo, che Tupã'.

MOAKÃHA 28 rehegua

1 Upéi oho ha oguahẽ kuarahy resẽ gotyo, Labán rendápe, Rebeca ryvy, ha ha'e oĩ hendive, ha oservi chupe peteĩ semána itajýra Raquel rehehápe.
2 Ha peteĩha áño mbohapyha arapokõindýpe [2122 AM] he'i chupe: 'Eme'ẽ chéve che rembireko, siete áño aservi hague ndéve '; ha Labán he'i Jacóbpe: 'Ame'ẽta ndéve ne rembireko'.
3 Labán ojapo peteĩ karu guasu, ha ogueraha Lea itajýra tuichavévape, ha ome'ẽ chupe hembirekorã Jacóbpe, ha ome'ẽ chupe hembiguái Zilpápe hembiguáiramo. ha Jacob ndoikuaái, oimo'ãgui ha'eha Raquel.
4 Ha oike hendápe, ha péina ápe, ha'e hína Lea; ha Jacob ipochy Labán ndive, ha he'i chupe: 'Mba'ére piko rejapo péicha? Ndaha'éi piko che roservíva Raquel rehehápe ha ndaha'éi Lea rehehápe? Mba'ére piko rejapo vai cherehe?
5 Egueraha nde rajy, ha ahata; rejapo haguére cherehe ivaíva'. Jacob niko ohayhuve Raquel-pe Leagui. Lea resa ikangy haguére, ha katu iforma iporãiterei; ha katu Raquel oguereko hesa porã ha peteĩ forma iporã ha iporãitereíva.
6 Ha Labán he'i Jacóbpe: 'Ñande retãme ndojapói upéicha, ñame'ẽ pe imitãvévape pe tuichavéva renondépe'. Ha naiporãi jajapo péva; péicha oñeordena ha ojehaígui umi távla yvagapegua, ani hag̃ua avave ome'ẽ itajýra michĩvévape pe tuichavéva mboyve; ha katu pe tuichavéva, peteĩ ome'ẽ raẽ ha hapykuéri pe imitãvéva -ha pe kuimba'e ojapóva upéicha, omoĩ hikuái kulpávle hese yvágape, ha avave hekojojáva ojapóva ko mba'e, ko tembiapo ivaígui Ñandejára renondépe.
7 Ha ere Israel ra'ykurape ani hagua ojapo ko mbae; ani oipyhy ni ome'ẽ imitãvévape ome'ẽ mboyve pe tuichavévape, iñañaitereígui.
8 Labán he'i Jacóbpe: 'Tohasa umi siete día ko fiésta, ha ame'ẽta ndéve Raquel, ikatu hag̃uáicha reservi ótro 7 áño, ikatu hag̃uáicha remongaru che ovechakuéra rejapo haguéicha pe semána yma guarépe'.
9 Ohasávo umi 7 día Lea arete, Labán ome'ẽ Raquel Jacóbpe oservi hag̃ua chupe 7 áño, ha ome'ẽ Raquelpe Bilhá, Zilpa ermána, tembiguáiramo.
10 Ha'e oservi 7 áño Raquel rehehápe, pórke Lea oñeme'ẽ va'ekue chupe mba'eve'ỹre.
11 Ñandejára oipe'a Lea rye, ha hyeguasu ha imemby peteĩ mitãkuimba'e Jacóbpe, ha ombohéra chupe Rubén, 14 día de la mes noveno-pe, pe primer áño pe tercera semánape. [2122 aravo jave].
12 Raquel rye katu oñemboty, Jehová ohechágui Líape ndaija'eiha ha Raquel ohayhuha.
13 Ha Jacob oike jey Lea rendápe, ha ha'e hyeguasu, ha imemby Jacob-pe peteĩ mitãkuimba'e mokõiha, ha ombohéra chupe Simeón, veintiún mes-pe, ha mbohapyha áño ko arapokõindýpe. [2124 aravo jave].
14 Ha Jacob oho jey Lea rendápe, ha hyeguasu, ha imemby mbohapyha mitãkuimba'e, ha ombohéra chupe Leví, jasy pyahu jave, primer mes-pe, seis áño ko arapokõindýpe. [2127 aravo jave].
15 Ha Jacob oike jey hendápe, ha ha'e hyeguasu, ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e irundyha, ha ombohéra chupe Judá, 15 jasypoapýpe, peteĩha áño irundyha arapokõindýpe. [2129 aravo jave].
16 Ha entéro ko'ã mba'ére Raquel oenvidia Lápe, pórke ha'e nomendái, ha ha'e he'i Jacóbpe: 'Eme'ẽ chéve mitã'. ha Jacob he'i: '¿Amboyke piko ndéve umi yva nde ryepypegua? ¿Che piko roheja rei?'.
17 Raquel ohechávo Lea imembyha cuatro mitãkuimba'e Jacob-pe, Rubén, Simeón, Leví ha Judá, he'i chupe: 'Eike che rembiguái Bilhá rendápe, ha ha'e hyeguasu ha imemby chéve peteĩ mitãkuimba'e'. (Ha ome'ẽ (chupe) Bilhá hembirekorã).
18 Oike hendápe, ha ha'e hyeguasu ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra Dan, noveno mes seis-pe, seis áño mbohapyha arapokõindýpe. [2127 aravo jave].
19 Ha Jacob oho jey Bilhápe mokõiha jey, ha hyeguasu, ha imemby Jacóbpe ambue mitãkuimba'e, ha Raquel ombohéra chupe Naptali, 5ha mes sietehápe, mokõiha áño irundyha arapokõindýpe. [2130 aravo jave].
20 Lea ohechávo imembykuña ha nomembyvéima, oenvidia Raquel, ha ome'ẽ avei hembirekorã hembiguái Zilpá Jacóbpe, ha hyeguasu ha imemby peteĩ mitãkuimba'e, ha Lea ombohéra Gad, 12 mes octavo-pe, tercer áño cuarta semana-pe. [2131 aravo jave].

21 Upéi oike jey hendápe, ha ha'e hyeguasu ha imemby chupe peteĩ mitãkuimba'e mokõiha, ha Lea ombohéra chupe Aser, pe segundo mes once-pe, quinto áño irundyha semánape. [2133 aravo jave].
22 Ha Jacob oike Lea rendápe, ha ha'e hyeguasu, ha imemby peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra Isacar, irundyha jasy poteĩme, irundyha áño irundyha arapokõindýpe,[2132 AM] ha ome'ẽ chupe peteĩ enfermérape.
23 Ha Jacob oike jey hendápe, ha ha'e hyeguasu, ha imemby mokõi (imemby), peteĩ ta'ýra ha peteĩ tajýra, ha ombohéra ita'ýrape Zabulón, ha itajýrape hérava Dina, séptimo mes sieteháре, sexto áño irundyha semánape. [2134 aravo jave].
24 Ñandejára oiporiahuvereko Raquel ndive, ha oipe'a imemby, ha hyeguasu, ha imemby peteĩ mitãkuimba'e, ha ombohéra José, jasy pyahu irundyha méspe, seis áño ko cuarta semánape. [2134 aravo jave].
25 Ha umi día José onase haguépe, Jacob he'i Labánpe: 'Eme'ẽ chéve che rembireko ha che ra'ykuéra, ha taha che ru Isaac rendápe, ha tajapo chéve peteĩ óga. amohu'ãma umi áño aservi hague ndéve mokõive nde rajy rehehápe, ha ahata che ru rógape'.
26 Ha Labán he'i Jacóbpe: 'Epyta chendive nde repykue rehe, ha emongaru jey che ovechakuéra, ha ejagarra nde repykue'.
27 Ha oñemoĩ peteĩ ñe'ẽme ojuehe ome'ẽ hag̃ua chupe hepykue ramo umi ovecha ra'y ha kavara ra'y, onase va'ekue morotĩ ha ipire hũ ha morotĩva, (ko'ãva) ha'e va'erã hepykue.
28 Ha opa umi ovecha imemby mancha, ikyra ha morotĩ, opaichagua marca, ha ogueru jey ovecha ra'y ha'ekuéraicha, ha opa umi ovecha mancha ha'e Jacob mba'e ha umi ndaha'éiva Labán mba'e.
29 Ha Jacob imba'erepy hetaitereíma, ha oguereko vaka, ovecha, vúrro, kaméllo, tembiguái ha tembiguái kuña.
30 Labán ha ita'yrakuéra oenvidia Jacóbpe, ha Labán oipe'a jey chugui ijovechakuéra, ha ha'e omaña vai hese.

MOAKÃHA 29 rehegua

1 Raquel imemby rire Josépe, Labán oho oikytĩ ijovechakuéra. mombyry oĩgui hikuái chugui mbohapy ára jeguata.
2 Ha Jacob ohecha Labán oikytĩtaha ijovechakuéra, ha Jacob ohenói Lea ha Raquel-pe, ha he'i porã chupekuéra ou hag̃ua hendive Canaán retãme.
3 Ha'e omombe'úgui chupekuéra mba'éichapa ohechapaite iképe, entéro mba'e he'iva'ekue chupe oho jey hag̃ua itúva rógape, ha ha'ekuéra he'i: 'Opa lugár rehoháре rohóta nendive'.
4 Ha Jacob ohovasa itúva Isaac Tupãme, ha itúva túva Abrahán Tupãme, ha opu'ã ha ojupi hembireko ha ita'yrakuérape, ha ojagarrapaite imba'ekuéra ha ohasa pe ysyry, ha og̃uahẽ Galaad retãme, ha Jacob omokañy Labángui hembipota ha nomombe'úi chupe.
5 Ha pe séptimo áño cuarta semánape, Jacob ojere Galaad gotyo pe primer méspe, pe 21 méspe. [2135 AM] Ha Labán omuña chupe ha ohupyty Jacob yvyty Galaad-pe, mbohapyha jasype, 13ha árape.
6 Ha andejra ndohejái chupe ojapo vai Jacóbpe; ha'e ojehechaukágui chupe iképe pyharekue. Ha Labán oñe'ẽ Jacóbpe.
7 Ha umi ára quince-pe Jacob ojapo peteĩ karu guasu Labán-pe g̃uarã, ha opavave oúvape hendive, ha Jacob ohura Labánpe upe árape, ha Labánpe avei Jacob-pe, peteĩva ndohasamo'ãiha yvyty Galaad ambuépe hembipotápe aña reheve.
8 Ha ojapo upépe peteĩ montón testigorã; upévare upe tenda réra oñembohéra: 'Testigo Moto', ko montón rérape.
9 Ha katu ohenói mboyve hikuái Galaad retã Refaim retã; ha'égui Refaín retã, ha Refaín heñói (upépe), gigante ijyvatekue diez, nueve, ocho oguejy siete metro peve.
10 Ha oikoha hikuái ammón ñemoñare retã guive yvyty Hermón peve, ha irreino apyka ha'e Carnaim, Astarot, Edrei, Misur ha Beón.
11 Ha andejra ohundi chupekura hembiapovai rupi; ivaieterei haguére hikuái, ha amorréo-kuéra oikógui hendaguépe, iñañáva ha iñangaipa, ha ndaipóri tavayguakuéra ko'ãg̃agua ojapova'ekue henyhẽmbaite opa iñangaipakuéra, ha ndoguerekovéima hekove pukukue ko yvy ape ári.
12 Ha Jacob omondo Labánpe, ha oho Mesopotamiape, Oriente retãme, ha Jacob oho jey Galaad retãme.
13 Upe rire ohasa pe Jaboc pe mes noveno-pe, 11 mes-pe. Upe árape iñermáno Esaú ou hendápe, ha ha'e oñemoĩ porã hendive, ha oho chugui Seír retãme, Jacob katu oiko hogapýpe.
14 Ha peteĩha áño quinto semana-pe ko jubileo-pe [2136 AM] ohasa Jordán, ha oiko Jordán mboypýri, ha omongaru ijovechakuéra yguasu montón guive Betsan peve, ha Dotán peve ha Acrabín ka'aguy peve.
15 Upéi omondo itúva Isaácpe opa mba'e orekóva, ijao, tembi'u, so'o, vevída, kamby, mantéka, kesu, ha unos kuánto dátil oĩva pe vállepe.
16 Ha isy Rebeca-pe avei cuatro vése al año, umi més mbytépe, oaráva ha okosecha mbytépe, ha otoño ha ama (esporada) mbytépe ha ro'y ha primavera mbytépe, Abrahán tórre peve.
17 Isaac ou jey kuri pe Ykua Juramento-gui ha ojupi itúa Abrahán tórrepe, ha upépe oiko aparte ita'ýra Esaúgui.
18 Jacob ohórõ guare Mesopotamiape, Esaú hembireko Mahalat, Ismael rajy, ha ombyaty entéro itúva ha hembireko ovechakuéra, ojupi ha oiko sérro Seírpe, ha oheja itúva Isaacpe pe Juramento ykuápe ha'eño.
19 Isaac ojupi pe Ykua Juramento-gui ha oiko itúva Abrahán tórrepe, oĩva umi montáña de Hebrónpe.
20 Ha upépe Jacob omondo opa mba'e omondova'ekue itúva ha isýpe sapy'a py'a, opa mba'e oikotevẽva hikuái, ha ohovasa hikuái Jacob-pe ikorasõite ha hi'ánga pukukue.

MOAKÃHA 30 rehegua

1 Ha pe primer áño pe sexta semánape [2143 AM] ojupi Salem-pe, Siquem kuarahyresẽ gotyo, py'aguapýpe, irundyhápe.
2 Upépe ogueraha hikuái Dina, Jacob rajy, Siquem rógape, Hamor ra'y, hevita, mburuvicha upe tetãmegua, ha ha'e oñeno hendive ha omongy'a chupe, ha ha'e peteĩ mitãkuña'i, 12 áño orekóva.

3 Ha'e ojerure asy itúva ha iñermanokuérape oñeme'ẽ hag̃ua chupe hembirekorã. Ha Jacob ha ita'yra kuéra ipochy Siquem kuéra rehe. omongy'águi hikuái Dina, iñermánape, ha oñe'ẽ chupekuéra ivaívape ha ombotavy chupekuéra ha ombotavy chupekuéra.
4 Simeón ha Leví og̃uahẽ oimo'ã'ỹre Siquempe ha ohusga entéro kuimba'e Siquemguápe, ojukapaite umi kuimba'e otopava'ekuépe upépe, ha ni peteĩva ndohejái ipype.
5 Ha péicha ani ojejapo jey ko'ág̃a guive oñemongy'a hag̃ua peteĩ Israel rajy; pe huísio oñemoĩgui yvágape hesekuéra ohundi hag̃ua kyse puku reheve opa siquemita kuimba'ekuérape omotĩ haguére hikuái Israel-pe.
6 Ha Ñandejára ome'ẽ chupekuéra Jacob ra'ykuéra pópe ikatu hag̃uáicha ohundi chupekuéra kysepuku rupive ha ohusga chupekuéra, ha ani hag̃ua péicha ojejapo jey Israel-pe oñemongy'a hag̃ua peteĩ vírgen Israelgua.
7 Ha oĩramo kuimba'e ome'ẽséva Israel-pe itajýra térã iñermána oimeraẽ kuimba'e gentil-kuéra ñemoñareguápe, katuete omanóta, ha ojapi itápe hikuái itápe; ha'e ojapo haguére ñemotĩ Israel-pe; Ha ohapýta hikuái pe kuñáme, ha'e omotĩ haguére itúva róga réra, ha oñemosẽta chupe Israelgui.
8 Ha ani tojejuhu Israel-pe peteĩ kuña omoakãratĩva ha mba'eveichagua mba'e ky'a opa ára pukukue ko yvy ape ári. Israel imarangatúgui Ñandejárape guarã, ha opavave omongy'áva (upéva) katuete omanóta.
9 Péicha oñeordena ha ojehaígui umi tablo yvagapegua opa Israel ñemoñare rehegua: pe omongy'áva (upéva) katuete omanóta, ha ojejapíta chupe itápe.
10 Ha ko léipe ndaipóri límite ára, ha noñeperdonamo'ãi ni mba'eveichagua expiasiõ, ha katu pe kuimba'e omongy'áva itajýrape oñemosẽva'erã opa Israel apytépe, ome'ẽgui iñemoñare Moloc-pe, ha omba'apo kyhyje'ỹme omongy'a haguã.
11 Ha nde, Moisés, ere Israel ra'ykuérape ha emokyre'ỹ chupekuéra ani hag̃ua ome'ẽ itajýra gentil-kuérape, ha ani hag̃ua ogueraha ita'ýrape g̃uarã ni peteĩva umi gentil rajy, kóva ha'égui peteĩ mba'e ombojeguarúva Ñandejára renondépe.
12 Upévare ahai ndéve g̃uarã pe Léi ñe'ẽ rupive opa mba'e siquemíta ojapo va'ekue Diná kóntrape, ha mba'éichapa Jacob ra'ykuéra he'i: 'Norome'ẽmo'ãi ore rajy peteĩ kuimba'e noñesirkunsidáivape'. upéva ningo peteĩ ñembohory oréve g̃uarã'.
13 Ha ha'e peteĩ ñembohory Israel-pe g̃uarã, umi oikovévape ha umi oipyhýva gentil-kuéra rajykuérape; péva niko iky'a ha ombojeguarúva Israel-pe guarã.
14 Ha Israel ndoikomo'ãi ko mba'e ky'águi oguerekóramo hembireko umi tetã ambuegua rajykuéragui, térã ome'ẽramo peteĩ itajýra peteĩ kuimba'e tetã ambueguápe.
15 Oikótagui mba'asy vai, ha maldisión ha maldición, ha opa huísio ha mba'e vai ha maldición oúta hi'ári: ojapóramo ko mba'e, térã omokañýramo hesa umi mba'e ky'a ojapóvagui, térã umi omongy'ávagui Ñandejára santuário, térã umi omongy'ávagui héra marangatu, (upéicharõ) ojehusgáta enterove tetã oñondivepa opa mba'e ky'a ha omongy'áva ko'ã mba'ére kuimba'e.
16 Ndaiporimo'ãi peteĩ persónape [ha nopensamo'ãi umi persónape] ha nome'ẽmo'ãi ipópe yva, ofrénda, ofrénda ojehapýva ha ikyrakue, ni pe hyakuã porã hyakuã asýva, ikatu hag̃uáicha oasepta, ha upéicha avei opa kuimba'e térã kuña Israélpe omongy'áva pe lugár sagrádo.
17 Upévare ha'e ndéve: 'Etestifika ko testimonio Israélpe: ehecha mba'éichapa oiko umi siquemita ha ita'yrakuérape: mba'éichapa oñeme'ẽ chupekuéra mokõi Jacob ra'y pópe, ha ojuka chupekuéra jehasa asy guýpe, ha upéva (oñekonta) chupekuéra tekojojaha, ha ojehai chupekuéra hekojojaha.
18 Ha Leví ñemoñare ojeporavo sacerdocio-rã ha levita-rã, ikatu haguã oservi Ñandejára renondépe, ñandeichaite, tapiaite, ha Leví ha ita'ýrakuérape ojehovasa haguã opa ára g̃uarã; ha'e ikyre'ỹgui ojapo hag̃ua tekojoja ha huísio ha venganza opa umi opu'ãva'ekuére Israel kóntrape.
19 Ha upéicha ohai hikuái testimonio ramo ifavor-pe umi tabla yvagapegua ári jehovasa ha tekojoja opavave Tupã renondépe.
20 Ha ñanemandu'a pe tekojoja omoañetévare pe kuimba'e hekove aja, opa período del año-pe; mil generación peve ohai hikuái, ha oúta chupe ha iñemoñarekuérape hapykuéri, ha ojehai umi tablo yvagapegua-pe angirũ ha kuimba'e hekojojávaicha.
21 Opa ko mombe'upy ahaiva'ekue ndéve g̃uarã, ha amanda ndéve ere hag̃ua Israel ra'ykuérape, ani hag̃ua ojapo angaipa ni ndojapomo'ãiha umi ordenanza ni omboyke pe konvénio oñeordena va'ekue chupekuéra g̃uarã, (ha katu) okumpli ha ojehai hag̃ua hikuái angirũramo.
22 Ha'ekuéra oikytĩramo ha ojapóramo mba'e ky'a opa mba'épe, ojeskrivíta chupekuéra umi távla yvagapeguápe iñenemígoramo, ha oñehundíta chupekuéra pe lívro de la vídagui, ha ojeskrivíta chupekuéra umi oñehundítava kuatiañe'ẽme ha umi oñehundítava ndive ko yvy ape ári.
23 Ha Jacob ra'ykuéra ojuka haguépe Siquempe peteĩ kuatiañe'ẽ oskrivi yvágape hekojoja ha hekojoja ha ovenga hague umi pekadórpe, ha ojehai peteĩ jehovasarã.
24 Oguenohẽ hikuái Dina, iñermána, Siquem rógagui, ha ogueraha prisionéroramo opa mba'e oĩva Siquempe, ijovecha, ivaka, hymba vúrro, ha opa imba'erepy, ha opa ijovecha, ha oguerahapaite itúva Jacob rendápe.
25 Ha'e ojahéi chupekuéra ojuka haguére pe siuda kyse puku ári okyhyjégui umi oikóvagui upe tetãme, umi cananeo ha perezéta.
26 Ha Ñandejára kyhyje opa umi táva oĩva Siquem jerére, ha nopu'ãi hikuái omuña hag̃ua Jacob ra'ykuérape; ho'águi hesekuéra kyhyje.

MOAKÃHA 31 rehegua

1 Ha jasy pyahúpe, Jacob oñe'ẽ enterove tavayguakuérape hógape. he'ívo: 'Peñemopotĩ ha pekambia pende ao, ha ñapu'ã ha jajupi Betélpe, upépe apromete chupe peteĩ promésa pe día akañy haguépe che ermáno Esaú rovagui, ha'e oĩ haguére chendive ha chegueru ko tetãme py'aguapýpe, ha peipe'a umi dios extraño oĩva pende apytépe'.
2 Ha oheja hikuái umi dios extraño ha umi oĩva ijapysápe ha oĩva ijajúrare ha umi ta'anga Raquel omonda va'ekue itúva Labángui ome'ẽmbaite Jacob-pe. Ohapy ha omboja'o ha ohundi ha omokañy peteĩ yvyra roble guýpe oĩva Siquem retãme.
3 Ha pe jasy pyahu jave, pe mes 7-pe, ojupi Betélpe. Ha'e omopu'ã peteĩ altar oke haguépe, ha omopu'ã upépe peteĩ

pilar, ha omondo itúva Isaac-pe ou haguã hendápe oikuave'ẽ haguã mymbajuka ha isy Rebeca rendápe.
4 Ha Isaac he'i: 'Tou che ra'y Jacob, ha tahecha chupe amano mboyve'.
5 Upémarõ Jacob oho itúva Isaac ha isy Rebeca rendápe, itúva Abrahán rógape, ha ogueraha hendive mokõi ita'ýra, Leví ha Judá, ha oguahẽ itúva Isaac ha isy Rebeca rendápe.
6 Ha Rebeca osẽ pe tórregui henondépe ohetũ hagua Jacóbpe ha oñañuã hagua chupe; ijespíritu oikove jeýgui ohendúvo: 'Péina ápe ou nde ra'y Jacob'; ha ohetũ chupe.
7 Ha ohecha mokõive ita'ýrape, ha ohechakuaa chupekuéra, ha he'i chupe: '¿Ko'ãva piko nde ra'ykuéra, che ra'y?'. ha oñañuã chupekuéra ha ohetũ chupekuéra, ha ohovasa chupekuéra, he'ívo: 'Peẽme Abrahán ñemoñare oñemomba'eguasúta, ha pehechaukáta peteĩ jehovasa ko yvy ape ári'.
8 Ha Jacob oike itúva Isaac rendápe, pe koty oñenohápe, ha mokõi ita'ýra oĩ hendive, ha ojagarra itúva po, ha oñesũvo ohetũ chupe, ha Isaac ojejagarra ita'ýra Jacob akãre, ha hasẽ ijajúrare.
9 Ha pe pytũmby oheja Isaac resa, ha ohecha mokõive Jacob ra'y, Leví ha Judá, ha he'i: '¿Ko'ãva piko nde ra'ykuéra? ha'ekuéra ningo ndeichagua'.
10 Ha he'i chupe ha'ekuéra añetehápe ita'ýra: 'Ha añetehápe rehecha ha'eha hikuái añetehápe che ra'y'.
11 Upéi oñemboja hikuái hendápe, ha'e ojere ha ohetũ chupekuéra ha oñañuã mokõivévape.
12 Upéi oguejy ijurúpe pe espíritu de profesía, ha ojagarra Levípe ipo akatúagui ha Judápe ipo asu gotyo.
13 Ha ojere raẽ Leví gotyo, ha oñepyrũ ohovasa raẽ chupe, ha he'i chupe: Tove tohovasa ndéve ha ne membykuérape opa ára pukukue.
14 Ha tome'ẽ ndéve ha ne ñemoñarekuérape tuicha ha toñemomba'eguasu, ha tome'ẽ ndéve ha ne ñemoñarekuérape, opa ho'o apytégui, toñemboja Hendápe oservi hagua imarangatuhápe umi ángel oĩvaicha ha umi imarangatúvaicha. (Jepe) ha'ekuéraicha, nde ra'ykuéra ñemoñare ha'éta ñemomba'eguasu ha tuicha ha imarangaturã, ha tojapo chupekuéra tuicha mba'e opa ára peve.
15 Ha ha'ekuéra ha'éta hue ha prínsipe, ha mburuvicha opa Jacob ra'ykuéra ñemoñare; Ha'ekuéra he'íta Ñandejára ñe'ẽ tekojojápe, Ha tekojojápe ohusgáta opa ihuísio. Ha omombe'úta hikuái Che rape Jacob-pe Ha Che rape Israel-pe. Ñandejára jehovasa oñeme'ẽta ijurúpe Ohovasa haguã opa ojehayhúva ñemoñare.
16 Nde sy nembohéra Leví, ha hekoitépe ombohéra nde réra. Reñembojoajúta Ñandejára ndive Ha ha'éta opa Jacob ra'ykuéra irũ; Imesa toiko nemba'e, Ha nde ha ne ra'y kuéra pe'u chugui; Ha tohenyhẽ nde mesa opa ñemoñare peve, Ha ne rembi'u ani opa ára pukukue.
17 Tojeity ne renondépe opavave ndaija'éiva nderehe, Ha toñemosẽ ha toñehundi opavave ne ñorãirõhára; Ha tojehovasa pe nde rovasáva, Ha toñemaldesi opa tetã nde maldesíva'.
18 Ha Judápe he'i: 'Ñandejára tome'ẽ ndéve mbarete ha podér Reity hagua entéro umi ndaija'éiva nderehe; Nde ha peteĩ nde ra'y, Jacob ra'y kuéra ruvicha ramo; Tosẽ nde réra ha nde ra'ykuéra réra ha tohasa opa tetã ha región. Upérõ umi tetã ambuegua okyhyjéta nde rova renondépe, Ha opa tetã oryrýita.
19 Nde pype oikóta Jacob pytyvõ, Ha ndepype ojejuhu Israel salvasiõ.
20 Ha reguapy vove nde tekojoja ñemomba'e guasu apyka ári Tuicha py'aguapy opa umi rehayhúva ra'y ñemoñarekuérape guarã; Toñemomba'e guasu nde rovasáva, Ha opavave ndocha'éiva nderehe ha ndembohasa asýva ha ndemaldesíva oñemosêta ha oñehundíta ko yvy ape ári ha oñemaldecita'.
21 Ha ojere ohetũ jey chupe ha oñañuã chupe, ha ovy'aiterei; ha'e ohecha haguére añetehápe ita'ýra Jacob ra'ykuérape.
22 Ha osẽ ipy mbytégui ha oñesũ ha oñesũ henondépe, ha ohovasa chupekuéra ha opytu'u upépe itúva Isaac ndive upe pyharépe, ha okaru ha hoy'u hikuái vy'ápe.
23 Ha oke mokõive Jacob ra'ykuérape, peteĩva ijakatúape ha ambuéva ijasu gotyo, ha ojeipapa chupe hekojojaha.
24 Ha Jacob omombe'u itúvape opa mba'e pyhare aja, mba'éichapa Ñandejára oiporiahuverekoeterei chupe, ha mba'éichapa oñakãrapu'ã (chupe) opa hape, ha oñangareko hese opa mba'e vaígui.
25 Ha Isaac ohovasa itúva Abrahán Tupãme, ha'e ndoipe'ái hembiguái Isaac ra'ykuéragui iporiahuvereko ha hekojoja.
26 Ha pyhareve Jacob omombe'u itúva Isaácpe pe ñe'ẽme'ẽ opromete va'ekue Ñandejárape, ha pe visión ohechava'ekue, ha omopu'ãha peteĩ altár, ha opa mba'e oĩmaha preparádo ojejapo hagua pe sakrifísio Ñandejára renondépe ha'e opromete haguéicha, ha ouha omoĩ chupe peteĩ vúrro ári.
27 Ha Isaac he'i ita'ýra Jacóbpe: 'Ndaikatúi aha nendive. che tujágui ha ndaikatuvéima agueropu'aka pe tape: tereho, che ra'y, py'aguapýpe; ko árape aguerekógui ciento sesenta y cinco áño; Ndaikatuvéima aviaha; emoĩ nde sýpe (peteĩ vúrro ári) ha eheja toho nendive.
28 Ha aikuaa, che ra'y, reju hague che mba'ére, ha tojehovasa ko árape che rehecha hague aikove, ha che avei rohecha, che ra'y.
29 Ikatúpa reñakãrapu'ã ha rekumpli pe ñe'ẽme'ẽ reme'ẽ va'ekue; ha ani remboyke ne ñe'ẽme'ẽ; peñeme'ẽtagui cuenta pe ñe'ẽme'ẽ rehe; ko'ágã upévare pya'e ekumpli, ha tovy'a Ha'e ojapova'ekue opa mba'e, pe reme'ẽva'ekue iñe'ẽme'ẽ'.
30 Ha ha'e he'i Rebecape: 'Tereho nde ra'y Jacob ndive'; Rebeca oho ita'ýra Jacob ndive ha Dóbora ndive, ha oguahẽ hikuái Betélpe.
31 Ha Jacob imandu'a pe ñembo'e itúva ovendesi va'ekuére chupe ha umi mokõi ita'ýrape, Leví ha Judá, ha ovy'a ha ohovasa itúva ypykue Járape, Abrahán ha Isaac.
32 Ha ha'e he'i: 'Ko'ága aikuaa arekoha peteĩ esperánsa opave'ỹva, ha che ra'ykuéra avei, opavave Jára renondépe'; ha péicha oñeordena mokõivéva rehe; ha ohai hikuái peteĩ testimonio eterno ramo chupekuéra umi távla yvagapegua ári mba'éichapa Isaac ohovasa chupekuéra.

MOAKÃHA 32 rehegua

1 Upe pyharépe opyta Betélpe, ha Leví ohecha iképe ha'ekuéra omoĩ ha omoĩ hague chupe Ñandejára Ijyvatevéva saserdóteramo, ha'e ha ita'yrakuérape opa ára guarã. ha opu'ã okehágui ha ohovasa Ñandejárape.

2 Ha Jacob opu'ã pyhareve pyte, catorce ko jasýpe, ha ome'ẽ peteĩ diezmo opa oúvagui hendive, kuimba'e ha vaka, mokõivéva órogui ha opa mba'yru ha ao, heẽ, ome'ẽ diezmo opavavégui.
3 Upe árape Raquel hyeguasu ita'ýra Benjamín-gui. Ha Jacob oipapa ita'yra kuérape ha Leví ho'a Ñandejára rembiguáipe, ha itúva omonde chupe pa'i ao ha omyenyhẽ ipo.
4 Ha die quince ko mes-pe, ogueru altar-pe catorce vaka vaka apytégui, veintiocho ovecha mácho, cuarenta y nueve ovecha, siete ovecha ra'y, ha veintiún kavara ra'y mymba ojehapýva ramo pe altár de sacrificio ári, oguerohorýva peteĩ mba'e he'ẽ asýva Tupã renondépe.
5 Kóva ha'e pe ofrénda ojapo va'ekue, pe promésa ome'ẽtaha peteĩ décima parte, umi ofrénda yva ha ofrénda de vevída reheve.
6 Pe tata ohapypa rire, ohapy insiénso tata ári, ha ofrénda de agradecimiento ramo mokõi tóro, irundy ovecha mácho ha 4 ovecha, cuatro kavara, mokõi ovecha orekóva un áño ha mokõi kavara ra'y. ha péicha ojapo ára ha ára siete ára pukukue.
7 Ha ha'e ha enterove ita'ýra ha kuimba'ekuéra okaru (péva) vy'ápe upépe siete día aja ha ohovasa ha ome'ẽ aguyje Ñandejárape, oipe'a va'ekue chupe opa jehasa asygui ha ome'ẽ va'ekue chupe iñe'ẽme'ẽ.
8 Ome'ẽ diezmo opa mymba ipotĩva, ha ojapo sacrificio ojehapýva, ha katu umi mymba iky'áva ome'ẽ (ndaha'éi) ita'ýra Leví-pe, ha ome'ẽ chupe opavave kuimba'e ánga.
9 Leví ojapo sacerdocio Betel-pe itúva Jacob renondépe, omotenondévo umi ijoyke'ykuéragui, ha ha'e sacerdote upépe, ha Jacob ome'ẽ iñe'ẽme'ẽ: upéicha ome'ẽ jey diezmo diezmo Ñandejárape ha omomarangatu, ha oñemomarangatu Chupe guarã.
10 Ha upévare oñeordena umi távla yvagapegua ári peteĩ léiicha pe diezmo jey pe diezmo oje'u hag̃ua Ñandejára renondépe áño ha áño, pe lugár ojeporavohápe héra oiko hag̃ua, ha ko léipe g̃uarã ndaipóri límite ára tapiaite g̃uarã.
11 Ko ordenanza ojehai ikatu hag̃uáicha oñekumpli año ha año ho'úvo diezmo mokõiha Ñandejára renondépe pe lugár ojeporavo haguépe, ha mba'eve ndopytamo'ãi chugui ko áño guive pe áño oúva peve.
12 Pe áñope oje'úta pe semílla oñembyatypa peve pe semílla, ha pe víno pe víno ára peve, ha pe aséite oje'úta hi'ára peve.
13 Ha opa mba'e hembýva ha itujáva, tojehecha iky'aha, tojehapy tatápe, iky'águi.
14 Ha péicha to'u hikuái oñondive santuario-pe, ha ani oheja hikuái ituja.
15 Ha opa diezmo tóro ha ovechakuéragui imarangatúta Ñandejárape g̃uarã, ha sacerdote-kuéra mba'éta, ho'útava hikuái henondépe áño ha áño; péicha oñeordena ha ojegravágui pe diezmo rehegua umi távla yvagapegua ári.
16 Ha ambue pyharépe, ára veintidós ko jasype, Jacob odesidi omopu'ãtaha upe lugár, ha ombojere pe korapy peteĩ murálla reheve, ha omomarangatu ha omomarangatu opa ára g̃uarã, ijupe g̃uarã ha ita'yrakuérape g̃uarã ha'e rire.
17 Ha Jehová ojechauka chupe pyharekue ha ovendesi chupe ha he'i chupe: 'Nde réra noñembohéramo'ãi Jacob, síno Israel ombohérata nde réra'.
18 Ha Ha'e he'i jey chupe: 'Che ha'e Ñandejára ajapo va'ekue yvága ha yvy, ha rombohetavéta ha rombohetavéta, ha umi rréi osẽta ndehegui, ha ohusgáta oparupiete yvypora ra'ykuéra py opyrũ haguépe.
19 Ha ame'ẽta ne ñemoñarekuérape ko yvy oĩva yvága guýpe, ha ha'ekuéra ohusgáta opa tetãme oipotaháicha, ha upe rire oguerekóta ko yvy tuichakue ha ohupytýta opa ára g̃uarã'.
20 Ha'e oñe'ẽpa hendive, ha ojupi chugui. ha Jacob omaña ojupi peve yvágape.
21 Ha ohecha peteĩ visión pyharegua, ha péina ápe peteĩ ángel oguejy yvágagui ipópe siete tablo, ha ome'ẽ Jacob-pe, ha omoñe'ẽ ha oikuaa opa mba'e ojehaíva ipype ojehótava hese ha ita'yrakuérare opa ára pukukue.
22 Ha ohechauka chupe opa mba'e ojehaíva umi távlape, ha he'i chupe: 'Ani remopu'ã ko lugár, ha ani rejapo chugui peteĩ lugár sagrádo opave'ỹva, ha ani reiko ko'ápe; ndaha'éigui kóva pe tenda. Tereho nde ru Abraham rógape ha eiko nde ru Isaac ndive nde ru omano meve.
23 Egiptope remanóta py'aguapýpe, ha ko tetãme reñeñotỹta nde ru ypykue sepultúrape, Abrahán ha Isaac ndive.
24 Ani rekyhyje, rehecha ha relee haguéicha, péicha oikóta opa mba'e; ha ehai opa mba'e rehecha ha relee haguéicha'.
25 Ha Jacob he'i: 'Che Ruvicha, ¿mba'éicha piko chemandu'áta opa mba'e alee ha ahecha va'ekuére? 'Ha ha'e he'i chupe: 'Amomandu'áta ndéve opa mba'e'.
26 Upéi ojupi chugui, ha opu'ã okehágui, ha imandu'a opa mba'e omoñe'ẽva ha ohechava'ekuére, ha ohai opa ñe'ẽ omoñe'ẽ ha ohechava'ekue.
27 Upépe ofesteha ótro día, ha upépe osakrifika opa mba'e osakrifika va'ekue yma, ha ombohéra 'Adición', pórke oñembojoapy ko ára ha umi ára yma guare ombohéra 'Pe Fiésta'.
28 Ha péicha ojehechauka ha'etaha, ha ojehai umi távla yvagapegua ári: upévare ojekuaauka chupe ogueromandu'ava'erãha, ha omoĩvetaha umi siete ára arete rehegua.
29 Ha oñembohéra 'Adición', pórke ojeskrivi umi día de fiésta apytépe, según mboy díapa oĩ pe áñope.
30 Ha pyharekue, 23 ko mespe, omano Debora Rebeca ñangarekoha, ha oñotỹ chupe hikuái pe siuda guýpe pe ysyry roble guýpe, ha ombohéra ko lugárpe: 'Débora rrío', ha pe roble ombohéra: 'Debora ñembyasy roble'.
31 Upémarõ Rebeca oho jey hógape itúva Isaac rendápe, ha Jacob omondo ovecha mácho, ovecha ha kavara ra'y oprepara hag̃ua itúvape tembi'u ha'e oipotaháicha.
32 Ha hae oho isy rapykuéri og̃uahẽ meve Kabratán retãme, ha oiko upépe.
33 Ha Raquel imemby peteĩ mitãkuimba'e pyharekue, ha ombohéra chupe 'Che ñembyasy ra'y'. Ha'e ohasa asy imembykuévo, itúva katu ombohéra Benjamín, 11 jasypokõime, seis arapokõindy ypykuépe. [2143 aravo jave].
34 Raquel omano upépe ha oñeñotỹ chupe Efrat retãme, upéva hína Belén, ha Jacob omopu'ã peteĩ pilar Raquel sepulcro ári, tape ári isepultura ári.

MOAKÃHA 33 rehegua

1 Ha Jacob oho ha oiko Magdaladraef sur gotyo. Ha oho itúva Isaac rendápe, ha'e ha hembireko Lea, jasy pyahu jasypoapy jave.

2 Rubén ohecha Bilhá, Raquel rembiguái, itúva rembireko, ojejahéi jave ýpe peteĩ lugár ñemiháme, ha ohayhu chupe.
3 Ha okañy pyhare, ha oike Bilhá rógape [pyhare], ha ojuhu chupe oke ha'eño peteĩ tupa ári hógape.
4 Ha ha'e oñeno hendive, ha ha'e opáy ha ohecha Rubén oñenoha hendive tupape, ha ha'e ojaho'i pe ijao rembe'y ha ojagarra chupe, ha osapukái ha ohechakuaa ha'eha Rubén.
5 Ha'e gui otĩ ha opoi chugui ipo, ha ha'e okañy.
6 Ha ha'e oñembyasyeterei ko mba'ére, ha nomombe'úi avavépe.
7 Ha Jacob ou jeývo oheka chupe, ha'e he'i chupe: 'Che naipotĩri nderehehápe, pórke chemongy'áma nderehe; Rubén niko chemongy'a, ha oke chendive pyhare, ha ake, ha ndadescubrii oipe'a peve che ao ha oke chendive'.
8 Jacob ipochyeterei Rubén ndive oñeno haguére Bilhá ndive, oipe'águi itúva ao.
9 Ha Jacob noñembojavéi hese Rubén omongy'águi chupe. Ha oimeraẽ kuimba'e oipe'áva itúva akãre, hembiapo vaieterei, Ñandejára renondépe oporombojeguarúva.
10 Upévare ojehai ha oñeordena umi távla yvagapeguápe ani hag̃ua oñeno itúva rembireko ndive, ha ndoipe'aiva'erãha itúva ao, pórke upéva iky'a, katuete omanóta hikuái oñondive, pe kuimba'e oñeno itúva rembireko ndive ha pe kuña avei, ojapo haguére mba'e ky'a ko yvy ape ári.
11 Ha ndaiporimo'ãi mba'eve iky'áva ñande Tupã renondépe pe tetã ha'e oiporavova'ekuépe imba'erã.
12 Ha jey, ojehai mokõiha jey: 'Toñemaldesi pe oñenova itúva rembireko ndive, ha'e oikuaaukágui itúva ñemotĩ'; ha opa Ñandejára imarangatúva he'i 'Péicha toiko; upéicha toiko'.
13 Ha nde, Moisés, ere Israel ra'ykuérape tojapo ko ñe'ẽ; upéva (oguerekógui) peteĩ castigo de muerte; ha iky'a, ha ndaipóri expiasiõ tapiaite oexpia hag̃ua pe kuimba'e ojapova'ekuére kóva, ha katu ojejuka ha ojejukava'erã chupe, ha ojejapi itápe, ha oñemosẽva'erã ñande Tupã tavayguakuéra apytégui.
14 Pórke ni peteĩ tapicha ojapóva upéicha Israélpe ndohejái opyta peteĩ díante ko yvy ape ári, pórke ha'e ningo oporombojeguarúva ha iky'a.
15 Ha ani he'i hikuái: Rubénpe oñeme'ẽ jeikove ha perdón oñeno rire itúva hembireko ndive, ha avei chupe oguerekóramo jepe iména, ha iména Jacob, itúva, oikove gueteri.
16 Upe tiémpo peve ndojekuaaukáikuri pe ordenanza ha huísio ha léi hekoitépe opavavépe g̃uarã, ha katu nde árape (ojehechauka) peteĩ léi ára ha ára reheguaicha, ha peteĩ léi opave'ỹvaicha ñemoñare opave'ỹvape g̃uarã.
17 Ha ko léipe g̃uarã ndaipóri ára paha, ha ndaipóri expiasiõ hese, ha katu mokõivéva oñemopotĩva'erã tetã apytégui: pe ára ojapo haguépe ojukáta chupekuéra.
18 Ha nde, Moisés, ehai (upéva) Israel-pe g̃uarã ikatu hag̃uáicha ojapo hikuái, ha tojapo ko'ã ñe'ẽ he'iháicha, ha ani ojapo peteĩ angaipa omano meve; Ñandejára ñande Jára niko hués, nomomba'éiva tapichápe ha ndoguerohorýi jopói.
19 Ha ere chupekuéra ko'ã ñe'ẽ konvénio rehegua, ohendu ha ojesareko hag̃ua hikuái, ha oñangarekóvo hesekuéra, ha ani hag̃ua oñehundi ha oñemopotĩ upe tetãgui; mba'e ky'a, mba'e ky'a, mba'e ky'a ha mba'e ky'a ha'égui opa umi ojapóva ko yvy ape ári ñande Tupã renondépe.
20 Ha ndaipóri angaipa tuichavéva pe tekovai ojapóvagui hikuái ko yvy ape ári; Israel ha'égui peteĩ tetã marangatu Ñandejára Itupãme ĝuarã, ha peteĩ tetã herencia rehegua, ha peteĩ tetã sacerdocio ha mburuvicha guasu ha (Imba'e) imba'erã; ha ndaiporimo'ãi peichagua mba'e ky'a pe tetã marangatu apytépe.
21 Ha mbohapyha áño ko sexta semana-pe [2145 AM] Jacob ha opa ita'yrakuéra oho oiko Abrahán rógape, itúva Isaac ha isy Rebeca ypýpe.
22 Jacob ra'y kuéra héra ko'ãva: Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón, Lea ra'y. ha Raquel ra'y kuéra, José ha Benjamín; Bilhá ra'y kuéra, Dan ha Neftalí. ha Zilpa ra'y Gad ha Aser. ha Dina, Lea rajy, Jacob rajy peteĩete.
23 Ha ou hikuái ha oñesũ Isaac ha Rebeca renondépe, ha ohechávo chupekuéra ohovasa Jacob ha opa ita'yrakuérape, ha Isaac ovy'aiterei, ohechágui Jacob ra'ykuérape, ita'ýra imitãvéva ha ha'e ohovasa chupekuéra.

MOAKÃHA 34 rehegua

1 Ha sexto áño ko arapokõindýpe ko cuarenta y cuatro jubileo [2148 AM] Jacob omondo ita'yrakuérape omongaru hag̃ua ijovechakuéra, ha hembiguáikuérape hendivekuéra Siquem pastokuérape.
2 Ha umi siete rréi amorréo oñembyaty ojuka hag̃ua chupekuéra, okañy umi yvyramáta guýpe ha ojagarra hag̃ua hymbakuéra.
3 Jacob, Leví, Judá ha José oĩ hógape itúva Isaac ndive. ijespíritu ombyasy ha ndaikatúi oheja chupe hikuái, Benjamín katu imitãvéva, ha upévare opyta itúva ndive.
4 Upépe ou Tafu ruvicha guasu ha Aresa ruvicha guasu, Seragán ruvicha guasu, Selo ruvicha guasu, Gaas ruvicha guasu, Betrón ruvicha guasu, Maanisakir ruvicha guasu, ha opavave oikóva ko'ã yvyty ári (ha) oikóva ka'aguýpe Canaán retãme.
5 Ha ha'ekuéra omombe'u upéva Jacóbpe he'ívo: 'Péina, umi amorréo rréi omongora nde ra'ykuérape ha omondapa hymbakuéra'.
6 Ha'e opu'ã hógagui, ha'e mbohapy ita'ýra, itúva rembiguái ha hembiguaikuéra ndive, ha oho hesekuéra seis mil kuimba'e ndive, ogueraháva kyse puku.
7 Ha ojuka chupekuéra Siquem pastokuérape, ha omuña umi okañývape, ha ojuka chupekuéra kyse puku reheve, ha ojuka 'Aresa ha Taphu ha Saregan ha Selo ha 'Amanisakir ha Ga[ga]'as, ha orrekupera hymbakuéra.
8 Ha ha'e ipu'aka hesekuéra, ha ome'ẽ chupekuéra impuésto ome'ẽ hag̃ua chupe impuésto, cinco hi'áva ijyvykuéragui, ha omopu'ã Robel ha Tamnatares.
9 Ha'e ou jey py'aguapýpe ha oñemoĩ porã hendivekuéra, ha oiko chuguikuéra hembiguái, ha'e ha ita'yrakuéra oho peve Egíptope.
10 Ha pe séptimo áño ko arapokõindýpe [2149 AM] omondo Josépe oikuaa hag̃ua ijoyke'ykuéra rekoporã hóga guive Siquem retãme, ha ojuhu chupekuéra Dotán retãme.
11 Ha'ekuéra otraisiona chupe, ha ojapo peteĩ kompromíso ojuka hag̃ua chupe, péro okambia rire ovende chupe umi komersiánte ismaélítape, ha ogueraha chupe Egíptope, ha ovende chupe Potifarpe, pe eunuco de Faraón, ha'éva pe cocinero ruvicha ha saserdóte siuda de Elewpe.

12 Ha Jacob ra'ykuéra ojuka peteĩ kavara ra'y, ha omoinge José ao huguýpe, ha omondo (upéva) itúva Jacóbpe, pe séptimo méspe.
13 Ha ha'e oñembyasy upe pyhare pukukue, oguerúgui chupe hikuái ka'arupytũ, ha ha'e oñembyasy omanógui, ha he'i: 'Peteĩ mymba aña ho'u Josépe'; ha opa hogagua [oñembyasy hendive upe árape, ha ha'ekuéra] oñembyasy ha oñembyasy hendive upe ára pukukue.
14 Ha ita'ýra ha itajýra opu'ã okonsola ha̰gua chupe, péro ha'e ndoipotái oñekonsola ita'ýrare.
15 Ha upe árape Bilhá ohendu José omano hague, ha omano oñembyasývo hese, ha oiko hína Qafratef-pe, ha Dina avei, itajýra, omano José omano rire.
16 Peteĩ méspe og̃uahẽ ko'ã mbohapy ñembyasy Israélpe. Oñotỹ hikuái Bilháme Raquel sepultúra rovái, ha Dinápe avei. itajýra, oñotỹ hikuái upépe.
17 Ha un áño oñembyasy José rehe, ha ndopytái, he'ígui 'Tahasa pe sepultúrape añembyasy che ra'y rehe'.
18 Upévare oñeordena Israel ra'ykuérape g̃uarã ojehasa asy ha̰gua hikuái pe diez mes sieteháре -pe ára ou haguépe itúva Jacob rendápe pe marandu hasẽ va'ekue chupe José rehe- ojapo ha̰gua hikuái expiasiõ hi'ári peteĩ kavara ra'y ndive pe diez mes sieteháре, peteĩ jey al áño, iñangaipakuérare; ombyasýgui hikuái itúva mborayhu ita'ýra José rehe.
19 Ha ko árape oñeordena oñembyasy ha̰gua hikuái hese iñangaipakuérare, ha opa hembiapovaikuérare ha opa ijavykuérare, ikatu ha̰guáicha oñemopotĩ hikuái upe árape peteĩ jey peteĩ arýpe.
20 Ha José omano rire, Jacob ra'ykuéra hembireko. Rubén rembireko héra 'Ada; ha Simeón rembireko héra 'Adlba'a, cananeo; Leví rembireko héra Melca, Aram rajy kuéragui, Tará ra'y ñemoñare. Judá rembireko réra Betasuel, cananeo. Isacar rembireko réra Hezaqa, ha Zabulón rembireko réra Ni'imán. ha Dan rembireko réra: 'Egla; Neftalí rembireko réra, Rasu'u, Mesopotamiagua; ha Gad rembireko réra Maka; ha Aser rembireko réra, 'Ijona; José rembireko réra Asenat, Egiptogua; ha Benjamín rembireko réra, 'Ijasaka.
21 Ha Simeón oñearrepenti ha hembireko mokõiha Mesopotamiagui iñermanokuéra ramo.

MOAKÃHA 35 rehegua

1 Ha peteĩha áño peteĩha arapokõindýpe cuarenta y cinco jubileo [2157 AM] Rebeca ohenói Jacob, ita'ýrape, ha omanda chupe itúva ha ijoyke'y rehegua, omomba'e ha̰gua chupekuéra hekove pukukue aja.
2 Ha Jacob he'i: 'Ajapóta opa mba'e nde ere haguéicha chéve; kóva ha'étagui ñemomba'eguasu ha tuicha mba'e chéve g̃uarã, ha tekojoja Ñandejára renondépe, amomba'eguasu ha̰gua chupekuéra.
3 Ha nde avei, sy, reikuaa che anase guive ko árape peve, opa che rembiapo ha opa mba'e oĩva che korasõme, akóinte apensa porãha opa mba'ére.
4 Ha mba'éicha piko ndajapomo'ãi ko mba'e ereva'ekue chéve, amomba'e ha̰gua che ru ha che joyke'y!
5 Emombe'u chéve che sy, mba'e mba'e vaipa rehecha cherehe ha añemomombyrýta chugui, ha cheporiahuverekóta'.
6 Ha ha'e he'i chupe: 'Che ra'y, ndahechái nderehe che tiémpo pukukue mba'eveichagua tembiapo ivaíva, síno (sólo) hekojojáva. Ha katu ha'éta ndéve pe añetegua, che ra'y: amanóta ko arýpe, ha ndaikovemo'ãi ko arýpe che rekovépe; ahechágui che képe pe ára amano hague, ndaikovemo'ãiha cien cincuenta y cinco áño rasa, ha péina ápe amohu'ãma opa che rekove ára aikovetava'.
7 Ha Jacob opukavy isy he'ívare. isy he'ígui chupe omanotaha; ha oguapy hína kuri henondépe oguerekóva imbarete, ha naikangy imbaretépe; oike ha osẽgui ohecha, ha hatĩ imbarete, ha mba'eveichagua mba'asy ndopokói hese oikove aja pukukue.
8 Ha Jacob he'i chupe: 'Avy'a che sy, che ára hi'ag̃uíramo nde rekove ára rehe, ha che mbarete opyta chendive péicha ne mbaretehaicha, ha neremanomo'ãi, reñembohory haguére chendive nde remano rehe'.
9 Ha oho Isaac rendápe ha he'i chupe: 'Peteĩ mba'e ajerure ndéve: Esaúpe tohura ndojapomo'ãiha mba'eve Jacóbpe, ni ndopersegimo'ãiha chupe. reikuaágui Esaú remiandu imitã guive iñañáva, ha ndaipóri ipype mba'eporã; Ha'e oipota niko nde remano rire ojuka chupe.
10 Ha nde reikuaa opa mba'e ojapova'ekue iñermáno Jacob oho guive Haránpe ko árape peve. nde ovecha kuéra ha'e ogueraha ijehe, ha ogueraha opa ne mba'e nde rova renondégui.
11 Ha rojerure ha rojerure jave chupe ore mba'e, ha'e ojapo peteĩ kuimba'e oreporiahuverekóvaicha.
12 Ha ha'e ipochy nderehe rehovasa haguére Jacob-pe nde ra'y perfecto ha hekojojávape; ndaipórigui ivaíva ha katu mba'eporãnte, ha ou guive Harán-gui ko'ág̃a peve nañandemondái mba'eve, oguerúgui ñandéve opa mba'e itiempo-pe tapiaite, ha ovy'a ipy'aite guive jajapyhývo ipópe ha ha'e ñanderovasa, ha ndoipe'ái ñandehegui ou guive Harán-gui ko'âg̃a peve, ha opyta ñanendive tapiaite hógape ñanemomba'eguasúvo'.
13 Ha Isaac he'i chupe: 'Che avei aikuaa ha ahecha umi mba'e ojapóva Jacob oĩva ñanendive, mba'éichapa ipy'aite guive ñanemomba'e; ha katu che ahayhuve Esaúpe yma Jacob-gui, ha'égui ita'ýra ypykue; ha katu ko'ág̃a ahayhuve Jacóbpe Esaúgui, ha'e ojapo haguére heta mba'e vai, ha ndaipóri tekojoja hese, opa hape ha'égui tekojoja ha violénsia, [ha ndaipóri tekojoja ijerére.]
14 Ha ko'ág̃a che korasõ opyrũ opa hembiapokuére, ha ni ha'e ni iñemoñare ndojesalvamo'ãi, ha'ekuéra ha'égui umi oñehundítava yvýgui ha oñemosẽtava yvága guýgui, ohejágui Abrahán Tupã ha oho hembirekokuéra rapykuéri ha iky'a ha ojavy rire hikuái, ha'e ha ita'yrakuéra.
15 Ha che ere chéve ahura ha̰gua chupe ndojukamo'ãiha ijoyke'y Jacóbpe; ohura ramo jepe ndojapomo'ãiha iñe'ẽme'ẽ, ha ndojapomo'ãi iporãva ha katu ivaívante.
16 Péro ojukaséramo Jacob pópe, iñermánope, oñeme'ẽta chupe, ha ndokañymo'ãi ipógui, [oguejýtagui ipópe].
17 Ha ani rekyhyje Jacob rehe; Jacob ñangarekohára tuicha ha ipu'aka ha oñemomba'eguasu, ha oñemomba'eguasuvéva Esaú ñangarekoháragui'.
18 Upémarõ Rebeca omondo ohenói Esaúpe ha ha'e ou hendápe, ha ha'e he'i chupe: 'Che ra'y, areko peteĩ mba'e ajerure ha̰gua ndéve, ha ejapo repromete va'ekue ajapotaha, che ra'y'.
19 Ha ha'e he'i: 'Ajapóta opa mba'e ereva chéve, ha nambotovemo'ãi ne rembijerure'.
20 Ha ha'e he'i chupe: 'Ajerure ndéve amano ha̰gua, chegueraha ha cheñotỹ Sara ypýpe, nde ru sy, ha nde ha

Jacob pejoayhúta ha ni peteĩva ndoipotái ivaíva ojuehe, síno pejoayhu ojuehe añoite, ha (upéicharõ) peñakãrapu'ãta, che ra'ykuéra, ha peñemomba'eguasúta pe yvy mbytépe, ha ni peteĩ enemígo ndovy'amo'ãi penderehe, ha peikomo'ãi peteĩ jehovasa ha poriahuvereko opavave nde rayhúva renondépe'.

21 Ha ha'e he'i: 'Ajapóta opa mba'e ere va'ekue chéve, ha roñotỹta pe día remano haguépe Sara ypýpe, che ru sy, reipota haguéicha ikanguekuéra oĩ hag̃ua nde kangue ypýpe'.

22 Ha Jacob, che joyke'y, avei, ahayhúta opa to'o ári; ndarekóigui peteĩ joyke'y opa ko yvy ape ári ha'e añónte: ha péva ndaha'éi tuicha mérito chéve ĝuarã ahayhúramo chupe; ha'e niko che joyke'y, ha roñeñotỹ oñondive nde retepýpe, ha oñondivepa rosẽ ne ryepýgui, ha ndahayhúiramo che ryke'ýpe, ¿mávapepa ahayhúta?

23 Ha che, che voi, ajerure ndéve emokyre'ỹ hag̃ua Jacóbpe cherehe ha che ra'ykuérare, aikuaágui ha'e katuete ha'étaha rréi cherehe ha che ra'ykuérape, che ru ohovasa haguépe chupe ojapo haguére chupe ijyvatevéva ha chéve ijyvatevéva.

24 Ha ahura ndéve ahayhútaha chupe, ha ndaipotaiha ivaíva hese opa che rekove pukukue, ha katu iporãva añoite'.

25 Ha ohura chupe opa ko mbae rehe. Ohenói Jacob-pe Esaú renondépe ha ome'ẽ chupe tembiapoukapy he'i haguéicha Esaúpe.

26 Ha ha'e he'i: 'Ajapóta ne rembipota; peguerovia cherehe mba'eveichagua mba'e vai ndosẽmo'ãiha chehegui ni che ra'ykuéragui Esaú rehe, ha che aimetaha tenonderã mba'eve'ỹre ndaha'éiramo mborayhúpente'.

27 Upe pyharépe ha'e ha ita'yrakuéra okaru ha hoy'u hikuái, ha ha'e omano, tres jubileo ha peteĩ semána ha un áño, ha mokõi ita'ýra, Esaú ha Jacob, oñotỹ chupe pe itakua doble oĩvape Sara ypýpe, itúva sy.

MOAKÃHA 36 rehegua

1 Ha sexto áño ko arapokõindýpe [2162 AM] Isaac ohenói mokõi ita'ýra Esaú ha Jacob-pe, ha ou hikuái hendápe, ha he'i chupekuéra: 'Che ra'ykuéra, aha che rukuéra rape rupi, óga opave'ỹvape oĩháme che rukuéra.

2 Upévare cheñotỹ che ru Abrahán ypýpe, pe itakua doble oĩva Efrón hitita kokuépe, Abrahán ojogua haguépe peteĩ sepultúra oñeñotỹ hag̃ua. pe sepultúra ajo'o va'ekue chejehegui, upépe cheñotỹ.

3 Ha péva amanda peẽme, che ra'ykuéra, pejapo hag̃ua tekojoja ha tekojoja ko yvy ape ári, ikatu hag̃uáicha Ñandejára ogueru pende ári opa Ñandejára he'iva'ekue ojapotaha Abrahán ha iñemoñarekuérare.

4 Ha pejoayhu, che ra'ykuéra, pene joyke'ykuérape peteĩ kuimba'e ohayhúvaicha hi'ánga, ha peteĩ teĩ toheka mba'épa ou porã ijoyke'ýpe, ha tomba'apo oñondivepa ko yvy ape ári; ha tojoayhu hikuái hi'ánga teeicha.

5 Ha pe porandu ta'angakuéra rehegua, amanda ha pomomarandu pemboyke ha pembojeguaru chupekuéra, ha ani pehayhu chupekuéra, henyhẽgui ñembotavygui umi omomba'eguasúva chupekuéra ha umi oñesũvape g̃uarã.

6 Penemandu'áke, che ra'ykuéra, Ñandejára Tupã Abrahán pende ru, ha mba'éichapa che avei amomba'eguasu chupe ha aservi Chupe tekojoja ha vy'ápe, Ha'e penemboheta ha pene ñemoñare mbyjakuéra yvágapeguáicha hetaiterei, ha penemopyenda hag̃ua ko yvy ape ári pe tekojoja ka'avoicha noñemongu'emo'ãiva opa ñemoñarekuérape tapiaite g̃uarã.

7 Ha ko'ág̃a ajapóta peẽme pehura hag̃ua peteĩ juramento tuicháva -ndaipórigui pe juramento tuichavéva chugui héra gloriosa ha oñemomba'eguasúva ha tuicha ha espléndido ha hechapyrãva ha ipu'akapáva, omoheñóiva'ekue yvága ha yvy ha opa mba'e oñondive- pekyhyjetaha Chugui ha pemomba'eguasutaha Chupe.

8 Ha peteĩteĩ ohayhúta ijoyke'ýpe mborayhu ha tekojojápe, ha ni peteĩva ndoipotamo'ãi ivaíva ijoyke'y rehe ko'ág̃a guive tapiaite g̃uarã opa pende rekove ára pukukue ikatu hag̃uáicha peñakãrapu'ã opa pene rembiapokuépe ha ani peñehundi.

9 Ha peteĩva pende apytégui oimo'ãramo ivaíva ijoyke'y rehe, peikuaa ko'ág̃a guive opavave oimo'ãva ivaíva ijoyke'y rehe ho'áta ipópe, ha oñemopotĩta umi oikovéva retãgui, ha iñemoñare oñehundíta yvága guýgui.

10 Ha katu pe ára turbulencia ha ñembohory ha pochy ha pochy, tata hendýva ho'úva reheve ohapy haguéicha Sodoma, upéicha avei ohapyta ijyvy ha itavaguasu ha opa imba'éva, ha oñemboguepáta chupe yvypóra ra'ykuéra disciplina kuatiañe'ẽgui, ha noñemoĩri kuatia tekove rehegua, ha katu pe oñenombrava'ekue ñehundirãme, ha ohóta eterno-pe execración rehegua; ikatu haguãicha ikondena akóinte oñembopyahu ñembohorýpe ha ñe'ẽ vai ha pochýpe ha jehasa'asýpe ha pochýpe ha mba'asy vai ha mba'asýpe tapiaite ĝuarã.

11 Che ha'e ha atestifika peẽme, che ra'ykuéra, pe huísio oútavape pe kuimba'e operhudikaséva iñermánope.

12 Upe árape omboja'o opa mba'e orekóva mokõivévape ha ome'ẽ pe párte tuichavéva pe ita'ýra ypykuépe, pe tórre ha opa mba'e oĩva ijerére, ha opa mba'e Abrahán orekóva pe Juramento ykuápe.

13 Ha ha'e he'i: 'Ko párte tuichavéva ame'ẽta umi ta'ýra ypykuépe'.

14 Upémarõ Esaú he'i: 'Che ningo avende Jacóbpe ha ame'ẽ Jacóbpe che derécho ypykue. tome'ẽ chupe, ha ndarekói ni peteĩ ñe'ẽ ha'eva'erã hese, ha'égui imba'e'.

15 Ha Isaac he'i: —Topyta peteĩ jehovasa pende ári, che ra'ykuéra, ha pene ñemoñare ári ko árape, peme'ẽgui chéve pytu'u, ha che korasõ ndohasái pe derécho ypykue rehe, ani hag̃ua pejapo mba'e vai upévare.

16 Ñandejára Ijyvatevéva tovendesi pe kuimba'e hekojojávape, ha'e ha iñemoñarekuérape opa ára g̃uarã'.

17 Ha omohu'ã omanda ha ohovasa chupekuéra, ha okaru ha hoy'u hikuái oñondive henondépe, ha ovy'a oĩgui peteĩ apytu'ũ ijapytepekuéra, ha osẽ hikuái chugui ha opytu'u upe árape ha oke.

18 Upe árape Isaac oke hupápe ovy'a. ha oke pe oke opave'ỹva, ha omano ciento ochenta áño orekópe. Omohu'ã veinticinco arapokõindy ha po ary; ha mokõi ita'ýra Esaú ha Jacob oñotỹ chupe.

19 Esaú oho Edom retãme, yvyty Seírpe, ha oiko upépe.

20 Ha Jacob oiko Hebrón yvytykuérape, itúva Abraham pytagua retã tórrepe, ha ha'e omomba'eguasu Ñandejárape ikorasõite guive ha umi tembiapoukapy ojehechávape he'iháicha Ha'e omboja'o haguéicha iñemoñarekuéra ára.

21 Ha hembireko Lea omano irundyha áño mokõiha semana cuarenta y cinco jubileo-pe, [2167 AM] ha ha'e

oñotỹ chupe pe doble itakua-pe, isy Rebeca ypýpe, Sara, itúva sy, sepulcro akatúa gotyo
22 ha enterove ita’ýra ha ita’yrakuéra ou ombyasy hendive hembireko Lea rehe ha okonsola chupe hese, ha’e ojahe’oiterei haguére chupe ohayhuetereígui chupe iñermána Raquel omano rire;
23 ha’e niko perfecto ha hekojojáva opa hekovépe ha omomba’e Jacóbpe,ha opa ára oikove aja hendive nohendúi ijurúgui peteĩ ñe’ẽ pohýi, ha’e ipy’aporã ha ipy’aguapýva ha hekojoja ha oñemomba’eguasúgui.
24 Ha imandu’a opa hembiapokue ojapova’ekue hekove aja ha ha’e ombyasyeterei hese; ohayhúgui chupe ipy’aite guive ha hi’ánga pukukue reheve.

MOAKÃHA 37 rehegua

1 Ha pe ára Isaac, Jacob ha Esaú túva omano haguépe, [2162 AM] Esaú ra’ykuéra ohendu Isaac ome’ẽ hague pe tuichavéva pe parte ita’ýra michĩvéva Jacob-pe ha ipochyeterei hikuái.
2 Ha oñorairõ hikuái itúva ndive, ha he’i ‘¿Mba’ére piko nde ru ome’ẽ Jacóbpe pe párte tuichavéva ha ohasa nderehe, nde ha’éramo jepe pe tuichavéva ha Jacob katu pe imitãvéva?’.
3 Ha ha’e he’i chupekuéra ‘Avendégui che derécho ypykue Jacob-pe peteĩ sarambi michĩmi lenteja rehe, ha pe ára che ru chembou hague ajagarra ha ajagarra ha agueru hag̃ua chupe peteĩ mba’e ho’u ha cherovasa va’erã, ha’e ou ñembotavy reheve ha ogueru che rúpe tembi’u ha mba’yru, ha che ru ohovasa chupe ha chemoĩ ipo guýpe.
4 Ha ko’ág̃a ore ru oremoĩ rohura hag̃ua, che ha ha’e, ndorodesidimo’ãiha ojupe mba’e vai, ni iñermáno kóntrape, ha rosegitaha mborayhu ha py’aguapýpe káda uno iñermánondi ha ani romombyai ore rape’.
5 Ha ha’ekuéra he’i chupe: ‘Ndorohendumo’ãi ndéve roiko porã hag̃ua hendive. ñane mbarete tuichavégui imbaretégui, ha ñande ipu’akave chugui; jahata hese ha jajukáta chupe ha ñahundíta chupe ha ita'yrakuérape. Ha nerehoséiramo orendive, ore rojapo vaíta ndéve avei.
6 Ha ko’ág̃a erendumína oréve: Ñamondomína Aram, Filistea, Moab ha Ammónpe, ha jaiporavo ñandejehegui kuimba’e ojeporavóva oñorairõsetereíva, ha jaha hendive ha ñañorairõ hendive, ha ñahundi chupe ko yvy ape ári imbarete mboyve’.
7 Itúva he’i chupekuéra: ‘Ani peho ha ani peñorairõ hendive ani hag̃ua pe’a henondépe’.
8 Ha ha’ekuéra he’i chupe: ‘Kóva ha’e hína exactamente nde mba’e rejapo va’ekue nemitã guive ko’ag̃aite peve, ha remoĩ hína nde akã ijúgo guýpe’.
9 Nañahendúi va’erã ko’ã ñe’ẽ’. Ha omondo hikuái Aram ha Adurampe itúva angirũ rendápe, ha okontrata hendivekuéra mil ñorairõhára, ñorairõhára ojeporavóva.
10 Moab ha ammón ñemoñare ou hendápe kuéra 1.000 kuimba'e ojeporavóva ha Filisteagui 1.000 kuimba'e ñorairõhára ojeporavóva, Edom ha horeo kuéragui 1.000 kuimba'e ñorairõhára ojeporavóva, ha Kitim kuimba'e ñorairõhára ipu'akapáva.
11 Ha he’i hikuái itúvape: Esẽ hendivekuéra ha egueraha chupekuéra, ndaha’éiramo upéicha rojukáta’.
12 Ha ha’e henyhẽ pochy ha pochygui ohechávo ita’yrakuéra omboligaha chupe oho hag̃ua henondépe (hekuéra) ogueraha hag̃ua chupekuéra iñermáno Jacob kóntrape.
13 Ha katu upe rire imandu’a opa mba’e vai oĩvare ikorasõme ijoyke’y Jacob rehe; ha naimandu’ái pe ñe’ẽme’ẽ ohura va’ekuére itúva ha isýpe ndoikuaamo’ãiha mba’eve ivaíva opa ára pukukue Jacob ijoyke’y rehe.
14 Ha jepe opa ko’ã mba’e, Jacob ndoikuaái ouha hikuái hese ñorairõrã, ha ha’e oñembyasy hína Leah, hembireko rehe, oñemoag̃uieterei peve hikuái pe tórregui cuatro mil ñorairõhára ha kuimba’e ñorairõhára ojeporavóva ndive.
15 Umi kuimba’e Hebróngua omondo hendápe he’i hag̃ua: ‘Péina ne ermáno ou ne kóntrape, oñorairõ hag̃ua nendive, cuatro mil kuimba’e oñeñapytĩva espádape, ha ogueraha hikuái eskúdo ha árma’. ohayhúgui hikuái Jacóbpe Esaúgui. Upévare he’i hikuái chupe; Jacob ha'égui peteĩ kuimba'e ipy'aporãvéva ha oiporiahuverekovéva Esaúgui.
16 Jacob katu ndogueroviaséi og̃uahẽ meve hikuái pe tórregui.
17 Ha omboty pe tórre rokẽ; ha oñembo’y umi ñorairõha ári ha oñe’ẽ iñermáno Esaúpe ha he’i: ‘Iporãiterei ningo pe konsuélo reju chembopy’aguapy hag̃ua che rembireko omanóvare. ¿Kóva piko pe juramento rehura va’ekue nde túvape ha jey nde sýpe omano mboyve hikuái? Rekumpli pe juramento, ha pe momento rehura haguépe nde túvape reñekondena’.
18 Upémarõ Esaú ombohovái chupe: ‘Ni umi yvypóra ra’y ni umi mymba oĩva ko yvy ape ári ndojapói mba’eveichagua huraménto hekojojaha, ha ohura va’ekue ohura (peteĩ juramento válido) opa ára g̃uarã; ha katu ára ha ára oinsinua hikuái mba’e vai ojuehe, ha mba’éichapa peteĩ teĩ ikatu ojuka iñenemígo ha iñenemígope.
19 Ha nde ndacha’éi cherehe ha che ra’ykuérape tapiaite g̃uarã. Ha ndaipóri ojesarekóva pe vínculo joyke’y rehegua nendive.
20 Ehendu ko’ã ñe’ẽ ha’éva ndéve: Pe jaguarete ikatúramo okambia ipire ha ombopiro’y ipire lánaicha, Térã ikatúramo omopu’ã hatĩ iñakã ári peteĩ ciervo térã ovecha ratĩicha, Upéicharõ ajapóta pe vínculo de joyke’y nendive, Ha umi isyva ojesepara ramo isýgui, nde ndaha’éi haguére che joyke’y.
21 Ha umi lobo oñemoĩramo py’aguapýpe umi ovecha ra’y ndive ani hag̃ua ho’u térã ojapo hesekuéra violénsia, Ha ikorasõ oĩramo hesekuéra iporãvape g̃uarã, Upéicharõ oĩta py’aguapy che korasõme nendive.
22 Pe león oikóramo pe vaka amígo ha oñemoĩ porã hendive, Ha oñeñapytĩramo hendive peteĩ júgo guýpe ha oarado, upéicharõ che amoĩ porãta nendive.
23 Ha pe cuervo morotĩ vove raza-icha, Upérõ eikuaa che rohayhu hague, Ha añemoĩ porãta nendive, Reñemosẽta, Ha nde ra'ykuéra oñemosêta, Ha ndaiporimo'ãi py'aguapy ndéve g̃uarã’.
24 Ha Jacob ohechávo ha’e (upéicha) oñemoĩ vaiha hese ikorasõ reheve, ha opa hi’ánga reheve ojuka hag̃ua chupe, ha ha’e ou hague osẽvo pe jaguarete ka’aguyicha oúva pe lánsa ári oinupãva ha ojuka, ha ndojevýi chugui;
25 Upéi he’i hembiguaikuérape ha hembiguáikuérape oataka hag̃ua chupe ha entéro iñirũnguérape.

MOAKÃHA 38 rehegua

1 Upe rire Judá oñe’ẽ itúva Jacóbpe ha he’i chupe: ‘Embojere nde árko, túva, ha emondo ne flécha ha eity pe enemígope ha ejuka pe enemígope. ha ikatu piko reguereko pu’aka, ndorojukamo’ãigui ne ryvy, ha’égui ndeichagua, ha ha’e ndeichagua ñame’ẽ chupe (ko) ñemomba’eguasu’.
2 Upéi Jacob oñakãity ha omondo pe flécha ha oinupã iñermáno Esaúpe (ijyva akatúape) ha ojuka chupe.
3 Ha omondo jey peteĩ flécha ha oinupã ‘Adorán pe araméope, ijyva akatúape, ha ombohasa chupe tapykue gotyo ha ojuka chupe.
4 Ha upéi osẽ Jacob ra’ykuéra, ha’ekuéra ha hembiguáikuéra, oñemboja’óvo grúpope pe tórre cuatro ládope.
5 Judá osẽ henondépe, ha hendive Neftalí ha Gad ha 50 tembiguái hendivekuéra, pe tórre sur gotyo, ha ojukapaite ojuhúva henondépe, ha ni peteĩ tapicha ndokañýi.
6 Leví ha Dan ha Aser osẽ pe tórre éste gotyo, ha hendivekuéra cincuenta (kuimba’e), ha ojuka hikuái umi kuimba’e oñorairõva Moab ha Amónpe.
7 Rubén, Isacar ha Zabulón osẽ pe tórre nórte gotyo, ha hendivekuéra 50 kuimba’e, ha ojuka hikuái umi filistéo ñorairõhárape.
8 Simeón ha Benjamín ha Enoc, Rubén ra’y, osẽ pe tórre kuarahyreike gotyo, ha hendivekuéra cincuenta (kuimba’e), ha ojuka hikuái Edom ha horéogui 400 kuimba’e, ñorairõhára imbaretéva. ha okañy 600, ha irundy Esaú ra'y okañy hendivekuéra, ha oheja itúva oñeno ojejuka, ho'a haguéicha yvyty Aduram-pe.
9 Ha Jacob ra’ykuéra omuña hapykuéri Seír yvyty peve. Ha Jacob oñotỹ iñermánope pe sérro oĩvape ‘Adurampe, ha oho jey hógape.
10 Ha Jacob ra’ykuéra ojahoga mbarete Esaú ra’ykuérape Seír sérrope, ha oñakãity ha oiko chuguikuéra Jacob ra’ykuéra rembiguái.
11 Ha omondo hikuái itúvape (oporandu haguã) oñemoĩ porãtapa hendivekuéra térãpa ojuka chupekuéra.
12 Ha Jacob omondo ñe’ẽ ita’yrakuérape oñemoĩ hag̃ua py’aguapýpe, ha ha’ekuéra oñemoĩ porã hendivekuéra, ha omoĩ hi’arikuéra pe júgo de esclavitud, upéicha rupi ome’ẽ hikuái impuesto Jacob ha ita’yrakuérape tapiaite.
13 Ha'e kuéra osegi ohepyme'ẽ imústo Jacob-pe oho peve Egipto-pe.
14 Ko’ag̃aite peve Edom ra’ykuéra ndoipe’ái pe júgo de esklávogui, umi doce Jacob ra’ykuéra omoĩ va’ekue chupekuéra.
15 Ko’ãva hína umi rréi oisãmbyhy va’ekue Edompe, oisãmbyhy mboyve peteĩ rréi Israel ñemoñare ári [ko’ag̃aite peve] Edom retãme.
16 Balac, Beor ra'y, oisãmbyhy Edompe, ha itavaguasu héra Danaba.
17 Balac omano ha ogoverna hendaguépe Jobab, Zara de Bóser ra'y.
18 Jobab omano ha ogoverna hendaguépe ‘Asam, Temán retãygua.
19 Upémarõ ‘Asam omano, ha ‘Adat, Barad ra’y, ojuka va’ekue Madiánpe Moab ñúme, ogoverna hendaguépe, ha ipuévlo héra Avit.
20 Ha ‘Adath omano, ha Salmán, ‘Amaseqa-gui, oisãmbyhy hendaguépe.
21 Salmán omano,ha Saúl Raabot-ygua (ysyry rembe'ýpe), oisãmbyhy hendaguépe.
22 Saúl omano ha ogoverna hendaguépe Baelunan, Acbor ra'y.
23 Omano Baelunan, Acbor ra'y, ha ‘Adat oisãmbyhy hendaguépe, ha hembireko héra Maitabit, Matarat rajy, Metabedzaab rajy.
24 Ko’ãva hína umi rréi ogoverna va’ekue Edom retãme.

MOAKÃHA 39 rehegua

1 Ha Jacob oiko itúva oiko haguépe Canaán retãme. Ko'ãva ha'e Jacob ñemoñare.
2 José oguereko 17 áño ogueraha jave chupe hikuái Egipto retãme, ha ojogua chupe Potifar, Faraón eunuco, pe tembi'u apoha ruvicha.
3 Ha omoĩ Josépe opa hóga ári ha Ñandejára jehovasa ou egipcio róga ári José káusare, ha Ñandejára oñakãrapu’ã chupe opa mba’e ojapóvape.
4 Ha pe egipcio ome’ẽ opa mba’e José pópe. ohechágui Ñandejára oĩha hendive, ha Ñandejára oñakãrapu’ãha chupe opa mba’e ojapóvape.
5 Ha José rova iporãiterei [ha iporãiterei], ha ijára rembireko ohupi hesa ha ohecha Josépe, ha ohayhu chupe ha ojerure chupe oñeno haguã hendive.
6 Ha katu nome’ẽi hi’ánga, ha imandu’a Ñandejárarare ha umi ñe’ẽ Jacob, itúva, omoñe’ẽva’ekue Abrahán ñe’ẽ apytégui, ani hag̃ua kuimba’e ojapo hekovai peteĩ kuña iména ndive; chupe g̃uarã oñeordena hague pe castigo de muerte yvágape Tupã Ijyvatevéva renondépe, ha pe angaipa ojehai hese umi kuatiahaipyre opave’ỹvape tapiaite Ñandejára renondépe.
7 Ha José imandu’a ko’ã ñe’ẽre ha noñenosei hendive.
8 Ha’e ojerure asy chupe un áño pukukue, péro ha’e ndoipotái ha nohenduséi.
9 Ha katu oñañuã chupe ha ojoko hatã chupe ógape omboliga hag̃ua chupe oñeno hag̃ua hendive, ha omboty óga rokẽ ha ojoko hatã chupe; ha katu oheja ijao ipópe ha oity pe okẽ ha okañy okápe henondégui.
10 Ha pe kuña ohecha ha’e noñenomo’ãiha hendive, ha ojahéi chupe ijára renondépe, ha he’i ‘Ne rembiguái evréo, rehayhúva, chemboliga ono hag̃ua chendive; ha ojehu amopu’ãvo che ñe’ẽ, ha’e okañy ha oheja ijao che pópe che ajokórõ guare chupe, ha omboty pe okẽ’.
11 Pe egipcio ohecha José ao ha pe okẽ oñembyaíva, ha ohendu hembireko he’íva, ha omoinge Josépe kárselpe pe lugár oñeñongatuhápe umi prisionéro rréi omoinge va’ekue kárselpe.
12 Ha ha’e oĩ upépe ka’irãime; ha andejra ome’ẽ Josépe mborayhu umi ka’irãime ñangarekoha ruvicha resa renondépe ha poriahuvereko henondépe, ohechágui Ñandejára oĩha hendive, ha Ñandejára ojapoha opa mba’e ojapóva osẽ porã hag̃ua.
13 Ha omoĩ opa mba’e ipópe, ha pe ka’irãi guárdia ruvicha ndoikuaái mba’eve oĩva hendive, José ojapo haguére opa mba’e, ha Ñandejára omomba’apo porã.
14 Upépe opyta dos áño. Upe árape Faraón, Egipto ruvicha guasu, ipochy mokõive hembiguái kuérare, pe tembi'u apoha ruvicha ha panadero ruvicha rehe, ha omoĩ chupekuéra tembi'u apoha ruvicha rógape, ka'irãime José oñeñongatuhápe.
15 Ha pe kársel guárdia ruvicha omoĩ Josépe oservi hag̃ua chupekuéra; ha oservi henondepekura.

16 Ha mokõivéva osueño, pe mayordomo ruvicha ha panadero ruvicha, ha omombe'u hikuái Josépe.
17 Ha ointerpreta aja chupekuéra upéicha ojehu chupekuéra, ha Faraón omoĩ jey pe mayordomo ruvichape hembiapohápe ha pe panadero (mburuvicha) ojuka, José ointerpreta haguéicha chupekuéra.
18 Péro pe mayordomo ruvicha hesarái Joségui pe kárselpe, omombe'úramo jepe chupe mba'épa oikóta hese, ha naimandu'ái omombe'u hague Faraónpe mba'éichapa José he'i chupe, pórke ha'e hesarái.

MOAKÃHA 40 rehegua

1 Ha umi árape Faraón oñandu mokõi sueño peteĩ pyharépe peteĩ ñembyahýi oikótavare opa tetãme, ha opu'ã okehágui ha ohenói opavave ointerpretávape umi sueño oĩva Egipto-pe, ha umi paje apoha, ha omombe'u chupekuéra mokõi sueño, ha ndaikatúi omombe'u (upéva).
2 Ha upéi pe mayordomo ruvicha imandu'a Josére ha oñe'ẽ hese pe rréipe, ha ha'e oguenohẽ chupe ka'irãigui, ha ha'e to]d henondépe mokõi iképe.
3 Ha he'i Faraón renondépe mokõi iképe ha'eha peteĩnte, ha he'i chupe: 'Og̃uahẽta siete áño (upévape) heta mba'e Egipto retãme, ha upe rire siete áño ñembyahýi, peteĩ ñembyahýi ndoikóiva gueteri opa tetãme'.
4 Ha ko'ág̃a faraón tomoĩ superintendénte Egipto tuichakue javeve, ha tombyaty hikuái tembi'u káda siudápe umi áño heta tiémpore, ha oĩta hi'upy umi siete áño ñembyahýi aja, ha pe yvy noñehundimo'ãi pe ñembyahýi rupive, ivaietereítagui'.
5 Ha andejra ome'ẽ Josépe mborayhu ha poriahuvereko Faraón resa renondépe, ha Faraón he'i hembiguáikuérape. Ndorojuhúi ko kuimba'e iñarandu ha iñarandúva, pórke Ñandejára espíritu oĩ hendive'.
6 Ha'e omoĩ chupe mokõiha rréinope ha ome'ẽ chupe autorida Egipto tuichakue javeve, ha ogueraha chupe Faraón kárro mokõihápe.
7 Ha omonde chupe ao byssus, ha omoĩ ijajúrare peteĩ kadéna de óro, ha (peteĩ momaranduhára) omoherakuã henondépe ' 'El 'El wa 'Abirer,' ha omoĩ ipópe peteĩ anillo ha omoĩ chugui mburuvicha opa hóga ári, ha omomba'eguasu chupe, ha he'i chupe. 'Pe trónope añoite che tuichavéta ndehegui'.
8 Ha José oisãmbyhy opa Egipto retã, ha opa Faraón ruvichakuéra, ha opa hembiguáikuéra, ha opavave ojapóva mburuvicha guasu rembiapo, ohayhu chupe, oguata porãgui, ha'e noñemomba'eguasúigui ha noñemomba'eguasúi, ha nomomba'éi umi héntepe, ha ndoguerohorýi jopói, ha katu ohusga hekopete opa tavayguakuéra upe tetãmeguápe.
9 Ha Egipto retã oĩ py'aguapýpe Faraón renondépe José káusare, Ñandejára oĩgui hendive, ha ome'ẽ chupe mborayhu ha poriahuvereko opa iñemoñarekuérape g̃uarã opa umi oikuaáva chupe ha umi ohendúva hese, ha Faraón rréino oñemohenda porã, ha ndaipóri Satanás ha ndaipóri tapicha aña (upépe).
10 Upe rire pe rréi ombohéra Josépe Sefantifán, ha ome'ẽ Josépe Potifar rajy, ha'éva pe saserdóte Heliopolisgua rajy, pe tembi'u apoha ruvicha.
11 Ha José oñembo'y haguépe Faraón renondépe, oreko treinta áño [oñembo'y jave Faraón renondépe].
12 Ha upe áñope omano Isaac. Ha ojehu José he'i haguéicha mokõi iképe ñemyesakãme, he'i haguéicha, oĩ siete áño heta Egipto retãme, ha Egipto retã hetaiterei oprodusi, peteĩ medida (oproducíva) dieciochocientos medida.
13 Ha José ombyaty tembi'u opa tavaguasúpe henyhẽ meve trígogui ndaikatuvéima peve oipapa ha omedi hetaite haguére.

MOAKÃHA 41 rehegua

1 Ha cuarenta y cinco jubileo-pe, segunda semana-pe, (ha) segundo año-pe, [2165 AM] Judá omenda imemby ypykuépe Er, peteĩ tembireko Aram rajykuéragui, hérava Tamar.
2 Péro ha'e ndaija'éi ha noñenói hendive, pórke isy ha'e Canaán rajykuéra apytégui, ha omendase chupe isy pariéntegui, péro Judá, itúva, ndohejái chupe.
3 Ha ko Er, Judá ra'y ypykue, iñaña, ha Ñandejára ojuka chupe.
4 Judá he'i Onánpe, iñermánope: 'Eike ne ermáno rembireko rendápe ha ejapo chupe ne ména ermáno rembiapo, ha emopu'ã ne ermánope ñemoñare'.
5 Ha Onán oikuaa pe ñemoñare ndaha'emo'ãiha imba'e, (ha katu) ijoyke'y mba'énte, ha oike ijoyke'y rembireko rógape, ha oñohẽ pe ñemoñare yvýpe, ha iñaña Ñandejára renondépe, ha ojuka chupe.
6 Upémarõ Judá he'i itajýra Tamar-pe: 'Epyta nde ru rógape viúdaicha che ra'y Selá okakuaapa peve, ha che ame'ẽta chupe hembirekorã'.
7 Ha okakuaa; Bedsuel, Judá rembireko katu ndohejái ita'ýra Selá omenda. Ha Bedsu'el, Judá rembireko, omano [2168 AM] poteĩ arýpe ko arapokõindýpe.
8 Ha 6 áñope Judá oho oikytĩ hag̃ua ijovechakuéra Timnápe. [2169 AM] Ha he'i hikuái Tamar-pe: 'Péina nde suegro ojupi Timnápe oikytĩ haguã ijovechakuéra'.
9 Ha'e oipe'a pe viúda ao, omonde peteĩ vélo ha oñembojegua ha oguapy pe okẽ ojoajúva Timná gotyo.
10 Judá ohokuévo ojuhu chupe, ha oimo'ã kuña rekovaiha, ha he'i chupe: 'Ehejami taike ne rendápe'. ha he'i chupe Eike', ha ha'e oike.
11 Ha ha'e he'i chupe: 'Eme'ẽ chéve che viru'; ha he'i chupe: 'Ndarekói mba'eve che pópe ndaha'éirõ che anillo oĩva che kuãme, ha che collar ha che vastón che pópe'.
12 Ha ha'e he'i chupe: 'Eme'ẽ chéve umíva remondo peve chéve che amígo', ha ha'e he'i chupe: 'Amondóta ndéve peteĩ kavara ra'y'; ha ome'ẽ chupe umíva, ha ha'e oike hendápe, ha ha'e imemby chugui.
13 Judá oho ijovecha rendápe ha ha'e oho itúva rógape.
14 Upémarõ Judá omondo peteĩ kavara ra'y ovecharerekua, ha'éva adulamíta, péro ha'e ndotopái chupe. ha oporandu umi hénte upe lugárpeguápe, ha he'i: 'Moõ piko oĩ pe kuña rekovai ko'ápe?'. Ha he'i hikuái chupe; 'Ndaipóri ko'ápe orendive kuña rekovai'.
15 Ha ou jey ha omombe'u chupe, ha he'i chupe ndojuhúi hague chupe: 'Aporandu umi hénte upe lugárpeguápe, ha ha'ekuéra he'i chéve: "Ko'ápe ndaipóri kuña rekovai". ' .
16 Ha ha'e he'i: 'Toñongatu (upéva) ani hag̃ua oiko ñandehegui peteĩ ñembohory'. Ha ohasávo tres mése, ojekuaa hyeguasuha, ha he'i hikuái Judápe: 'Péina Tamar, nde nuera, hyeguasu hekovai rupi'.

17 Upémarõ Judá oho itúva rógape ha he’i itúva ha iñermanokuérape: ‘Pegueru chupe ha tohapy hikuái, pórke ha’e ojapo mba’e ky’a Israélpe’.
18 Ha oguenohẽrõ guare chupe ohapy hag̃ua, ha’e omondo isuégrope pe anillo, pe kollár ha pe vastón, ha he’i chupe: ‘Ehechakuaa mávapa ko’ãva, pórke ha’e rupi che memby’.
19 Judá orrekonose ha he’i: ‘Tamar hekojojave chehegui’.
20 Ha upévare ani tohapy chupe' Ha upévare noñeme'ẽi chupe Selápe, ha ha'e noñembojavéi hese.
21 Ha upe rire imemby mokõi ta’ýra, Pérez [2170 AM] ha Zérah, séptimo áño ko mokõiha semana-pe.
22 Ha upémarõ oñekumpli umi siete ary hi’aty, upévagui José oñe’ẽ Faraón-pe.
23 Ha Judá ohechakuaa pe tembiapo ojapova’ekue ivaiha, ha’e oñeno haguére itajýra ndive, ha ha’e ohechakuaa ndocha’eiha hesa renondépe, ha orrekonose ojapo hague hembiapo vaíva ha okañy hague, oipe’águi ita’ýra ao, ha oñepyrũ oñembyasy ha ojerure asy Ñandejára renondépe hembiapo vaikuére.
24 Ha ro’e chupe iképe oñeperdonaha chupe ojerure asy haguére ipy’aite guive, ha oñembyasy, ha ndojapovéigui upéva.
25 Ha orresivi perdón ojevýgui iñangaipa ha iñarandu’ỹgui, ha’e tuicha otransferi ñande Tupã renondépe; ha opavave ojapóva péicha, opavave oñeno iségra ndive, tohapy hikuái tata reheve ohapy haguã ipype, oĩgui hi'arikuéra mba'e ky'a ha mba'e ky'a, tata reheve tohapy chupekuéra.
26 Ha ere Israel ñemoñarekuérape ani hag̃ua oĩ mba’e ky’a ijapytepekuéra, pórke opavave oñeno itajýra térã isuégra ndive ojapo mba’e ky’a. tatápe tohapy hikuái pe kuimba’e oñeno va’ekue hendive, ha upéicha avei pe kuñáme, ha Ha’e omboykéta Israel-gui pochy ha castigo.
27 Ha Judápe ro’e mokõi ita’ýra noñeno hague hendive, ha upévare iñemoñare oñemopyenda mokõiha henerasiónpe g̃uarã, ha noñemosẽmo’ãi.
28 Ha’e ningo hesa’ỹre oho ha oheka ojekastiga hag̃ua chupe, ha’e hína Abrahán omanda haguéicha ita’yrakuérape, Judá oipota ohapy chupe tatápe.

MOAKÃHA 42 rehegua

1 Ha pe primer áño mbohapyha semána cuarenta y cinco jubileo-pe oñepyrũ oike pe ñembyahýi [2171 AM] tetãme, ha pe ama noñeme’ẽséi yvýpe, ndo’áigui mba’eve.
2 Ha pe yvy ijyvyku’i, péro Egipto retãme oĩ tembi’u, José ombyaty haguére pe yvy ra’y umi siete áño hetahápe ha oñongatu.
3 Umi egipcio ou José rendápe ome’ẽ hag̃ua chupekuéra hi’upy, ha ha’e oipe’a umi almacén oĩháme umi semílla peteĩ áñope, ha ovende umi hénte upe tetãyguápe óro rehe.
4 <Upérõ pe ñembyahýi ivaieterei Canaán retãme> ha Jacob ohendu oĩha tembi'u Egiptope, ha omondo umi ita'ýrape ohepyme'ẽ haguã chupe hi'upyrã Egipto-pe. ha katu Benjamín-pe nomondói, ha <umi Jacob ra'y> og̃uahẽ <Egipto-pe> umi ohóva (upépe) apytépe.
5 Ha José ohechakuaa chupekuéra, ha katu ha’ekuéra ndohechakuaái chupe, ha oñe’ẽ chupekuéra ha oporandu chupekuéra, ha he’i chupekuéra; ‘Ndaha’éi piko peẽ espía ha ndapeju piko pehesa’ỹijo hag̃ua mba’éichapa oñemboja pe yvy? ‘Ha omoĩ chupekuéra sala-pe.
6 Upe rire omosãso jey chupekuéra, ha ojoko Simeón ha'eño ha omondo 9 iñermanokuérape.
7 Upéi omyenyhẽ ivosakuéra trígogui, ha omoĩ óro ivosakuérape, ha ha’ekuéra ndoikuaái.
8 Ha he’i chupekuéra ogueru hag̃ua iñermáno imitãvévape, he’ígui chupe itúva oikoveha ha iñermáno michĩvéva.
9 Ha ojupi hikuái Egipto retãgui ha og̃uahẽ hikuái Canaán retãme; ha omombe’u hikuái itúvape opa mba’e ojehúva chupekuéra, ha mba’éichapa pe tetã jára oñe’ẽ vai chupekuéra, ha ojagarra Simeónpe ogueru peve hikuái Benjamín.
10 Ha Jacob he’i: ‘¡Che ningo peheja rei che membykuéra! José ndaha'éi ha Simeón avei nahániri, ha peipe'áta Benjamín-pe. Che ári ou ne rembiapo vaikue.
11 ‘Ha ha’e he’i: ‘Che ra’y ndoguejymo’ãi nendive ani hag̃ua hasy. isy imemby haguére mokõi ta'ýra, ha peteĩ omanóma, ha kóva avei peipe'áta chehegui. Oiméne oguerekóramo akãnundu tapére, peguejy che tuja ñembyasy reheve ñemano meve’.
12 Ha’e ohechágui oñeme’ẽ jey hague ipláta káda unope ivosape, ha upévare okyhyje omondo hag̃ua chupe.
13 Ha pe ñembyahýi oñembotuichave ha ivaieterei Canaán retãme, ha opa tetãme ndaha’éiramo Egipto retãme, heta egipcio ra’ykuéra oñongatúgui iñemoñare hi’upyrãrã ohechávo guive José ombyatyha ha’ỹi ha omoĩ almacén-pe ha oñongatu umi áño ñembyahýipe g̃uarã.
14 Umi hénte Egiptogua okaru hese pe primer áño iñembyahýi aja.
15 Péro Israel ohechávo ivaietereiha pe ñembyahýi upe tetãme, ha ndaiporiha salvasión, he’i ita’yrakuérape: ‘Tereho jey eheka oréve hi’upy ani hag̃ua romano’.
16 Ha ha’ekuéra he’i: ‘Ndorohói va’erã; ore ermáno imitãvéva ndohóiramo orendive, ore ndorohomo’ãi’.
17 Ha Israel ohecha nomondóiramo chupe hendivekuéra, opavave omanotaha ñembyahýi rupi
18 Rubén he’i: ‘Eme’ẽ chupe che pópe, ha ndagueru jeýiramo ne rendápe, ejuka mokõive che ra’ýpe hi’ánga rangue’.
19 Ha he’i chupe: ‘Ha’e ndohomo’ãi nendive’. Ha Judá oñemboja ha he’i: ‘Emondo chupe chendive, ha ndagueru jeýiramo ne rendápe, tagueraha ne renondépe pe kulpa che rekove pukukue aja’.
20 Ha omondo chupe hendivekuéra mokõiha áño ko arapokõindýpe [2172 Am] peteĩha ára jasype, ha oguahẽ hikuái Egipto retãme opa umi ohóva ndive, ha (oguereko hikuái) jopói ipópe, estacte ha almendra ha terebinto nueces ha eíra potĩ.
21 Ha oho hikuái ha oñembo’y José renondépe, ha ha’e ohecha iñermáno Benjamínpe, ha ha’e oikuaa chupe, ha he’i chupekuéra: ¿Kóva piko pene ryvy imitãvéva?’. Ha ha’ekuéra he’i chupe: ‘Ha’e hína’. Ha he'i Ñandejára toporiahuvereko ndéve, che ra'y!'
22 Ha omondo chupe hógape ha oguenohẽ Simeónpe chupekuéra ha ha’e ojapo chupekuéra karu guasu, ha ha’ekuéra ome’ẽ chupe pe jopói oguerúva ipópe.
23 Ha’ekuéra okaru henondépe ha ha’e ome’ẽ chupekuéra peteĩ párte, péro pe Benjamín pehẽngue 7 vése tuichave oimeraẽvagui.
24 Okaru, hoy'u ha opu'ã ha opyta hymba vúrro ndive.
25 Ha José ojapo peteĩ plan ikatu hag̃uáicha oikuaa mba’épa opensa hikuái ipu’akapa ijapytepekuéra umi

pensamiénto py'aguapy rehegua, ha he'i pe mayordomo oĩvape hóga ári: 'Emyenyhẽmbaite hi'upykuéragui, ha embojevy chupekuéra ipirapire imba'yrúpe, ha che kópa, pe kópa de pláta che hoy'u haguégui, amoĩ umi imitãvéva vosápe ha emondo chupekuéra'.

MOAKÃHA 43 rehegua

1 Ha ojapo José he'i haguéicha chupe, ha omyenyhẽmbaite hi'upyrãgui chupekuéra g̃uarã, ha omoĩ ipirapire ivosakuérape, ha omoĩ pe kópa Benjamín vosápe.
2 Ha pyhareve pyte oho hikuái, ha ojehu, oho rire hikuái upégui, José he'i hogagua mayordomo-pe: 'Epersegi chupekuéra, eñani ha ejagarra chupekuéra, he'ívo: "Iporãgui remyengovia chéve ivaíva; remonda chehegui pe kópa de pláta che ruvicha hoy'úvagui". Ha egueru jey chéve iñermáno imitãvéva, ha pya'e egueru (chupe) aha mboyve che apyka huísiope'.
3 Ha oñani hapykuéri ha he'i chupekuéra ko'ã ñe'ẽ he'iháicha.
4 Ha he'i chupe hikuái: 'Ñandejára tojoko ne rembiguáikuéra ojapo ko mba'e, ha omonda nde ruvicha rógagui oimeraẽ tembiporu, ha avei pe pláta rojuhu va'ekue ore vosápe primera ves, ore ne siervokuéra rogueru jey Canaán retãgui.
5 ¿Mba'éicha piko ñamondava'erã oimeraẽ tembiporu? Péina ápe ore ha ore vosakuéra roheka, ha rejuhúvo pe kópa oimeraẽva ore apytépe vosápe, tojejuka chupe, ha ore ha ore vúrro roservíta nde járape'.
6 Ha ha'e he'i chupekuéra: 'Ndaha'éi upéicha, pe kuimba'e ajuhúva hendive, chupe añoite ajagarra va'erã tembiguáiramo, ha peẽ pejevýta py'aguapýpe pende rógape'.
7 Ha oheka aja imba'yrúpe, oñepyrũ pe tuichavévagui ha opa pe imitãvévape, ojejuhu Benjamín vosápe.
8 Oikytĩ hikuái ijaokuéra, ha okargáma umi vúrro, ha ohojey pe siudápe ha og̃uahẽ José rógape, ha opavave oñesũ hova ári yvýpe henondépe.
9 Ha José he'i chupekuéra: 'Peẽ pejapo ivaíva'. Ha he'i hikuái: '¿Mba'épa ja'éta ha mba'éichapa ñañedefendéta? Ñande ruvicha ojuhu hembiguái kuéra rembiapovai; péina ápe ore ha'e ore ruvicha rembiguái, ha ore vúrro avei.
10 'Ha José he'i chupekuéra: 'Che avei akyhyje Ñandejáragui. peẽ katu, tapeho pende rógape ha peheja pene ryvy toiko che rembiguái ramo, pejapo haguére ivaíva. ¿Ndapeikuaái piko peteĩ kuimba'e ovy'aha kópa rehe che avy'aháicha ko kópa rehe? Ha upéicharõ jepe pemonda chehegui'.
11 Ha Judá he'i: 'Che ruvicha, toñe'ẽ peteĩ ñe'ẽ che ruvicha apysápe mokõi ermáno ne rembiguái sy imemby ore túvape: peteĩ oho ha okañy, ha ndojejuhúi, ha ha'eño opyta isygui, ha ne rembiguái ore ru ohayhu chupe, ha hekove avei ojejoko ko mba'e rekovére (mitãkuimba'e).
12 Ha ojehúta, roho vove ne rembiguái ore ru rendápe, ha pe mitãkaria'y noĩri orendive, ha'e omanóta, ha roguerúta ore ru ñembyasy reheve omano meve.
13 Ko'ãg̃a katu che, ne rembiguái, apyta pe mitãkuimba'e rendaguépe che ruvicha rembiguáiramo, ha pe mitãkaria'y toho iñermanokuéra ndive, pórke che aiko chugui garantía ne rembiguái ore ru pópe, ha ndagueru jeýiramo chupe, ne rembiguái ohendúta opa ára g̃uarã pe kulpa ore túvape'.
14 Ha José ohecha opavave ojogueraha porãha ojuehe, ha ndaikatúi ojejoko, ha he'i chupekuéra ha'eha José.
15 Upéi oñemongeta hendivekuéra idióma evréope ha oñesũ ijajúrare ha hasẽ.
16 Péro ha'ekuéra ndoikuaái chupe ha oñepyrũ hasẽ hikuái. Ha he'i chupekuéra: 'Ani perasẽ cherehe, pya'e ha pegueru che rendápe che ru; ha pehecha ha'eha che juru oñe'ẽva ha che joyke'y Benjamín resa ohecha.
17 Péina ápe kóva ha'égui mokõiha áño ñembyahýigui, ha oĩ gueteri cinco áño oñemono'õ'ỹre ni yvyramáta hi'a'ỹre térã oñearado'ỹre.
18 Pya'e peguejy peẽ ha pene rogaguakuéra, ani hag̃ua peñehundi ñembyahýi rupi, ha ani peñembyasy pene mba'erepyre, Ñandejára chembou haguére pene renonderã amoĩ hag̃ua umi mba'e ikatu hag̃uáicha oikove heta hénte.
19 Ha ere che rúpe aikove gueteriha, ha peẽ, péina ápe, pehecha Ñandejára chemoĩha Faraón túvaicha, ha mburuvicha hóga ha opa Egipto retãme.
20 Ha emombe'u che túape opa mba'e che mimbipa, ha opa mba'e porã ha gloria Ñandejára ome'ẽva chéve'.
21 Faraón he'i rupi ome'ẽ chupekuéra kárro ha tembi'u ojepurúva tapére, ha ome'ẽ chupekuéra ao ha pláta heta kolór.
22 Ha itúvape omondo ao, pláta ha 10 vúrro ogueraháva trígo, ha omondo chupekuéra.
23 Upéi oho hikuái ha omombe'u itúvape José oikoveha, ha omediha hína trígo opa tetãnguéra ko yvy ape ári, ha ha'e ogovernaha Egipto tuichakue.
24 Ha itúva ndogueroviái, ha'e oñemondýigui iñakãme; ha katu ohechávo umi karréta José ombouva'ekue, ijespíritu rekove oikove jey, ha he'i: 'Oĩ porã chéve ĝuarã José oikovéramo; Aguejyta ahecha chupe amano mboyve'.

MOAKÃHA 44 rehegua

1 Israel oviaha Harángui hógagui jasy pyahu tercer mes-pe, ha oho pe ykua de Juramento rapére, ha oikuave'ẽ sacrificio itúva Isaac Járape séptimo mes-pe.
2 Ha Jacob imandu'a pe iképe ohecha va'ekue Betélpe, ha okyhyje oguejy hag̃ua Egíptope.
3 Ha oimo'ã aja omondotaha ñe'ẽ Josépe ou hag̃ua hendápe, ha ndoguejymo'ãiha, opyta upépe siete día, ikaturamo ohecha peteĩ jehecha opyta térã oguejytapa.
4 Ha ha'e ogueromandu'a pe fiésta de cosecha umi yva yva ypykue ypykue tuja reheve, opa Canaán retãme ndaipórigui peteĩ po'a ra'ỹi [pe tetãme], pe ñembyahýi oĩgui opa mymba ha vaka ha guyrakuéra ári, ha avei yvypóra ári.
5 Ára 16-pe Ñandejára ojehechauka chupe ha he'i chupe: 'Jacob, Jacob'. ha he'i: 'Ko'ápe aime'. Ha Ha'e he'i chupe: 'Che ha'e nde rukuéra Jára, Abrahán ha Isaac Tupã; ani rekyhyje reguejy haguã Egipto-pe, upépe ajapóta ndehegui peteĩ tetã guasu aguejyta nendive, ha rogueru jeýta (jey), ha ko tetãme reñeñotỹta, ha José omoĩta ipo nde resa ári.
6 Ani rekyhyje; eguejy Egíptope'.
7 Ha ita'yrakuéra opu'ã ha ita'yrakuéra ra'ykuéra, ha omoĩ itúva ha imba'ekuéra karréta ári.
8 Israel opu'ã pe Ykua Juramento-gui, 16 ko tercer mes-pe, ha oho Egipto retãme.
9 Israel omondo Judápe henondépe ita'ýra José rendápe ohesa'ỹijo haguã Gosén Yvy, José he'ígui iñermanokuérape ou haguã oiko upépe ikatu haguã hi'aguĩ chugui.

10 Ha kóva ha'e va'ekue pe (yvy) iporãvéva Egipto retãme, ha hi'aguíva chugui, opavave (ha'ekuéra) ha avei umi vakakuérape g̃uarã.
11 Ha ko'ãva hína Jacob ra'ykuéra réra oho va'ekue Egíptope itúva Jacob ndive.
12 Rubén, Israel ra'y ypykue; ha ko'ãva héra ita'ýra Enoc, Palu, Hesrón ha Carmi-cinco.
13 Simeón ha ita'yrakuéra; ha ko'ãva hína ita'ýra réra: Jemuel, Jamín, Ohad, Jaquín, Zohar, ha Saúl, kuña sofata ra'y-siete.
14 Leví ha ita'yrakuéra; ha ko'ãva hína ita'ýra kuéra réra: Guerson, Cohat ha Merari-cuatro.
15 Judá ha ita'yrakuéra; ha ko'ãva hína ita'ýra kuéra réra: Sela, Pérez ha Zérah-cuatro.
16 Isacar ha ita'yrakuéra; ha ko'ãva hína ita'ýra réra: Tola, Fua, Jasub, ha Simrón-cinco.
17 Zabulón ha ita'yrakuéra; ha ko'ãva ha'e ita'ýra réra: Sered, Elón ha Jahleel-cuatro.
18 Ko'ãva hína Jacob ra'ykuéra ha ita'yrakuéra Lea imemby va'ekue Jacob-pe Mesopotamiape, seis, ha peteĩ iñermána, Dina ha enterove Lea ra'ykuéra ánga, ha ita'yrakuéra oho va'ekue itúva Jacob ndive Egíptope, oreko va'ekue veintinueve, ha itúva Jacob oĩ hendivekuéra treinta áño.
19 Ha Zilpa ra'ykuéra, Lea rembiguái, Jacob rembireko, imembyva'ekue Jacob-pe Gad ha Asur.
20 Ko'ãva héra umi ita'ýra oho va'ekue hendive Egíptope. Gad ra'y kuéra: Zifión, Hagi, Suni, Esbón, <ha Eri>, Arelí ha Arodi-ocho.
21 Aser ra'y kuéra: Imná, Isvá, <ha Isví>, Berías ha Será, peteĩ iñermána ha seis.
22 Enterove umi álma oreko 14, ha enterove Lea álma cuarenta y cuatro.
23 Raquel ra'y, Jacob rembireko: José ha Benjamín.
24 José imemby va'ekue Egíptope itúva ou mboyve Egíptope, imemby va'ekue chupe Manasés ha Efraín tres.
25 Benjamín ra'y kuéra: Bela, Béquer, Asbel, Gera, Naamán, Ehí, Ros, Mupim, Hupim ha Ard-11.
26 Raquel ánga 14.
27 Ha'e Raquel rembiguái ra'y kuéra ha'e Dan ha Neftalí.
28 Ko'ãva héra umi ita'ýra oho va'ekue hendivekuéra Egíptope. Dan ra'y kuéra hína Hushim, Samón ha Asudi. ha 'Ijaka, ha Salomón-seis.
29 Ha omano hikuái pe áño oike haguépe Egíptope, ha opyta Dan Hushimpe añoite.
30 Ko'ãva hína Neftalí ra'y Jahziel, Guni, Jezer, Salum, ha 'Iv.
31 Ha 'Iv, onase va'ekue heta áño ñembyahýi rire, omano Egíptope.
32 Raquel ánga 26.
33 Entéro Jacob ánga oho va'ekue Egíptope ha'e va'ekue 70 persóna. Ko'ãva ha'e ita'ýra ha ita'ýra ra'y kuéra, opavave 70, 5 omano Egipto-pe José mboyve, ha ndorekói mitã.
34 Canaán retãme omano mokõi Judá ra'y, Er ha Onán, ha ndoguerekói mitã, ha Israel ñemoñare oñotỹ umi omanóvape, ha ojeipapa setenta tetã gentil apytépe.

MOAKÃHA 45 rehegua

1 Israel oho Egipto retãme, Gosén retãme, jasy pyahu irundyha [2172 AM]. mes, mokõiha arýpe mbohapyha arapokõindy cuarenta y cinco jubileo-pe.
2 Upémarõ José oho ojotopa itúva Jacóbpe, Gosén retãme, ha oñesũ itúva akãre ha hasẽ.
3 Ha Israel he'i Josépe: 'Ko'ág̃a tamano che rohecha guive, ha ko'ág̃a tojehovasa Ñandejára Israel Járape Abrahán Jára ha Isaac Jára ndojokóiva hembiguái Jakobgui iporiahuvereko ha imba'eporã'.
4 Suficiente chéve guarã ahecha haguére nde rova aikove aja gueteri; heẽ, añete pe visión ahechava'ekue Betel-pe. Toñemomba'eguasu Ñandejára che Tupãme opa ára g̃uarã, ha toñemomba'eguasu héra'.
5 Ha José ha ijoyke'ykuéra ho'u mbujape itúva renondépe ha hoy'u víno, ha Jacob ovy'aiterei vy'ápe ohechávo José okaruha ijoyke'ykuéra ndive ha hoy'u henondépe, ha ohovasa opa mba'e Apohare oñongatuva'ekue chupe, ha oñongatuva'ekue chupe umi doce ita'ýrape.
6 José ome'ẽ kuri itúvape ha iñermanokuérape jopóiramo pe derécho oiko hag̃ua Gosén retãme ha Ramésespe ha opa pe lugár oĩvape ijerére, ha'e oisãmbyhýva Faraón renondépe. Israel ha ita'yra kuéra oiko Gosén retãme, Egipto ha Israel retã iporãvéva, oguereko 130 ary oguahẽvo Egipto-pe.
7 Ha José omongaru itúva ha ijoyke'ykuérape ha avei imba'ekuéra mbujape ohupytyháicha chupekuéra umi siete áño ñembyahýi aja.
8 Ha Egipto retã ohasa asy ñembyahýi rupi, ha José ohupytypaite Egipto retã Faraónpe hembi'urã, ha ha'e ohupyty umi hénte ha hymbakuéra ha opa mba'e Faraónpe g̃uarã.
9 Ha opa umi áño ñembyahýi rehegua, ha José ome'ẽ tavayguakuérape upe tetãme semilla ha tembi'u ikatu hag̃uáicha oñotỹ (pe yvy) ocho áñope, pe ysyry ohypýigui opa Egipto retã.
10 Pórke umi siete áño pe ñembyahýi oiko haguépe, (ndaha'éi) otyryry ha orrega mbovymi lugárpe pe rrío rembe'ýpe, péro ko'ág̃a ohypýi ha umi egipcio oñotỹ pe yvy, ha hi'u heta trígo upe áñope.
11 Ha kóva ha'e peteĩha áño [2178 AM] irundyha semana cuarenta y cinco jubileo-pe.
12 Upémarõ José oipe'a pe trígo oñemono'õ va'ekuégui 5 pehẽngue pe rréipe g̃uarã ha oheja chupekuéra 4 pehẽngue hi'upyrã ha semíllarã, ha José ojapo ko'ag̃aite peve Egipto retãme g̃uarã peteĩ ordenanza.
13 Ha Israel oiko Egipto retãme diecisiete áño, ha opa ára oikove hague mbohapy jubileo, ciento cuarenta y siete áño, ha omano irundyha [2188 AM] áño quinto semana cuarenta y cinco jubileo-pe.
14 Ha Israel ohovasa ita'yrakuérape omano mboyve ha omombe'u chupekuéra opa mba'e ojehútava chupekuéra Egipto retãme; ha oikuaauka chupekuéra mba'épa oúta hi'arikuéra ára pahápe, ha ohovasa chupekuéra ha ome'ẽ Josépe mokõi pehẽngue upe tetãme.
15 Ha oke itúva kuéra ndive, ha oñeñotỹ chupe pe itakua doble Canaán retãme, itúva Abrahán ypýpe, pe sepultúra ojo'o va'ekuépe ijupe g̃uarã pe itakua doble Hebrón retãme.
16 Ha ome'ẽ ita'ýra Levípe kompletoite umi lívro ha itúva ypykue kuatiañe'ẽ, ikatu hag̃uáicha oñongatu ha ombopyahu ita'yrakuérape g̃uarã ko'ag̃aite peve.

MOAKÃHA 46 rehegua

1 Ha ojehu Jacob omano rire Israel ñemoñarekuéra oñembohetave Egipto retãme, ha oiko chuguikuéra peteĩ tetã tuicháva, ha peteĩ teĩ ikorasõme, upéicha upe joyke'y ohayhu ijoyke'ýpe ha opa kuimba'e oipytyvõ ijoyke'ýpe, ha heta ha oñembohetave hikuái, diez [2242 AM] semanas de años, opa José rekove ára pukukue.
2 Ha ndaipóri Satanás ni mba'eve ivaíva José rekove pukukue aja oikove aja itúva Jacob rire, opa egipcio-kuéra omomba'eguasúgui Israel ra'ykuérape José oikove aja pukukue.
3 Ha José omano orekórõ guare cien áño; diecisiete áño oiko Canaán retãme, ha diez áño tembiguái ramo, mbohapy ary ka'irãime, ha ochenta ary oisãmbyhy mburuvicha guasu poguýpe, oisãmbyhývo Egipto tuichakue.
4 Ha ha'e omano ha opa ijoyke'ykuéra ha opa upe ñemoñare.
5 Ha he'i Israel ra'ykuérape omano mboyve ogueraha hag̃ua ikanguekuéra osẽvo Egipto retãgui.
6 Ha ohura chupekuéra ikanguére, oikuaágui umi egipcio noguenohẽmo'ãveimaha chupe ha oñotỹ chupe Canaán retãme, pórke Makamarón, rréi de Canaán, oiko aja Asiria retãme, oñorairõ pe ñúme pe rréi de Egipto ndive ha ojuka chupe upépe, ha omuña umi egipcio-pe 'Ermón rokẽ meve'.
7 Ha'e katu ndaikatúi oike, ambue, peteĩ rréi pyahu, oikógui Egipto rréi, ha ha'e imbaretevéva chugui, ha ohojey Canaán retãme, ha Egipto rokẽ oñemboty, ha avave nosẽi ha avave ndoikéi Egipto-pe.
8 Ha José omano cuarenta y seis jubileo-pe, sexto semana-pe, mokõiha áñope, ha oñotỹ chupe hikuái Egipto retãme, ha [2242 AM] opa ijoyke'ykuéra omano hapykuéri.
9 Ha Egipto ruvicha guasu osẽ oñorairõ Canaán ruvicha guasu ndive [2263 AM] cuarenta y siete jubileo-pe, mokõiha arapokõindýpe mokõiha arýpe, ha Israel ñemoñare oguenohẽ opa Jacob ra'y raguekuéra ndaha'éiramo José kangue, ha oñotỹ hikuái ñúpe pe doble itakua yvytýpe.
10 Ha hetave ijapytepekuéra ohojey Egipto-pe, ha katu mbovymi opyta Hebrón yvytykuérape, ha nde ru Amram opyta hendivekuéra.
11 Ha pe rréi de Canaán ipu'aka pe rréi de Egipto rehe, ha omboty Egipto rokẽ.
12 Ha ha'e ojapo peteĩ mba'e vai umi israelíta kóntrape ombohasa asy hag̃ua chupekuéra ha he'i Egipto puévlope: 'Péina ápe umi israelíta oñembohetave ha oñembohetave ñandehegui'.
13 Peju ha jajapo iñarandu hendivekuéra hetaiterei mboyve, ha jahasa asy chupekuéra tembiguáiramo ou mboyve ñande ári ñorairõ ha ha'ekuéra avei oñorairõ mboyve ñanderehe; ndaupéichairamo oñembojoajúta hikuái ñane enemigokuéra ndive ha oguenohẽta chupekuéra ñane retãgui, ikorasõ ha hova oĩgui Canaán retã gotyo'.
14 Ha omoĩ hi'arikuéra umi tembiapo apoha ombohasa asy hag̃ua chupekuéra tembiguáiramo; ha omopu'ã hikuái tavaguasu imbaretéva Faraón, Pitón ha Ramses-pe g̃uarã ha omopu'ã hikuái opa umi murálla ha opa umi fortificación ho'ava'ekue Egipto tavaguasúpe.
15 Ha ojapouka chupekuéra oservi mbarete, ha ojapo vaivévo chupekuéra, hetave ha oñembohetave hikuái.
16 Egipto retãygua ombojeguaru Israel ra'ykuérape.

MOAKÃHA 47 rehegua

1 Ha pe sieteha semánape, pe séptimo áñope, cuarenta y siete jubileo-pe, nde ru osẽ [2303 AM] Canaán retãgui, ha nde reñói irundyha semana-pe, sexto áñope, [2330 AM] cuarenta y ocho jubileo-pe; kóva ha'e va'ekue pe ára jehasa asy Israel ra'ykuérape.
2 Faraón, Egipto ruvicha guasu, ome'ẽ peteĩ tembiapoukapy hesekuéra omombo haguã opa ita'ýra kuimba'e heñóiva ysyrype.
3 Ha'e kuéra omombo 7 mése pukukue nde reñói peve
4 Nde sy nemokañy tres mése aja, ha omombe'u hikuái hese. Ha ojapo ndéve peteĩ árka, ojaho'i yvykua ha asfalto reheve, ha omoĩ poyvi ryrúpe ysyry rembe'ýpe, ha nemoĩ ipype 7 ára pukukue, ha nde sy ou pyhare ha nemokambú, ha ára jave ne ryke'y Míriam, nde ñangareko guyrakuéragui.
5 Ha umi árape Tarmut, Faraón rajy, ou ojahu ysyrype, ha ohendu ne ñe'ẽ sapukái, ha he'i kuñataĩme ndegueru hag̃ua, ha ha'ekuéra ndegueraha hendápe.
6 Ha'e neguenohẽ pe árkagui, ha neporiahuvereko.
7 Ha ne ermána he'i chupe: '¿Ahάta piko ahenói ndéve peteĩ kuña evréa omokambúva ha omokambúvo ndéve g̃uarã ko mitã?'.
8 Ha he'i <chupe>: 'Tereho'. Oho ohenói nde sy Jocabed-pe, ha ome'ẽ chupe hepykue ha nemongakuaa.
9 Ha uperire, ndekakuaa vove, ndegueraha hikui Faraón rajy rendpe, ha oiko ndehegui ita'ra, ha Amram nde ru nemboe jehai, ha remohu'ã rire mbohapy arapokõindy ndegueraha hikuái mburuvicha guasu korapýpe.
10 Ha reime mbohapy arapokõindy áño korapýpe pe ára [2351-] resẽ meve rréi korapýgui ha rehecha peteĩ egipcio oinupãha ne angirũ ha'éva [2372 AM] Israel ñemoñare, ha rejuka chupe ha reñomi chupe yvyku'ípe.
11 Ha pe segundo díape rejapo ha mokõi Israel ra'y oñorairõ oñondive, ha ere pe ojapóvape ivaíva: '¿Mba'ére piko reinupã ne ermánope?'.
12 Ha'e ipochy ha ipochy, ha he'i: '¿Máva piko ndemoĩ peteĩ prínsipe ha huésramo ore ári? ¿Reimo'ã piko chejukataha kuehe rejuka haguéicha pe egipciope?'. Ha rekyhyje ha rekañy ko'ã ñe'ẽ rupi.

MOAKÃHA 48 rehegua

1 Ha sexto áño mbohapyha arapokõindy cuarenta y nueve jubileo-pe resẽ ha reiko <2372 AM] Madián retãme>, cinco semana ha peteĩ áño. Ha rejevy Egíptope mokõiha arapokõindýpe, mokõiha arýpe, cincuenta vy'apópe.
2 Ha nde voi reikuaa mba'épa he'i ndéve [2410 AM] Yvyty Sinaí-pe, ha mba'épa ojapose nendive mburuvicha Mastêmâ rejevývo Egipto-pe <tape rejotopa jave chupe repytahápe>.
3 Ha'e piko ipu'aka reheve ndejuka ha oipe'a nde pógui umi egipciope ohechávo reñemondo hague rehusga ha revenga hag̃ua umi egipciope?
4 Ha che romosãso ipógui, ha rejapo umi techaukaha ha mba'e hechapyrãva remondova'ekue rejapo hag̃ua Egíptope Faraón rehe, ha opa hóga rehe, ha hembiguái ha itavayguakuéra rehe.

5 Ha Ñandejára ojapo peteĩ venganza tuicháva hesekuéra Israel rehehápe, ha oinupã chupekuéra (umi mba'asy vai) tuguy ha sapo, piojo ha jagua ryguasu rupi'a, ha kuru vai osẽva ikyrỹivape; ha hymbakuéra omanóva rupive; ha ita amandáu rupive, upéicha rupi Ha'e ohundi opa mba'e okakuaáva chupekuéra g̃uarã; ha umi tuku ho'uva'ekue umi mba'e rembyre ohejava'ekue pe amandáu, ha pytũmbýpe; ha <omanóvo> yvypóra ha mymba ra'y ypykue, ha opa ta'angakuéra ári Ñandejára oñevenga ha ohapy tata reheve.

6 Ha opa mba'e oñemondo nde pópe, remombe'u hag̃ua (ko'ã mba'e) ojejapo mboyve, ha reñe'ẽ Egipto ruvicha guasu ndive opa hembiguái ha itavayguakuéra renondépe.

7 Ha opa mba'e oiko ne ñe'ẽ he'iháicha; umi huísio tuicha ha ivaietereíva ou Egipto retãme, ikatu hag̃uáicha revenga hese Israel rehehápe.

8 Ha Ñandejára ojapo opa mba'e Israel rehehápe, ha ikonvénio he'iháicha, ha'e oordena va'ekue Abrahán ndive oñevenga hag̃ua chupekuéra ogueru haguéicha chupekuéra mbaretépe tembiguáiramo.

9 Pe mburuvicha guasu Mastêmâ oñembo'y ne rehe ha oheka nemombo Faraón pópe, ha oipytyvõ umi paje apoha egipcio-kuérape.

10 Ha opu'ã hikuái ha ojapo ne renondépe umi mba'evai añeteháp rohejáva chupekuéra omba'apo, ha katu umi pohã ndorohejái ojejapo ipo rupive.

11 Ha andejra oinupã chupekuéra úlcera ivaíva reheve, ha ndaikatúi oñembo'y hikuái, rohundígui chupekuéra ndaikatúigui ojapo ni peteĩ techaukaha.

12 Ha jepe opa (ko'ã) techaukaha ha hechapyrãva pe mburuvicha Mastêmâ noñemotĩri ha'e ipy'aguasu haguére ha osapukái egipcio-kuérape pendepersegi hag̃ua opa egipcio-kuéra pu'aka reheve, ikarro ha ikavaju reheve, ha opa Egipto-gua ehérsito ndive.

13 Ha añembo'y egipcio ha Israel mbytépe, ha roipe'a Israel-pe ipógui ha itavayguakuéra pógui, ha Ñandejára ogueraha chupekuéra yguasu mbyte rupi yvy isekoramoguáicha.

14 Ha opa tavayguakuéra ha'e ogueruva'ekue omuña hag̃ua Israel rapykuéri, Ñandejára ñande Tupã omombo chupekuéra yguasu mbytépe, pe yvykua pypukúpe oĩva Israel ra'ykuéra guýpe, jepe Egipto tavayguakuéra omombo haguéicha ita'yrakuérape ysyrype Ha'e oñevenga 1.000.000 hesekuéra, ha mil kuimba'e imbarete ha ikyre'ỹva oñehundi peteĩ okambúvare ne tavayguakuéra ra'ykuéragui, ha'ekuéra oityva'ekue ysyrype.

15 Ha ára catorce ha quince ha die seis ha diecisiete ha dieciocho pe príncipe Mastêmâ oñeñapytĩ ha oñemoinge ka'irãime Israel ñemoñare rapykuéri ani haguã oakusa chupekuéra.

16 Ha diecinueve árape ropoi chupekuéra oipytyvõ hag̃ua Egiptokuérape ha omuña Israel ra'ykuérape.

17 Ha ha'e omohatã ikorasõ ha ombopy'ahatã chupekuéra, ha Ñandejára ñande Jára oinsinua va'ekue oinupã hag̃ua umi egipciope ha omombo chupekuéra pe márpe.

18 Ha pe catorce-pe roñapytĩ chupe ani hag̃ua oakusa Israel ra'ykuérape pe ára ojerurérõ guare hikuái umi egipciope tembiporu ha ao, mba'yru de pláta, mba'yru de óro ha mba'yru de brónse, ikatu hag̃uáicha omonda umi egipcio-pe, ohepyme'ẽ hag̃ua chupekuéra tembiguáiramo omboliga haguépe chupekuéra oservi hag̃ua.

19 Ha ndoroguerahái Israel ra'ykuérape Egiptogui po nandi.

MOAKÃHA 49 rehegua

1 Penemandu'áke pe tembiapoukapy Ñandejára omandava'ekue peẽme Páskua rehegua, pemomorã hag̃ua hi'árape pe catorce jasy peteĩháme, pejuka hag̃ua ka'aru mboyve, ha ho'uva'erãha hikuái pyharekue pe diecino ka'aru kuarahy oike guive.

2 Ko pyharépe -oñepyrũvo arete ha vy'a ñepyrũme- pe'u hína kuri Pascua Egipto-pe, ojepoi rire opa Mastêmâ pu'aka ojuka haguã opavave ta'ýra ypykue Egipto retãme, Faraón ra'y ypykue guive pe tembiguái ñeñapytĩmbýpegua memby ypykue peve molino-pe, ha vakakuérape.

3 Ha péva ha'e pe techaukaha Ñandejára ome'ẽva'ekue chupekuéra: Opa ógape ohecha haguépe hikuái peteĩ ovecha ra'y peteĩ áño ra'y ruguy, (upe) ógape ndoikeiva'erã hikuái ojuka hag̃ua, síno ohasáta (upévare), ikatu hag̃uáicha ojesalva opa umi oĩva'ekue pe ógape pe tuguy techaukaha oĩgui ijyva ári.

4 Ha Ñandejára pu'akakuéra ojapo opa mba'e Ñandejára omanda haguéicha chupekuéra, ha ohasa hikuái opa Israel ra'ykuéra ykére, ha pe mba'asy ndoúi hi'arikuéra ohundi hag̃ua ijapyteguikuéra ni peteĩ ánga taha'e vaka, térã yvypóra, térã jagua.

5 Egíptope ivaieterei pe mba'asy, ha ndaipóri óga Egíptope ni peteĩ omanóva, ha hasẽ ha ojahe'o.

6 Ha enterove Israel ho'u pe ovecha ra'y Pascua ro'o, hoy'u pe víno, ha omomba'eguasu, ohovasa, ha ome'ẽ aguyje Ñandejára Ituvakuéra Járape, ha oĩma osẽ hag̃ua Egipto júgo guýgui, ha pe esklávo ivaívagui.

7 Ha nemandu'a ko árape opa nde rekove ára pukukue, ha eñongatu año ha áño opa nde rekove ára, peteĩ jey peteĩ arýpe, hi'árape, opa léi he'iháicha, ha ani remboty (upéva) ára ha ára, térã jasy ha jasy.

8 Ha'égui peteĩ ordenanza opave'ỹva, ha ojegraváva umi távla yvagapegua-pe opa Israel ra'ykuéra rehegua, ha'ekuéra omomba'e hag̃ua káda áño hi'árape peteĩ jey al áño, opa iñemoñarekuéra pukukue; ha ndaipóri límite ára rehegua, kóva oñeordena haguére tapiaite g̃uarã.

9 Pe kuimba'e ndoikóiva mba'e ky'agui, ha ndoúiva omomba'eguasúvo hi'ára jave, ogueru haguã peteĩ ofrénda ojeguerohorýva Ñandejára renondépe, ha okaru ha hoy'u haguã Ñandejára renondépe hi'ára árape, upe kuimba'e ipotĩ ha hi'aguĩva hi'aguĩva, oñekytĩta.

10 Israel ñemoñare tou togueromandu'a pe Páskua pe día odesidívape, pe primer mes ára 14ha, ka'aru mbytépe, tercera párte guive pe tercera párte peve, pórke dos párte pe díape oñeme'ẽ pe tesape ha tercera párte ka'aru peve.

11 Kóva hína pe Ñandejára he'iva'ekue ndéve rejapo hag̃ua ka'aru mbytépe.

12 Ha ndojehejái ojejuka oimeraẽ período tesape aja, síno pe tiémpo ojoykére pe ka'aru, ha to'u hikuái ka'aru jave, pe tercera párte pyhare peve, ha oimeraẽ mba'e hembýva opa ho'ógui pe tercera párte pyhare guive ha upéi, tohapy hikuái tatakuápe.

13 Nombojy mo'ãi ýpe, ha ndo'u mo'ãi ikyrỹiva, ojyva'erã tata ári. Israel ñemoñare apytégui ni peteĩ kangue noñembyai mo'ãi.

14 Upévare Ñandejára omanda Israel ra'ykuérape ojapo hag̃ua pe Páskua pe ára odesidívape, ha ndoipe'amo'ãi

hikuái ni peteĩ kangue. ha'égui peteĩ arete ára, ha peteĩ ára oje'éva, ha ndaikatúi ohasa ára ha ára, ha jasy ha jasy, ha katu pe arete árape tojegueromandu'a.
15 Ha ejerure Israel ñemoñarekuérape tomomba'e Pascua hi'ára pukukue, káda áño, peteĩ jey peteĩ áñope pe ára oje'évape, ha oúta peteĩ ykua mandu'arã Ñandejára renondépe, ha ndoúi va'erã hesekuéra mba'eveichagua mba'asy ojuka térã oinupã hag̃ua upe áñope ogueromandu'ahápe hikuái Pascua hi'árape opa mba'épe ha'e omandaháicha.
16 Ha'ekuéra ndo'úi va'erã Ñandejára Santuário okaháre, síno Ñandejára santuário renondépe, ha enterove Israel kongregasiónpe ogueromandu'a va'erã hi'árape.
17 Ha opa kuimba'e ou va'ekue hi'árape, ho'u va'erã nde Tupã santuáriope Ñandejára renondépe, veinte áño ha upéva ári guive; péicha ojehai ha oñeordenagui ho'u hag̃ua hikuái Ñandejára santuario-pe.
18 Ha Israel ñemoñare oike vove pe yvy oguerekótavape, Canaán retãme, ha omoĩ Ñandejára tavernákulo pe yvy mbytépe peteĩva itrivukuérape oñemopu'ã meve Ñandejára santuario upe tetãme, tou hikuái ha tomomba'eguasu Páskua Ñandejára tavernákulo mbytépe, ha tojuka hikuái Ñandejára renondépe áño ha áño.
19 Ha umi ára oñemopu'ã vove óga Ñandejára rérape ijyvy imba'évape, ohóta hikuái upépe ha ojuka pe Pascua ka'aru, kuarahy oike jave, tercera parte del día.
20 Ha'ekuéra oikuave'ẽta huguy pe altar rokẽme, ha tomoĩ ikyrakue tata oĩva pe altar ári, ha ho'úta hikuái ho'o ojehasáva tatápe pe óga korapýpe oñemomarangatu va'ekue Ñandejára rérape.
21 Ha ndaikatúi ogueromandu'a hikuái Pascua itávape, ni mamove hendápe ndaha'éiramo Ñandejára tavernákulo renondépe, térã hóga renondépe héra oiko haguépe; ha ndohomo'ãi hikuái Ñandejáragui.
22 Ha nde, Moisés, ere Israel ñemoñarekuérape tojapo umi ordenanza Pascua rehegua, oje'e haguéicha ndéve; emombe'u chupekuéra káda áño ha ára hi'ára, ha mbujape ilevadura'ỹva arete, ho'u haguã mbuja levadura'ỹva siete ára, (ha) oguerútaha hikuái hi'ára, ha ogueru haguã peteĩ mymbajere ára ha ára umi siete ára vy'a aja Ñandejára renondépe nde Tupã altar ári.
23 Peẽ pegueromandu'a pya'e va'ekue ko arete pesẽrõ guare Egíptogui peike peve desiérto de Súrpe. Pe yguasu rembe'ýpe pemohu'ãgui.

MOAKÃHA 50 rehegua

1 Ha ko léi rire aikuaauka ndéve umi ára pytu'uha ára Sin[ai] desierto-pe, oĩva Elim ha Sinaí mbytépe.
2 Ha amombe'u peẽme umi ára pytu'uha ára yvyty Sinaípe, ha amombe'u peẽme umi ary jubileo ára pytu'uhápe, ha katu namombe'úi peẽme pe ary peike peve pe yvy peguerekótavape.
3 Ha upe tetã avei oñongatúta ipytu'uha ára oiko aja hi'ári, ha oikuaáta hikuái pe áño Jubileo.
4 Upévare amoĩ ndéve g̃uarã umi áño-semana ha umi áño ha umi jubileo: oĩ cuarenta y nueve jubileo Adán ára guive ko'ág̃a peve, [2410 AM] ha peteĩ semána ha dos áño: ha oĩ gueteri cuarenta áño oútava (lit. 'mombyry') reaprende hag̃ua umi [2450 AM] Ñandejára rembiapoukapy, ohasa peve hikuái Jordán Canaán retãme, ohasávo pe Jordán kuarahyreike gotyo.
5 Ha ohasáta umi jubileo, Israel oñemopotĩ meve opa kulpávle tekovai, ha iky'a, ha ky'a, ha angaipa, ha jejavýgui, ha oiko jerovia reheve opa tetãme, ha ndaiporimo'ãvéima Satanás ni mba'e aña, ha pe yvy ipotĩta upe tiémpo guive opa ára g̃uarã.
6 Ha péina ápe pe tembiapoukapy pytu'uha rehegua -ahai (upéva) ndéve g̃uarã- ha opa huísiokuéra léikuéra rehegua.
7 Seis día remba'apo va'erã, péro pe siete díape ha'e hína Ñandejára nde Jára pytu'uha. Upépe ani pejapo mba'eveichagua tembiapo, peẽ ha pende ra'ykuéra, pene tembiguái kuimba'e ha pende tembiguái kuña, ha opa pene rymba ha pe pytagua oĩva penendive avei.
8 Ha pe kuimba'e ojapóva oimeraẽ tembiapo hese omanóta: oimeraẽ omongy'áva upe árape, okeva hembirekóndi, térã he'íva ojapotaha peteĩ mba'e, upéva ohotaha upépe oimeraẽ mba'e ojogua térã ovende hag̃ua, ha oimeraẽ oguenohẽva hi'ári y nombosako'íri va'ekue ijupe g̃uarã pe seis díape, ha oipyhýva oimeraẽ mba'e pohýi oguenohẽ hag̃ua hógagui térã oguenohẽ hag̃ua chugui óga omanóta.
9 Ndapejapói mba'eve mba'eve pytu'uha árape, ndaha'éiramo pe pembosako'iva'ekue peẽme guarã seis árape, ikatu haguã pekaru, pey'u, ha pepytu'u, ha peñongatu sábado opa tembiapo upe árape, ha pemomba'e guasu haguã Ñandejára pende Járape, ome'ẽva peẽme peteĩ ára arete ha ára marangatu, ha peteĩ ára rréino marangatu opa Israel-pe guarã ha'e ko ára hi'ára apytépe opa ára g̃uarã.
10 Tuicha niko pe ñemomba'e Ñandejára ome'ẽva Israel-pe okaru ha hoy'u ha okyhyje hag̃ua hikuái ko arete árape, ha opytu'u hag̃ua hi'ári opa tembiapo yvypóra ra'ykuéra omba'apóvagui, ndaha'éiramo ohapy hag̃ua insiénso ha oguerúvo ofrénda ha sacrificio Ñandejára renondépe ára pukukue ha pytu'uha ára pukukue.
11 Ko tembiapo añoite ojejapóta sábado-pe Ñandejára pende Jára santuario-pe; ikatu hag̃uáicha oexpia Israel-pe sacrificio tapiaite ára ha ára peteĩ mandu'arã ombovy'a porãva Ñandejára renondépe, ha Ha'e orresivi tapiaite chupekuéra ára ha ára oje'e haguéicha ndéve.
12 Ha opa kuimba'e ojapóva oimeraẽ mba'e, térã ohótava peteĩ viáhe, térã oñemitỹ (i) kokue, taha'e hógape térã oimeraẽ hendápe, ha oimeraẽva omyendýva tata, térã ojupíva oimeraẽ mymba ári, térã oviahává várkope yguasúpe, ha oimeraẽva oinupãva térã ojuka oimeraẽ mba'e, térã ojukáva peteĩ mymba térã peteĩ guyra, térã oimeraẽva ojagarráva peteĩ mymba térã peteĩ guyra térã peteĩ pira, térã oimeraẽva okaru térã oñorairõva hese umi sábado:
13 Pe kuimba'e ojapóva oimeraẽva ko'ã mba'e pytu'uha árape omanóta, upéicha Israel ra'ykuéra ojapóta pytu'uha umi tembiapoukapy he'iháicha umi pytu'uha ára rehegua, ojehaiháicha umi távlape, Ha'e ome'ẽva'ekue che pópe ahai hag̃ua ndéve g̃uarã umi léi umi ára rehegua, ha umi ára ojedividiháicha hi'ára. Ko'ápe oñemohu'ã ára ñemboja'o mombe'upy.